

**PÄLKÄNE, KUNTAKESKUS
ROHOLAN ASEMAKAAVA**

**OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA 30.11.2012 14.8.2013
16.12.2014 11.8.2016**

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus on määritellä maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:ssä mm. seuraavasti:

"Kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoituksen ja merkityksen nähdyn tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Kaavoituksen vireilletulosta tulee ilmoittaa siitä tavoin, että osallisilla on mahdollisuus saada tietoja kaavoituksen lähtökohdista ja osallistumis- ja arviointimenettelyistä."

Tarkoituksena on siis kertoa, miksi kaava laaditaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa siihen voi vaikuttaa.

Kaava-alueen raja. Rajaus saattaa kaavahankkeen edetessä tarkentua.

1

KAAVA-ALUEEN SIJAINTI JA MAANOMISTUS

Kaava-alue sijaitsee Lahdentien, Pälkänevedentien ja Kostianvirran rajoittamalla alueella Pälkäneen kuntakeskuksen itäosassa, Kostianvirran ja Lahdentien itäpuolella.

Mukana on kolmen eri yksityisen maanomistajan ja kunnan omistamia maa-alueita koskien kiinteistöjä 635-424-24, 635-424-2-128, 635-424-5-4, 635-424-4-44, 635-424-4-35, 635-424-4-36, 635-424-4-37, 635-424-4-38, 635-424-4-9, 635-424-4-8 ja 635-426-10-24 sekä osin kiinteistöä 635-895-2-5.

SUUNNITTELUN TAVOITE

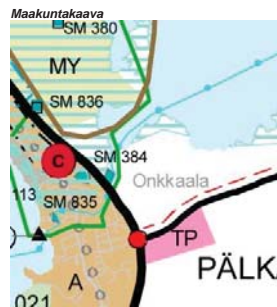
Tavoitteena on asemakaavoittaa alueelle pientalovaltainen asuntonuolue, jossa väljyys ja maaseutumainen asuminen mahdollistuvat.

SUUNNITTELUN ALOITE, VIREILLETULOPÄÄTÖS JA AIESOPIMUKSET

Aloitteen asemakaavan muuttamisesta on tehnyt Pälkäneen kunta. Neuvotteluja alueen maankäytöstä ja kaavoitettavan alueen laajuudesta on käyty maanomistajien kanssa vuodesta 2011.

Pälkäneen kunnanvaltuusto on kokouksessaan 2.4.2012 §86 päättänyt käynnistää alueen asemakaavan laatimisen ja hyväksynyt alueelle laadittavat aiesopimukset. Keskeinen periaate aiesopimuksissa on se, että kunta ostaa maanomistajilta ns. raakamaan ja kaavoittaa kustannuksellaan alueen yhdessä sovitun periaatteen kuitenkin niin, että maanomistajilla on oikeus kaupan yhteydessä pidättää itsellään määräala, joka vastaa 30 % kunkin maanomistajan alueelle tulevista tonteista. Tonttien luovutusaikatauluista ja hinnoitteluperiaatteista sovitaan erikseen maanomistajien kanssa.

SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT

Pirkanmaan 1.maakuntakaavaehdotus on vahvistettu valtioneuvoston päätöksellä 29.3.2007. Siinä suunnittelualueelle ei ole osoitettu aluevarauksia.

Suunnittelualueen pohjoispuolella on osoitettu ranta-alueet kuuluvaksi maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen (turkoosi vaakaraidoitus).

Pälkänevedentien varteen on osoitettu päävesijohdon ja runkovieman ohjeellinen linjaus.

Yleiskaava

Pälkäneen kuntakeskuksessa ei ole ajantasaista yleiskaavaa.

2

Ranta-asemakaava

Kaava-alueen länsiosassa, Kostianvirran rannassa kiinteistöissä 4:38 ja 4:9 on voimassa Pirkanmaan ympäristökeskuksessa vuonna 2001 vahvistettu rantakaava. Rantakaavassa on osoitettu kaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta.

Korttelialueiden väliin on osoitettu yhteiskäyttöinen lähivirkistysalue. Alueelle saa rakentaa tarpeelliset pääsytiät sekä veneiden säilytystä ja uimista varten tarpeellisia rakenteita ja laitteita.

Kaava-alueen itäosa on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi, jolla metsänhoidotimenpiteet tulee suorittaa maisemalliset näkökohdat huomioon ottaen.

Muut suunnitelmat

Alueelle on laadittu selvitys "Pälkäneen kunta, Rönni-Hiissa-Anttila-Paija. Rakennusvaihtoehdot 2011. Arkkitehti-toimisto Helena Väisänen." Siinä selvitetään, minkälaisia mahdollisuuksia alue tarjoaa, mistä lähtökohdista alueen kaavoitusta on mahdollista käynnistää ja minkälaisia vaihtoehtoisia maankäytön rakennusvaihtoehtoja alueelle on mahdollista suunnitella.

Selvityksessä esitellään ja vertaillaan kolmea vaihtoehtoista kaaviomaista rakennusvaihtoehtoa alueen maankäytön suunnittelun lähtökohdaksi.

3

Selvityksessä käsitellään lisäksi mm.:

- Alueen mitoitus ja tavoiteltava väestömäärä ja -rakennetta.
- Liikenteen tarpeita.
- Palvelujen tarpeita.
- Alueen suunnittelulle asetettavia laatutavoitteita.
- Alueen ominaispiirteitä, kuten luonto-olosuhteita, maaperää, korkeusluhteita, vesiolosuhteita, tuulisuutta, maisemia ja näkymiä, rakennettua ympäristöä, olemassa olevia toimintoja, liikennemelua ja liikenneoloja.

Rakennusvaihtoehtoselvityksen pohjalta käytiin neuvotteluja kunnan edustajien ja alueen maanomistajien kanssa. Selvitys kehitettiin edelleen maanomistajaneuvottelujen edetessä ja se liitettiin maanomistajien kanssa tehtyihin aiesopimuksiin. Huomattavaa on, että kysymyksessä ei ole kaava-asiakirja, vaan kunnan ja sopijapuolten välinen hahmotelma alueen kaavoitusmahdollisuuksista. Selvitystä on mahdollista hyödyntää alueen asemakaavaa laadittaessa, mutta se ei syrjäytä maankäyttö- ja rakennuslain asemakaavoitukselle asettamia ehtoja.

YMPÄRISTÖ

Suunnittelualue on pääosin avointa peltoa. Itäosassa on metsää. Kostianvirran rannassa rantakaava-alueella sijaitsee kaksi loma-asuntoa. Kaava-alueen ukopuolella alueen eteläpuolella sijaitsevat Yli-Hiissan, pohjoispuolella Roholan ja Kostianvirran rannassa Joenkallio II:n kiinteistö rakennuksineen.

Alueelle on kulku Lahdentien alikulun kautta Roholantietä pitkin.

Alueen poikki kulkee itä-länsisuunnassa ilmasähkölina. Vesi- ja viemäriinja kulkee Pälkänevedentien varressa.

Typillistä peltomaisemaa alueella.

Metsää.

Kostianvirran rannan rantakaava-alueen loma-asuntoja.

4

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA SELVITYKSET

Asemakaavan muutosta laadittaessa arvioidaan sen toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Asemakaavoitus perustuu alueelle tehtäviin riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Selvityksiä tarvitaan myös arvioitaessa kaavan vaikutuksia.

Roholan alueen asemakaavoituksen yhteydessä laaditaan seuraavat selvitykset:

- Luontselvitys.
- Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys.
- Liikenteellinen selvitys.

VAIKUTUSALUE

Asemakaavan vaikutukset ulottuvat alueeseen rajautuvien alueiden maanomistajiin ja asukkaisiin sekä kaikkiin Roholantieta käyttäviin.

Alue näkyy avoimesti Lahdentielle, ja sen merkitys maisemassa on huomattava.

Välillisesti alueen toteutuminen vaikuttaa myös lähialueiden liikenneoloihin ja palvelutarpeisiin.

OSALLISET

Kaavoituksessa osallisia ovat suunnittelualueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Pälkäneen Roholan asemakaavan yhteydessä osallisia ovat:

- Suunnittelualueen maanomistajat
- Suunnittelualueeseen rajautuvien kiinteistöjen maanomistajat
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta, rakennuslautakunta, sivistyslautakunta ja ympäristöalautakunta
- Tampereen aluepelastuslaitos
- Kangasalan seudun terveyskeskuksen kuntayhtymä

Lisäksi edellä olevan määrittelyn mukaan osallisiksi voivat itsensä katsoa kaikki, jotka uskovat hankkeella olevan vaikutusta oloihinsa.

OSALLISTUMINEN

Kaikissa kaavaprosessin vaiheissa osallistuminen on mahdollista esittämällä mielipiteitä nähtävänä olevista aineistoista. Palautetta on mahdollista antaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta, kaavan valmisteluaineistosta ja asemakaavaehdotuksesta.

5

Osallistua voi myös hankkeen valmisteluvaiheessa järjestettävään yleisötilaisuuteen. Kaavaehdotusvaiheessa järjestetään tarvittaessa toinen yleisötilaisuus.

Alueen maanomistajien kanssa tehdään yhteistyötä järjestämällä heidän kanssaan henkilökohtaisia tapaamisia, työneuvotteluja ja tarvittaessa maastokäyntejä.

ROHOLAN SUUNNITTELUYRYHMÄ

Roholan alueen asemakaavan suunnittelua varten perustetaan osallisten suunnitteluryhmä. Mukaan yhteistyöhön toivotaan alueen mahdollisia tulevia asukkaita, rakentajia, lähialueen asukkaita ja lomaa-asukkaita tai muutoin alueen suunnittelusta kiinnostuneita.

Mukaan Roholan suunnitteluryhmään voi ilmoittautua lähettämällä viestiä sähköpostiosoitteeseen: helena.vaisanen@kolumbus.fi tai soittamalla puh. 040 5576 086.

TIEDOTTAMINEN

Kaavaprosessin vaiheista tiedotetaan ilmoittamalla Sydän-Hämeen lehdessä sekä kunnan ilmoitustaululla ja www-sivuilla.

Kaavahankkeen vaiheista on mahdollista saada tietoa suoraan omaan sähköpostiosoitteeseen ilmoittautumalla mukaan sähköpostilistalle osoitteeseen: helena.vaisanen@kolumbus.fi.

VIRANOMAISYHTEISTYÖ

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma lähetetään viranomaisille ja järjestetään viranomaisneuvottelu, jossa on mahdollista tarkemmin määrittää suunnitelun reunaehdot.

Kaavaluonnoksesta pyydetään viranomaisilta kommentteja ja kaavaehdotuksesta lausuntoja. Kaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen järjestetään tarvittaessa toinen viranomaisneuvottelu. Tarvittaessa viranomaisten kanssa järjestetään hankkeen edetessä työneuvotteluja ja tehdään muuta yhteistyötä.

KAVAHANKKEEN KULKU JA TAVOITTEELLINEN AIKATAULU

Valmisteluaineisto nähtävänä, kevät-syyskuu 2013

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtävillä ja järjestetään viranomaisneuvottelu. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollista antaa palautetta, jonka perusteella sitä tarkistetaan tarvittaessa.

Järjestetään tapaamisia maanomistajien kanssa ja kootaan yhteen Roholan suunnitteluryhmä, jonka kanssa kokoonnutaan.

Kaavakarttaluonnos ja muu valmisteluaineisto asetetaan nähtävillä ja aineistosta pyydetään lausunnot. Järjestetään yleisötilaisuus. Kaavaluonnoksesta on mahdollista antaa palautetta, jonka perusteella sitä tarkistetaan tarvittaessa.

Kaavaehdotus nähtävänä, talvi 2015

Kaavaehdotus pidetään ns. julkisesti nähtävänä. Päätöksen nähtäväksi asettamisesta tekee kunnanhallitus. Nähtävänä olosta ilmoitetaan Sydän-Hämeen Lehdessä, kunnan ilmoitustaululla ja www-sivuilla. Tarvittaessa järjestetään toinen yleisötilaisuus.

6

- Osalliset ja kunnan jäsenet voivat tehdä kaavaehdotuksesta muistutuksia, jotka tulee toimittaa kunnalle ennen nähtävänä olon päättymistä. Mikäli muistuttaja haluaa perustellun kunnan kannanoton muistutukseensa, tulee pyyntö tehdä ehdotuksen nähtävänä olon aikana. Samoin osallisten ja kunnan jäsentien, jotka haluavat itselleen ilmoitettavan kaavan hyväksymispäätöksestä, tulee pyytää sitä nähtävänä olon aikana.
- Kaavaehdotuksesta pyydetään viralliset lausunnot lautakunnilta ja viranomaisilta.
- Maanomistajien kanssa pidetään työneuvotteluja.
- Järjestetään Roholan suunnitteluryhmän tapaaminen.

Kaavaehdotuksesta saatu palaute kootaan yhteen, laaditaan vastineet, tarvittaessa järjestetään toinen viranomaisneuvottelu ja tehdään tarkistuksia kaavaehdotukseen.

Kaava hyväksytään ja tulee voimaan, 2016

- Kunnanhallitus esittää valtuustolle asemakaavan hyväksymistä.
- Valtuusto hyväksyy asemakaavan.
- Hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen, valitusajaksi on 30 päivää. Valitusajaksi alkaa päätöksen nähtäväksi asettamisesta, jonka ajankohdasta ilmoitetaan valtuuston kokouksessa Sydän-Hämeen lehdessä, kunnan ilmoitustaululla sekä www-sivuilla.
- Pirkanmaan ELY-keskus voi valitusajan kuluessa tehdä hyväksymispäätöksestä oikaisukehotuksen, jolloin päätöksen täytäntöönpano keskeytyy kunnes kunta tekee uuden päätöksen.
- Hyväksymispäätöksestä ilmoitetaan kirjellisenä viain sitä erikseen kaavaehdotuksen nähtävänä ollessa pyytäneille. Kirjeen lähettämisen tai vastaanottamisajankohta ei muuta valitusajan alkamisajankohtaa.
- Mikäli hyväksymispäätöksestä ei valiteta, asemakaava tulee voimaan kuulutuksella Sydän-Hämeen lehdessä, kunnan ilmoitustaululla ja www-sivuilla.

YHTEYSTIEDOT

Pälkäneen kunta

Osoite: Keskustie 1, 36600 Pälkäne
Puh: 03 - 57911, fax 03 - 5791 250
Kotisivut: www.palkane.fi

Aluearkkitehti Marja Kuisma
Sähköposti: marja.kuisma@palkane.fi
Puh. 040 7375 390

Kaavan laatija

Arkkititehtimistö Helena Väisänen
Jokipolventie 15, 37130 Nokia
Puh: 040 5576 086
Sähköposti: helena.vaisanen@kolumbus.fi

Kannen kuva: Venäläisten kenttälinnoitteen juoksuhaataa Kostianvirran itäpuolella ja Lahdentien pohjoispuolella.
Kuva: Kalle Luoto.

Palkaneen kunta

ARKEOLOGINEN SELVITYS ROHOLAN ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUALUEEN YMPÄRISTÖSSÄ

Arkeologinen inventointi 2013

14.6.2013

SISÄLLYSLUETTELO

1	Johdanto	2
2	Alue	3
3	Inventointityö	7
3.1	Pintapöytä	8
4	Kostianvirran taistelupaikka	8
4.1	Taistelun kulku	8
4.1.1	Kuvaukset taistelusta	9
4.2	Tutkimushistoria ja Kostianvirta muinaisjäännöskohteena	10
5	Tulokset	11
6	Tärkeimmät lähteet	12
7	Kohteet	13
7.1	Kostianvirta [635400002] kiinteä muinaisjäännös	14
7.2	Rohola [-] irtolöyly	20
7.3	Kostianvirran yläjuoksu [-] Muu kohde	22
7.4	Roholan tila [-] Muu kohde	23

KARTAT

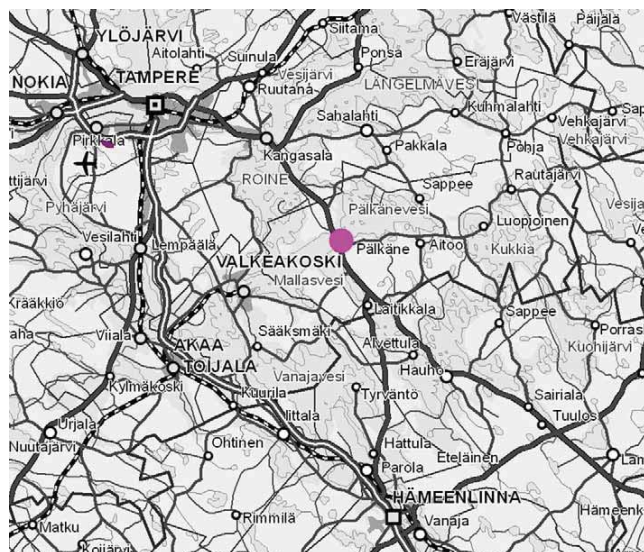
Kartta 1.	Ote maantiekartasta, kohdealue merkitty punaisella. MK 1 : 500 000.	1
Kartta 2.	Peruskarttaote tutkimusalueesta. MK 1 : 10 000.	2
Kartta 3.	Ote kansallisarkiston kartasta H62 2 2-14 Onkkaala (1763-1805).	5
Kartta 4.	Kostianvirta vuonna 1917 laaditussa kartassa.	6
Kartta 5.	Kartta kohteista ja inventointialueen rajauksesta. MK 1 : 10 000.	24

Kuva 1. Maakiven päälle koottuja pellolta nostettuja kiviä Roholan talon itäpuolella marjapensaiden keskellä. Ei muinaisjäännös. Kuva: Kalle Luoto.

PIRKKALA, LINNAKALLIO, ARKEOLOGINEN INVENTOINTI 2013

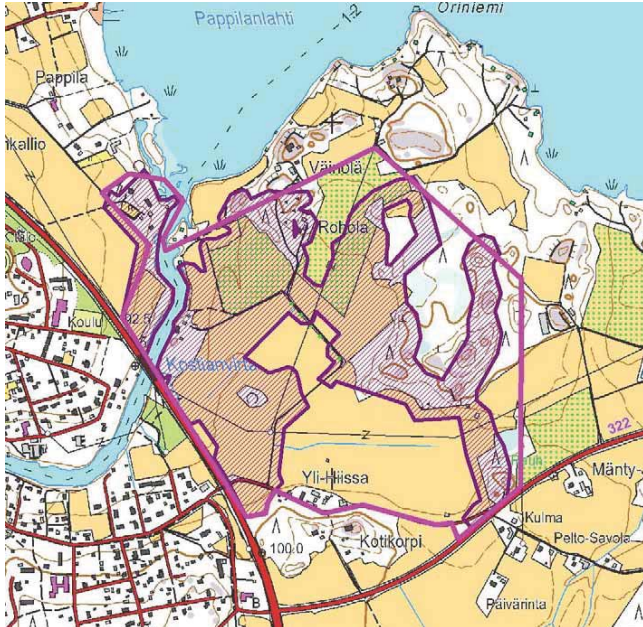
Tutkimuksen laji	Arkeologinen inventointi
Tutkimuslaitos:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Inventoija:	FM Kalle Luoto
Kenttätöaika:	8.5. ja 10.5.2013
Peruskartta:	PK 214104 Palkane
Tutkimusten rahoittaja:	Palkaneen kaupunki
Alkuperäinen tutkimuskertomus:	Kulttuuriympäristöpalvelut Heiskanen & Luoto Oy
Muinaisjäännöskohteet:	Kostianvirta (635000001)
Löydöt:	Pii-iskoksia (KM 39468) : musketinkuula (ei luetteloitu)
Aikaisemmat tutkimukset:	Olli Soininen 1993 hoito Olli Soininen 1994 hoito Timo Jusilla 2002 inventointi, Mikrollitti Oy Hannu Poutlainen 2009 inventointi, Mikrollitti Oy

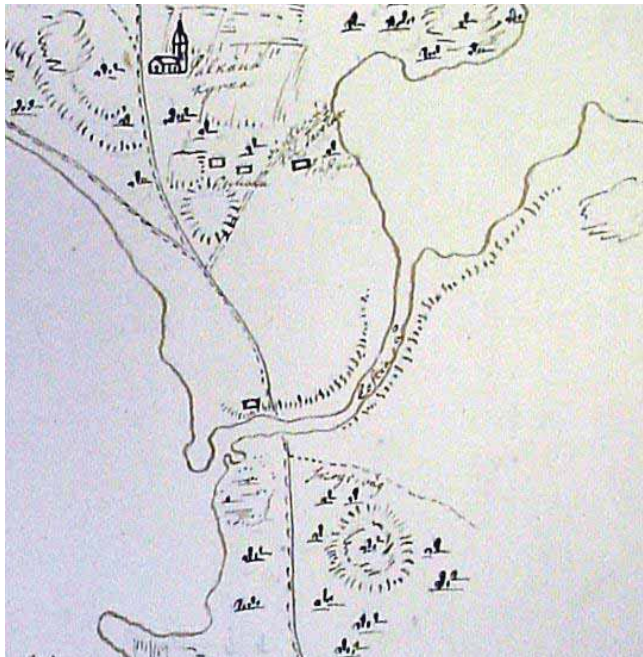
Kartta 1. Ote maantiekartasta, kohdealue merkitty punaisella. MK 1 : 500 000.
Pohjakartta: Maanmittauslaitos 05/2013. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

1 Johdanto

Päikänen Roholan asemakaavan laatimiseen liittyen laadittiin arkeologinen inventointi keväällä 2013. Kaava-alueelta ei ennen arkeologista inventointia tunnettu kiinteitä muinaisjäännöksiä, tosin alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee Kostianvirran taistelupaikka. Työn alkuvaiheessa tarkastelualueita laajennettiin koskemaan Kostianvirran luoteispuoleisia alueita Tampere – Lahti (tie 12) pohjoispuolella, jossa maastossa havainnointiin ja paikannettiin näkyvät taistelupaikkaan liittyvät arkeologiset rakenteet. Työn perustan muodostaa maastohavainnot ja niiden tulkinta saatavilla olleiden historiallisten aineistojen perusteella. Historiallisten lähteiden ja maastohavaintojen perusteella rajattiin alue, jossa havaittiin mahdollisia Kostianvirran taistelupaikan jäännöksiä Tampere – Lahti -tien pohjoispuolella. Tärkeimmät havainnot on esitetty kartassa 5 raportin lopussa.

Kartta 2. Peruskarttaote tutkimusalueesta. MK 1 : 10 000. Selvitysalueen rajaus viivalla, maastossa tarkastettu alue vinorasterilla. Pohjakartta: Maanmittauslaitos 04/2013. Lisäykset pohjakarttaan: Kalle Luoto.

Kuva 2. Ote karttaluonnoksesta Kostianvirran ylityspaikka (1714 (?)). (Jyväskylän yliopiston julkaisusarkisto: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:juv-200908173579>)

Samantyyppisen värillisen karttaan "Delinération öfver passet vid Costia-ån, uti Päikäne sockn och Tavastehuus lähn : hvarast år 1713 en drabning gådt för sig emellan finska och ryska armeerne" (Wijk, Erik, (1725-1783) 1751) voi tutustua Uppsalan yliopiston sivuilla: <http://art.alvin-portal.org/alvin/view.jsf?file=6133>

2 Alue

Kaava-alue sijaitsee Lahdentien, Päikänevedentien ja Kostianvirran rajoittamalla alueella Päikänen kuntakeskuksen itäosassa, Kostianvirran ja Lahdentien itäpuolella. Selvitysalue on paaosin avointa peltoa. Itäosassa on metsää ja pohjoisessa istutettuja marjapensaita. Kostianvirran rannassa rantakaava-alueella sijaitsee kaksi loma-asuntoa. Kaava-alueen eteläpuolella sijaitsevat Yli-Hiissan, pohjoispuolella Roholan ja Kostianvirran rannassa Joenkallio II:n kiinteistö rakennuksiin.

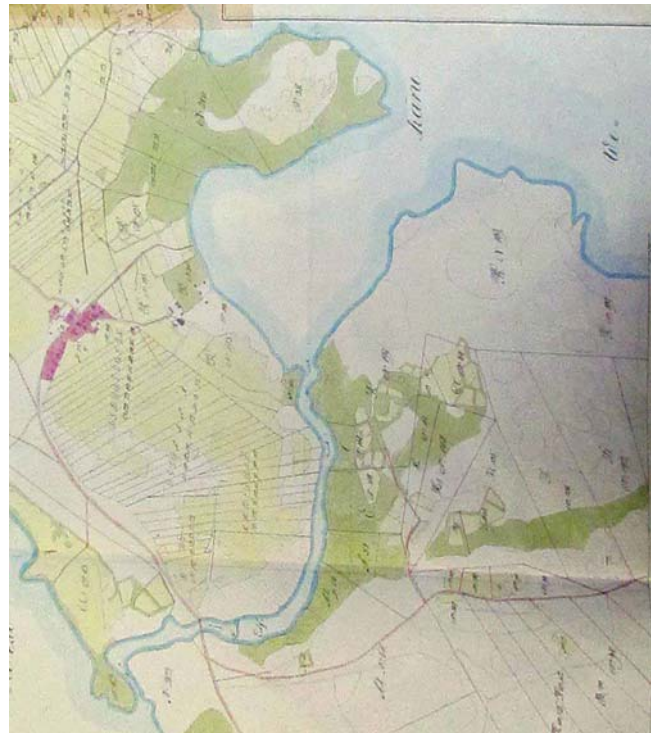
Alueella on muinaisrantatörmä yli 100 m merenpinnan yläpuolella, jotka ilmeisesti ajoittuvat Ancylyusjärvi vaiheen alkaisiksi. Vedentaso on ollut aluksi kivikaudella laskeva. Jossain vaiheessa esihistoriallisena aikana vedenlasku päättyi ja Päikänevedessä alkoi transgressio, joka päättyi Kostianvirran puhjettua. Ennen vuotta 1604 Kostianvirran kohdalla oli pieni Hykiankoski - paaosa Päikäneveden vesistö laski Sarsakosken kautta. Kostianvirta syntyi vuonna 1604 luonnonmullistuksessa, jossa Päikänevesi mursi tiensä kannaksen läpi.

Päikäneveden pinnan on laskettu olleen 89-91 metriä merenpinnan yläpuolella ennen Kostianvirran puhkeamista. Vedenpinnan laskun on arvioitu olleen eri laskentatavoista riippuen 3,5-4,5 metriä. Päikäneveden pintaa laskettiin uudestaan vuosien 1819-1821 välisenä aikana useaan otteeseen yhteensä runsaan metrin verran.

Kostianvirran suun alueella lienee ollut jo varhain, sillä vuonna 1879 saatiin kansallismuseon kokoelmiin onsilta (1996: 29 (23)), jonka löytöpaikaksi on merkitty "Kostianjoen ylinen suu". Muita alueelle mahdollisesti sijoittuvia löytöjä ovat tykin ja kivaarinkuulat.

Historiallisella ajalla asutus näyttäisi pitkästi keskittyneen Onkkaalan ja Pappilan alueelle, nykyisen kuntakeskuksen olessa auto vielä 1700-luvulla. Kostianvirta lienee ylittetty nykyisen Onkkaalan tien kohdalla ollut silta pitkin jo varhain. Vertaillaessa vuosien 1756- ja 1763 jakokarttoja tämän päivän karttoihin, ilmenee että raivattu viljelyala 250 vuotta sitten vastasi hyvin nykyisiä peltoaloja. Alavimmat rantavyöhykkeet olivat laidunnettuja luonnonniittyjä. Tiestä noudattaa paaosin vanhoja historiallisia tienpohjia. Historiallisesti merkittäviä teitä ei kaava-alueella sijaitse eikä asutustakaan karttojen perusteella näyttäisi olevan. Vielä 1900-luvun alussa Kostianvirran rannat ja Roholan alue näyttäisi melko rakentamattomalta.

Kostianvirta on erityisen tunnettu vuoden taistelusta, jota käytiin muutaman päivän ajan lokakuun 1713 alussa. Tähän taisteluun otti osaa vajaat 20 000 suomalaista, ruotsalaista ja venäläistä sotilasta. Taistelun muistomerkki sijaitsee Nena-pään alueella ja muutamissa kohdin on ennallistettua tai alkuperäisiä linnoitteita.

Kartta 3. Ote kansallisarkiston kartasta H62 2 2-14 Onkkaala (1763-1805). Karttaotteessa näkyy Kostianvirta, nykyinen Roholan alue sekä vasemmalla Onkkaalan kylä. Roholan alueella on runsaasti niittyä. Kartan lähde: Kansallisarkisto: H62 2 2-14 Onkkaala (1763-1805)

Kartta 4. Kostianvirta vuonna 1917 laaditussa kartassa. Kartassa Roholan alue näyttäytyy rakentamattomana, samoin kuin Kostianvirran rannat. Keskustan alueelle on syntynyt asutusta. Verrattaessa karttaa isojakokarttaan edellisellä sivulla, vaikuttaisi vendepinta olevan matalammalla, erityisesti Mallasvedessä (mm. Nenäpää on laajentunut).
Kartan lähde: Kansallisarkisto: HyTo Ia 795 Kartta öfvr Kostianvirta i Pälkäne (1817-1970)

3.1 Pintapoiminta

Alueen tärkeimmäksi havaintomenetelmäksi muodostui pintahavaintojen lisäksi peltojen pintapoiminta. Olosuhteet pintapoiminnalle olivat peltoalueilla otolliset, suuri osa pelloista oli avoimena, ei tosin kaikki, ja istutuksia oli vain pienellä osalla pinta-alasta. Kesäaika oli lähinnä osa pellosto Roholan tilan länsipuolella.

Pintapoiminnan tavoitteena oli löytää alueen asutusta ja historiallisia tapahtumia valaivia löytöjä. Pintalöytöjen perusteella katsottiin olevan mahdollista löytää ja paikantaa myös kiinteitä maanlaisia rakenteita, kuten asuinpaikkoja ja saada viitteitä esimerkiksi alueella sijainneista taistelupaikan rakenteista. Pintapoiminnan aikana pyrittiin myös havaitsemaan pellon pinnalla mahdollisesti näkyvät ihmisen toiminnan tuloksena syntyneet anomaliat eli poikkeamat.

Peltoalue on melko alavaa, ja sitä ei voida pitää erityisen otollisena esihistoriallisen asutuksen näkökulmasta. Yli-Hiissan talon pohjoispuolella olevat pellot olivat vielä osittain kosteita ja paikoin pelloilla oli vettä.

4 Kostianvirran taistelupaikka

4.1 Taistelun kulku

Pälkäneen Kostianvirran taistelu käytiin Ruotsin kuninkaan Suomen armeijan ja Venäjän armeijan välillä 3.–6.10.1713. Se oli osa Ruotsin ja Venäjän välistä suurta Pohjan sotaa (1700–1721). Ruotsin Suomen armeijaa Kostianvirran taistelussa komensi kenraalimajuri Carl Armfelt ja venäläisiä amiraali Fjodor Matvejevitsj Apraksin. Taistelupaikalla oli 3 400 suomalaista ja alle 15 000 venäläistä. Taistelu oli siihen mennessä suurin Suomen maaperällä käyty taistelu.

Syyskuussa 1713 lähti Venäläinen armeija Helsingistä kohti Hämeenlinnaa. Suomea puolustavien joukkojen johtaja kenraali Armfelt asettui puolustukseen Mallasveden ja Pälkäneveden väliselle Kostianvirralle. Eversti Stiernschanz johti linnoitusta. Venäjän armeija saavutti Kostianvirran syyskuun lopulla, ja alkoi osaltaan linnoittaa virran itä- ja etelärantaa.

Ruotsalaisten puolustuksen murtaminen ei tykkituella ja rynnäköllä onnistunut, joten aamulla 6. lokakuuta 6000 venäläistä ylitti hirsilautoilla Mallasveden ja rantautuivat Malkialan lähelle. Samaan aikaan venäläiset hyökkäsivät kolmessa kohdassa Kostianvirran yli. Armfelt lähti torjumaan Malkialaan maihinnousua. Armfelt huomasi taistelun toivottomaksi ja lähetti irtaantumiskaskyn Kostianvirralle Johan de la Barrelle. Kostianvirralta jalkaväki lähti vetäytymään kohti Iharinkoskea. Virran ylittäneet kasakat saivat takaa-ajossa perääntyvää jalkaväkeä kiinni. Malkialan suunnassa taistellut jalkaväki, ratsuväki ja kuormasto vetäytyivät kohti Tammerkoskea ja Ruovettä. Ruotsin armeijan tappiot olivat 800 miestä ja yhdeksän tykkiä. Tappioihin kuului Hämeen ja Savon jalkaväkirykmentit lähes kokonaan. Ratsuväen tappiot olivat pienet. Venäläisten tappiot vastasivat suuruudeltaan ruotsalaisten tappioita.

Muita Pohjansodan aikaisia ja Isonvihaan liittyviä taistelupaikkoja ovat Riilahden meritaistelu Hankoniemen pohjoispuolella (27.7.1714) ja Napuen taistelu Isokyrössä (19.2.1714). Napuen taistelusta katsotaan Isonvihaan alkavan.

3 Inventointityö

Inventoinnin esiselvitysvaiheessa tehtiin arkistoseelvitys, johon kuului hankealueen aiemmin tunnettujen kohteiden ja irtolöytöjen paikantaminen vanhojen inventointiraporttien perusteella sekä tutustuminen alueen tutkimushistoriaan ja tärkeimpiin arkistolähteisiin (historialliset kartat). Maastotoissa tarkastettiin kuivanmaan alueet. Raportointivaiheessa käsiteltiin maastotöiden yhteydessä kerätty aineisto sekä laadittiin raportti sekä siihen liittyvät luettelot ja kartat.

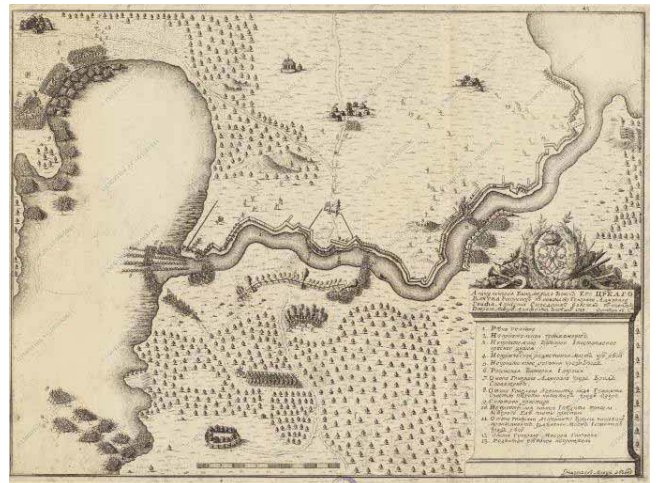
Maastossa kohteiden paikantamisen perusteena oli maaston topografia ja havainnot. Alue tarkastettiin arkeologisessa maastoinventoinnissa kattavasti silmänvaraisesti sekä suoritettiin peltoalueilla pintapoimintaa. Lisäksi tehtiin koekuoppia ja kairanpistoja. Maastoon kajoavia tutkimuksia (koekuoppitus) tai maatutkausta ei tässä vaiheessa tehty.

Kohteet dokumentoitiin valokuvauksella, kirjallisilla muistiainpanoin ja karttamerkinnöin. Maastossa kohteet valokuvattiin ja niistä kirjattiin havainnot sekä maasto-, maaperä- ym. havainnot sekä mahdolliset muut taustatiedot.

Kohteiden paikantaminen ja rajausta tehtiin GPS-laitteen (tarkkuus noin +/- 5 m), mittanauhojen ja kompassin avulla. Paikantamiseen käytettiin Garmin GPSmap 62s satelliittipaikanninta, jolla mitattiin rakenteiden sijainti ja havaintopisteet. Tutkimuksen koordinaatistona käytettiin WGS84 koordinaattijärjestelmää. Vanhojen tai poikkeavien koordinaattien muunnokseen käytettiin MapInfo 11.5 tietokoneohjelmaa, jolla myös inventointikertomuksen kartat laadittiin. YKJ koordinaateilla on kuvattu vanhoja muinaisjäännösrekisterin mukaisia koordinaatteja. Raportin uudet ja muutuneet koordinaatit on ilmoitettu ETRS 89 - TM 35 järjestelmän mukaisina.

Kuva 3. Roholan peltoaluetta ja koivukuja. Taustalla Pälkäneen uuden kirkon torni. 8.5.2013.

Kuva 4. Alexej Fjodorovitsch Kostianvirran taistelusta laaita kuvaus (mahdollisesti vuodelta 1713). Kuvassa näkyy kolme rynnäkköä Kostianvirran yli sekä taistelukaivantoja ja tykkiasemia. Kuva ei ole mittakaavassa.

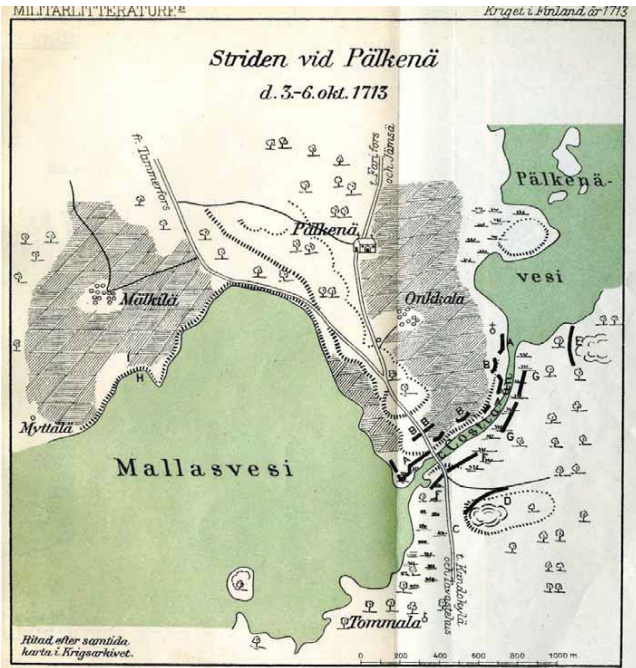
4.1.1 Kuvaukset taistelusta

Taistelun kulkua on kuvattu piirroksissa, joista aikalaiskuvauksena voitaneen pitää Zubov Alexej Fjodorovitsch (1682 – 1750) laatimaa kuvausta taistelusta. Kuvassa on esitetty erityisesti taistelun kulku, kuten venäläisten maihinnousu Malkialan kylässä, rynnäköit Kostianvirran yli ja joukkojen sijainti. Lisäksi kuvassa on esitetty linnoitteita ja esteitä kahlupaikoilla. Kuva ei esitä asioita oikeassa mittasuhteessa, mutta kuvasta saa käsityksen tapahtumien kulusta.

Piirroksen mukaan venäläiset ylittivät Kostianvirran kolmessa kohdassa, joista pohjoisin sijaitsee hieman nykyisen Lahdentien eteläpuolella, keskimmissä Onkkaalantien itäpuolella ja eteläisin Nenäpään vierasvenesataman tienoolla. Lisäksi kuvassa on kuvattu maihinnousu Malkialaan sekä ruotsalaisten joukkojen perääntyminen tai pako mm. peltojen yli. Kuvan perusteella Kostianvirran rannat ovat olleet asumattomia.

Myöhemmin, erityisesti Suomessa, taistelun kulusta on käytetty kuvausta löytyy teoksesta *Kriget i Finland år 1713* (Uddgren, H. E. 1906). Kuvaus on edellistä myöhemmin laadittu. Kuvassa on esitetty ruotsalaisten joukkojen sijainti (A = jalkaväkiliinnoite, B = (tykki) patteri), jotka sijoittuvat yhtenäisenä ketjuna Kostianvirran länsirannalle (Kuvassa ylhäällä). Venäläisten joukkoja näyttää sijoittuvan

virran töyrään (F, G: jalkaväkikaivantoja) lisäksi Lastenlinnan pohjoispuolelle (D) sekä Roholan alueelle pohjoisessa (E). Kohteet D ja E ovat venäläisten tykkiasemia. Lisäksi Mälikälän kylän lähelle on merkitty maihinnoisupaikka (H).

Kuva 5. Ote teoksen Kriget i Finland liitekartasta "Striden vid Pälkäne", jossa on kuvattu joukkojen sijaintia taistelun aikana. Kartta on laadittu vuonna 1906. Ei mittakaavassa.

4.2 Tutkimushistoria ja Kostianvirta muinaisjäännöskohteena

Kostianvirran taistelupaikka on huomioitu merkittävänä paikkana jo yli 100 vuoden ajan. Aluetta on kunnostettu jo 1900-luvun alussa nähtävyydeksi. Pälkänen kunnan maalle on pyydetty vuonna 1906 maisteri Herman Zidbackin testamenttaamalla varoilla Kostian muistopatsas, joka on kunnostettu vuonna 1970. Paikalla on nähtävyytenä ennallistettu hirsväestösäilytys ja maastossa on yhä näkyvissä alkuperäisiä puolustuskaivantoja taistelun ajalta. Vuonna 1970 alueelle on pystytetty informaatiotaulu.

meriksi vuonna 1714 käydyin Isokyrön Napuen taistelukentän läheisyydestä on löydetty taistelussa kaatuneiden luuta.

Keskeisellä taistelualueella Pälkänen keskustan alue on nykyään rakennettu sekä tiheä katuverkosto. Näiden alueiden kohdalla taistelusta ei todennäköisesti ole säilynyt merkkejä maastossa. Rakentamattomilla alueilla saattaa arkeologisilla menetelmillä olla vielä tavoitettavissa jälkiä taistelusta ja siinä mielessä myös reuna-alueiden merkitys korostuu aitoina jaanteina. Jatkossa taistelupaikan tarkastelu jatkossa kokonaisuutena voisi olla perusteltua, jos pelkästään sen mielekkään ja tasapuolisen rajaamisen sekä mielekkäiden jatkotoimenpiteiden näkökulmasta.

Keväällä 2013 kartoitettiin ainoastaan taistelupaikkaan pohjoisosiin kuuluvia rakenteita Kostianvirran rannan läheisyydessä. Tässä raportissa on merkitty muinaisjäännösalueiksi alueet, joilla tunnistettavia taistelupaikan rakenteita sijaitsee. Myöhempi maankäyttö, kuten maanviljely ja puutarharakentaminen, on vaikuttanut kohteisiin. Kokonaisuuden kannalta olisi suositeltavaa, että alueen tarkemman suunnittelun yhteydessä voitaisiin säilyttää taistelupaikkaan kuuluvien kohteiden väliset olemassa olevat visuaaliset yhteydet, jotta kokonaisuus säilyisi hahmotettavana.

Laatinut: Kalle Luoto, FM, arkeologia

6 Tärkeimmät lähteet

Aiemmat raportit:

Jussila Timo 2009. Pälkäne Epaala-Kuuliala osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi 2009.
Pukkila Jouko 1995: Pälkänen kunta perusinventointi 1995.
Poutilainen ja Sepänmaa 2006. Kostiala Nenänpää, Asemakaava-alueen muutosalueen arkeologinen tarkastus 2006.

Kirjallisuus:

Rapola, F. O. 1908: Suomen maakunnat 4. Häme. Helsinki 1908.
Uddgren, H. E. 1906. Kriget i Finland år 1713. Stockholm 1906.
Vuorisalo, Katja 2005: Pälkänen rauniokirkko rautakautisten kylien keskellä. Pirkan maan alta 6. Tampereen museot. Tampere.

Kansallisarkiston kartat (Helsinki):

H62.2/2-14 Onkkaala:(1763 - 1805)
H62.2/1 Onkkaala: Kartta ja selitys pelloista (1756 - 1756)
HyTo Ia. 795./- - 1-2. Kartta över Kostianvirta i Pälkäne. (1817 - 1970)

Internet:

Fedorovich, Alexei 1713: ПЛАН СРАЖЕНИЯ У РЕКИ ПЕЛКИНОЙ (ПЯЛКАНЕ). Inv. GR-6581. Pushkin Museum, Moskova.
Nähtävissä osoitteessa: http://www.russianprints.ru/printmakers/zubov_alexey/srazhenie_u_pelkinoy.shtml

Wijk, Erik, (1725-1783) 1751: "Deleneation över passet vid Costia-ån, uti Pälkäne socken och Tavastehus län : hvarår år 1713 en drabning gådt för sig emellan finska och ryska armeerne" (Wijk, Erik, (1725-1783) 1751). Karttaan voi tutustua Uppsalan yliopiston www sivuilla: <http://art.alvinportal.org/alvin/view.js?file=6133>

Kostianvirran länsirannalle on Museovirasto muinaisjäännöskresteriin merkitty muinaisjäännös "Kostianvirta" tapahtumapaikkana (taistelupaikka). Muinaisjäännöstä kuvataan Kostianvirran linnoituskana, joka on sijainnut virran pohjoispuolella Jyrkäkosti veteen laskevalta rantatörmällä. Kohteen rajauksen perustana on ollut muinaisjäännöksen hoitosuunnitelman yhteydessä laadittu rajaus. Tätä nykyä merkityt muinaisjäännösalueet sijaitsivat Kostianvirran yläjuoksulla Lahdentien pohjoispuolella sekä Nenänpään pohjoisosissa ja ne käsittävät rakenteita.

Kostianvirran muinaisjäännöstä on hoidettu 1990-luvulla. Hoito aloitettiin vuonna 1993 ja alueen peruskunnostus saatiin valmiiksi vuonna 1996. Hoidon tavoitteena on ollut saattaa alue merkittäviksi opetus- ja nähtävyydeksi ja edistää muinaisjäännöksen säilyvyyttä. Suomen Rauhanturvaajaliitto ry / Suomen sinibaretit ry on järjestänyt alueella tapahtumia ja ainakin aiempina vuosina hoitanut osan alueen kunnostustoimenpiteistä¹.

5 Tulokset

Tässä raportissa esitetty tulkin perustuu historialliseen aineistoon sekä maastossa tehtyihin havaintoihin ja mittauksiin. Käytännössä alueen kaikki potentiaaliset muinaisjäännösalueet käytiin läpi. Maastossa havaittiin esinelöytöjen lisäksi Kostianvirran taistelupaikkaan kuuluvia rakenteita, joita aiemmissa selvityksissä ei ollut huomioitu, sekä muutama muu kohde, joiden ei katsottu olevan osia taistelupaikasta. Tärkeimmät uudet havainnot liittyivät Kostianvirran etelärannan venäläisten rakentamiin taisteluhautoihin ja muutamiin todennäköisesti taisteluun liittyviin irtolöytöihin.

Kostianvirran suun alueelta on löydetty myös esihistoriallisia löydettyjä. Onsiltaan (1996: 29 (23)) tarkkaa löytöpaikkaa ei pystytty tarkemmin paikantamaan. Sen sijaan inventoinnissa löydettiin kaksi pili-iskosta (KM 39468), joista toinen (KM 39468: 2) saattaa olla tuluspäätä tai vastaavaa, mahdollisesti historiallisen ajan materiaalia. Kuitenkaan selkeää kivikautista asuinpaikkaa alueelta ei kyetty paikantamaan.

Kostianvirran taistelupaikka on Museoviraston luokituksessa 1. luokan kiinteä muinaisjäännös, mikä osaltaan kertoo sen suuresta arvosta. Vaikka kohde on huomioitu Suomen historian kannalta merkittävänä kohteena yli 100 vuoden ajan, ei sen fyysisistä jäänteistä ole käytössä kokonaisuutta. Kohteesta on kerätty talteen useita irtolöydyksiä, lähinnä taisteluun liittyviä kuulia ja muita sotatarvikkeita. Kalkelmallisten ja satunnaisesti talteen kerättyjen löytöjen avulla kokonaiskuvan hahmottaminen on hankalaa. Historiallisen aineiston perusteella taistelun keskeinen tapahtumapaikka on sijainnut Lahdentien eteläpuolisilla alueilla sekä Mälikälän kylän lähistöllä. Historiallisen kuvaston perusteella Kostianvirran pohjoisosat olivat sijainnut kivikautista taistelupaikasta. Oman lukunsa muodostavat taistelukentän lähialueet, joille oli majoittuneena muutaman päivän ajan vajaat 20 000 sotilasta, jotka tarvitsivat huoltoa, kuten ruokaa ja majoitusta. Lisäksi kiintoisaa voisi olla pohtia taistelun jälkeisiä tapahtumia. Taistelupaikan kokonaisuutta ei ole toistaiseksi arkeologisesta näkökulmasta tarkasteltu, mikä osaltaan asettaa haasteita kohteen laajuuden sekä eri osien merkityksen ja säilyneisyyden arvioimiseen. On oletettavaa, että taistelupaikkaan liittyy todennäköisesti muitakin rakenteita ja jäännöksiä kuin näkyvät taisteluhaudat ja tykkipatterit. Tällaisia jäännöksiä ovat muun muassa leiripaikat ja mahdolliset kenttähuoneet. Esi-

¹ Suomen Rauhanturvaajaliitto ry, toimintasuunnitelma 2013: <http://www.ekrauhanturvaajat.com/pdf/SRTL%20toimintasuunnitelma%202013%20hallituksen%20esitys.pdf>

7 Kohteet

Taulukko 1. Selvitysalueen havaintokohteet.

NRO	Rauhoitusluokka	Nimi	MJ rek. tunnus (Museov.)	MJ tyyppi	Ajoitus	Sijainti P	Sijainti I
1	1	Kostianvirta	635400002	tapahtumapaikat, taistelupaikat	historiallinen (vuosi 1713)	6802958	353733
2	-	Rohola	-, ei muinaisjäännös	löytöpaikka, irtolöytö	kivikausi	6803114	354735
3	-	Kostianvirran yläjuoksu	-, ei muinaisjäännös	muu kohde	historiallinen aika	6803723	354518
4	-	Roholan tila	-, ei muinaisjäännös	muu kohde	historiallinen aika	6803699	354867

* Kohdassa rauhoitusluokka on *illä merkityt ehdotuksia.

Kohdekuvausten yhteydessä viitataan karttaan numero 5, joka on tämän raportin yhteydessä.

Kuva 6. Alueen 2 yhteyteen Lahdentien pohjoispuolella on pystytetty muinaisjäännöskyltti. Kuva: Kalle Luoto.

7.1 Kostianvirta [635400002] kiinteä muinaisjäännös

Nimi:	Kostianvirta
Kunta:	Palkane
Laji:	kiinteä muinaisjäännös
Ajotus:	historiallinen, 1713
Muinaisj. tyyppi:	tapahtumapaikat, taistelupaikat
Rauholtusluokka:	1
Lukumäärä:	3 osakohdetta
Muinaisjäännösrekisteri (Nenäpää):	
P	6802958
I	353733
Z/m.mpy	90,00
Etäisyystieto	Palkaneen uudesta kirkosta 0,5 km etelään
Lahdentien pohjoispuoli, länsiranta	
N	6803406
E	354476
Z/m.mpy	92
Etäisyystieto	Palkaneen uudesta kirkosta 0,8 km itään
Lahdentien pohjoispuoli, itäranta (uus)	
N	6803350
E	354542
Z/m.mpy	92
Etäisyystieto	Palkaneen uudesta kirkosta 0,9 km itäkaakkoon
Koord.selite	Keskikoordinaatit eri osa-alueille, joissa rakenteita havaittavissa. GPS mittaus.
Etäisyystieto	Palkaneen uudesta kirkosta 0,5 km etelään ja
Peruskartta:	214104 Palkane
Aiemmat tutkimukset:	1993 Olli Soininen hoito 1994 Olli Soininen hoito 2002 Timo Jussila, Mikrolitti Oy

Palkaneen Kostianvirralla käytiin Isonvihan aikana syksyllä 1713 Ruotsin ja Venäjän välillä merkittävä taistelu. Tunnettuja taisteluvälikappaleita on jäljellä Kostianvirran molemmissa päissä. Jäljellä olevat juoksuhaudat ovat osin täyttyneet maasta. Osa eteläpään taisteluhautoista on kunnostettu ja rekonstruoitu v. 1970. Kohteessa on 1900-luvun alussa pystytetty muistokivi ja uudempi opastaulu.

Kostianvirran linnoitus on sijainnut virran rantatörmällä, joka laskee Jyrkäkkoisiin veteen. Jäljellä olevat linnoituslaitteet erottuvat maastossa madaltuneina kuoppina ja juoksuhautoina. Taisteluhautoja on myös itse valliyöhykkeen ja länsipuolella kulkevan tien välisessä rinteessä.

Havainnot 2013:

Eiselystytietojen perusteella taistelutapahtumien kannalta keskeisin osa taistelukenttää sijainnee Lahdentien Mallasveden rantaan ulottuvalla vyöhykkeellä, jossa venäläisten rynnäkök Kostianvirran yllä tapahtuneet. Taistelutapahtumien arvioitu pääalue sijaitsee Palkaneen nykyisen keskustan alueella Lahdentien eteläpuolella sekä osin Onkkaalan kylän pelloilla. Historiallisten lähteiden perusteella maastoyön kohteena keväällä 2013 olleet Roholan ja Kostianvirran ranta-alueet ovat toimineet lähinnä sivusta-alueena, jossa varsinaiset tapahtumat ovat

olleet ilmeisesti vähäisiä. Taistelun muistona on kuitenkin molemmille rannoille kaivettuja linnoitteita. Kaivetut linnoitteet kertovat siitä, että taistelua käytiin usean päivän ajan samalla paikalla ja myös hyökkäävä osapuoli rakensi suojavaikutuksia. Rakenteita tarkastellessa on syytä muistaa, että Kostia oli vuonna 1713 vuolas ja vedenpinta nykyistä ylempänä.

Keväällä 2013 tarkasteltiin Kostianvirran pohjoisosan rakenteita Lahdentien pohjoispuolella. Muussa osassa taistelukenttää ei tarkastuksia suoritettu. Lahdentien pohjoispuolella havaittiin rantatörmän päällä useita vuoden 1713 taisteluun kuuluneita rakenteita. Uutena havaintona aiempiin kohdekuvausnäkökulmiin verrattuna voidaan pitää venäläisten Kostianvirran itäpuolelle rakentamia linnoitteita.

Rakenteiden lisäksi tehtiin muutamia esinelöytöjä, joista mainittakoon musketinkuula, joka mahdollisesti liittyy vuoden 1713 taisteluun (kohdassa irtolöyly, kartan nro 9). Irtolöydyt keskittyivät Lahdentien läheisyydestä pelloalueen eteläosaan. Koska tarkasteluhetkellä olosuhteet olivat melko hyvät, on todennäköistä, että Kostianvirran itäpuolella Roholan peltöjen alueella ei ole taisteluun liittyviä löytöjä erityisen runsaasti. Oletettavasti löytömäärä on runsaampi taisteluun keskeisesti liittyvillä paikoilla, kuten paikoilla joista venäläiset rynnäköivät virran yli, mm. välittömästi Lahdentien eteläpuolella olevalle alueelle, Onkkaalan tien kohdalla ja Nenäpään alueella.

Kuva 7. Vallin takana sijaitseva todennäköisesti linnoitukseen kuuluva kaksiosainen kaivanto. Kartan 5 numero 1.

Lahdentien pohjoispuolella molemmin puolin Kostianvirtaa sijaitsevat taisteluhaudat ovat pääosin puolin tarkasteltuna säilyneet alkuperäisessä kunnossa. Tätä voidaan pitää erityisenä piirteenä, koska 1700-luvun taistelupaikkoja Suomessa ei ole montaa ja niiden säilyneet rakenteet lienevät melko harvinaisia. Tästä syystä taisteluhautoilla on erityistä arvoa tieteellisessä mielessä. Erikoisen linnoitusta tekee myös se, että niitä on rakentanut taistelun kumpikin osapuoli ilmeisesti melko lyhyessä ajassa syksyllä 1713. Tässä mielessä Kostianvirran jäännökset

saattavat olla 1700-luvun sotimisesta kertova ainutlaatuisen rakennekokonaisuus.

Kartan 5 nro: 1. Linnoite. maavalleja, juoksuhaudaa (1713). (punainen rasteri, piste)

a) Juoksuhaudaa (rasterimerkintä)

Eteläpää P = 6 803 305; I = 354 525
Pohjoispää P = 6 803 370; I = 354 555

Pohjois-etelä suuntainen kaivanto Kostianvirran itäpuolella rantametsikössä. Rakenteen on noin 2 m leveä ja 0,5 m syvä kaivanto, jonka länsipuolella on maata kasattu valliksi, jonka korkeus on noin 1 – 1,5 m. Säilyneen rakenteen pituus on noin 75 m. Rantametsä kasvaa lehtipuita, kuten haapaa. Rakenteen rajoittuu pohjoisessa avokallioon. Rakenteen on todennäköisesti Alexej Fjodorowitsch (1713) piirroksessa näkyvä pohjoisin venäläisten taisteluhauta Kostianvirran rannalla.

b) Kaksiosainen kaivanto (suojahuone tai tykkiasema) (piste)

P = 6 803 333; I = 354 556

Mahdollisesti kaksiosaisen suojahuoneen jäännös. Rantavallin itäpuolella noin 2 – 3 m leveä ja n. 10 m pitkä kuoppa, jonka keskellä noin 2 m leveä kannas.

Kartan 5 nro: 2. Linnoite. maavalleja, juoksuhaudaa (1713). (punainen rasteri)

Eteläpää: P = 6 803 376; I = 354 462
Pohjoispää: P = 6 803 524; I = 354 541

Taisteluhauta alkaa Lahdentien pohjoispuolelta sähkölinjan alta Kostianvirran länsirannalta kohti pohjoista. Rantatörmän päällä sijaitseva matala valli päättyy pohjoisessa jyrkkään rinteeseen. Eroosio on mahdollisesti romahduttanut rinteeseen, minkä seurauksena juoksuhaudat on osittain tuhoutunut.

Pisteiden P = 6 803 430 ; I = 354 493 ja P = 6 803 478 ; I = 354 520 välillä kaivannot näyttävät kaivetun kahteen vierekkäiseen ketjuun, jonka rannapuoleinen (idan-) kaivanto suorakko taisteluhauta (lev. 2 m, syvyys 1 m). Tämän länsipuolella on valli, jonka länsipuolella kulkevaan kaivantoon on kaivettu vierekkäin noin 3 x 3 m kokoisia ja 1 – 1,5 m syviä ulokkeita, jotka ulottuvat aina pellon reunan saakka. Kyse voisi olla talleja tai telttoja varten kaivettuja suojuksia.

Kuva 8. Linnoitteen kaivantoa ja valla alueella 2. Oikealla Kostianvirta. Kartan 5 numero 2. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 9. Todennäköinen linnoitukseen kuulunut potero. Kartan 5 numero 4.

Kartan 5 nro: 3. Linnoite. maavalleja, juoksuhaudaa (1713). (punainen rasteri)

Eteläpää: P = 6 803 587; I = 354 491

Pohjoispää: P = 6 803 631; I = 354 497

Taisteluhauta sijaitsee rantatöyrään päällä ja pellon laidassa, tosin pellon laidassa olevat kuopanteet ovat muodoltaan epämääräisiä, lähinnä todennäköisiä ja mahdollisesti vaurioituneita taistelukaivantoja.

Juoksuhaudan pohjois- ja länsipuolella iso kaivanto, joka johtaa pellonlaidasta Kostianvirtaan, jonka rannassa suuria kiviä. Kaivannon luonne tai merkitys ei selvinnyt, mutta ihmistoiminnalla lienee ollut vaikutusta kaivannon syntyyn ja todennäköisesti se on linnoitetta nuorempi.

Kartan 5 nro: 4. Todennäköinen linnoite, potero (punainen piste)

P = 6 803 705 ; I = 354 510

Yksittäinen potero sijaitsee rantavallin päällä. Rakenteen koko on 2 x 2 m.

Kartan 5 nro: 5. Todennäköinen linnoite, potero (punainen piste)

P = 6 803 705; I = 354 510

Rantatöyrään päällä sijaitseva 3 x 3 m kokoinen ja 1 m syvä kuoppa, joka aukeaa kohti koolista. Maaston topografian perusteella mahdollinen osa juoksuhaudaa. Pihapiirissä aiemmin sijainneet linnoitteet ovat todennäköisesti tuhoutuneet.

Kartan 5 nro: 6. Linnoite. maavalleja, juoksuhaudaa (1713). (punainen rasteri)

Luoteispää P = 6 803 807; I = 354 475

Asuinrakennuksen luoteispuolella sijaitsevaa linnoitetta. Rakennus on rakennettu vanhan juoksuhaudan päälle ja linnoite lienee tuhoutunut rakennuksen alla ja pihapiirissä.

Kartan 5 nro: 7. Tykkiasema (ven.) (punainen rasteri, alueen ulkopuolella)

Keskipiste P = 6 803 778 ; I = 354 745

Roholan tilan länsipuolella kallion laella on kivistä raivattu alue, jota on todennäköisesti tykkiasemana käytetty vuonna 1713. Kohde sijaitsi kaava-alueen ulkopuolella.

Kuva 10. Asuinrakennuksen luoteispuolella sijaitsevaa linnoitetta. Rakennus on rakennettu vanhan juoksuhaudan päälle ja linnoite lienee tuhoutunut rakennuksen alla ja pihapiirissä. Kuva: Kalle Luoto.

Kuva 11. Oletettu tykkiaseman paikka kallion laella Väinölan talon länsipuolella. Kuva: Kalle Luoto.

7.2 Rohola [-] irtolöytö

Nimi:	Rohola
Kunta:	Päikäne
Laji:	irtolöytö
Ajotus:	esihistoriallinen ja historiallinen aika
Muinaisy. tyyppi:	-
Rauhoitu.luokka:	-
Lukumaara:	3
Pii-iskos (KM 39468:1)	
N	6803114
E	354735
Z/m.mpy	95
Pii-iskos (KM 39468:2)	
N	6803265
E	354804
Z/m.mpy	95
Musketinkuula (ei luetteloitu)	
N	6803075
E	354709
Z/m.mpy	95
Koord. selite	GPS mittaus, ETRS TM 35
Etäisyystieto	Päikäneen kirkosta 1,2 km kaakkoon
Peruskartta:	214104 Päikäne

Havainnot 2013:

Pelltopoiminnan yhteydessä löydettiin kaksi pii-iskosta ja musketin kuula. Pelto oli avointa melko tasaista peltoa eikä sen alueella havaittu merkkejä asuinpaikasta.

Kartan 5 nro: 8. Löytöalue (sininen katkoviiva); kvartsia, ei luetteloitu

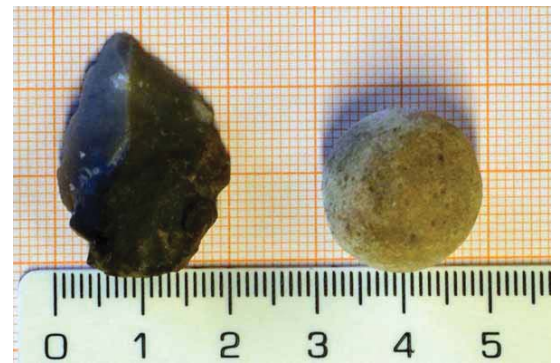
- A) P = 6 803 265; I = 354 804
- lohjennutta kvartsia, ei selkeitä iskoksia tai esineitä
- B) P = 6 803 265; I = 354 804
- plitä sekä kuonaa ja liitupiipun paloja

Kartan 5 nro: 9. Löytöalue (sininen katkoviiva)

- C) P = 6 803 114; I = 354 735
- pii-iskos
- D) P = 6 803 075; I = 354 709
- musketin kuula (halkaisija 19 mm, paino 34,3 g). Säilytetään Heiskanen & Luoto Oy:n arkistossa.

Kuva 12. Löytöalue 8. Pii-iskos (KM 39468: 2), liitupiipun varren katkelmia (ei luetteloitu) ja kuonaa (ei luetteloitu).

Kuva 13. Löytöalue 9. Pii-iskos (KM 39468: 1) ja musketin kuula (ei luetteloitu).

7.3 Kostianvirran yläjuoksu [-] Muu kohde

Nimi:	Kostianvirran yläjuoksu
Kunta:	Päikäne
Laji:	muu kohde
Ajotus:	historiallinen
Muinaisy. tyyppi:	rakennuksen perustus ja kolme kuoppaa
Rauhitusluokka:	-, ei muinaisjäännös
Lukumäärä:	2
Kolme kuoppaa	
N	6803723
E	354518
Z/m.mpy	92
Kiviröykkiö, rakennuksen perustus	
N	6803602
E	354485
Z/m.mpy	92
Koord. selite	
Koord. selite	GPS mittaus, ETRS TM 35
Etäisyystieto	Päikäneen kirkosta
Peruskartta:	214104 Päikäne
Aiemmat tutkimukset:	-

Kostianvirran yläjuoksun rannalla on historiallisen ajan maankäyttöön liittyviä kaivantoja ja rakenteita, jotka eivät liity linnoitteisiin.

Kartan 5 nro: 10. Kolme kuoppaa (muu kohde, ei linnoite)

P = 6 803 723 I = 354 518

- kuoppa 1: 3 x 3 m, syvyys 1,5 m (luoteisin)
- kuoppa 2: 2 x 1 m, syvyys 1 m (itäisin)
- kuoppa 3: pitkänomainen kaivanto, n. 2 m leveä rinnettä vastaan oleva rantaan viettävä oja. Koko pituus noin 10 m ja reunoineen noin 3 m leveä sekä 1,5 syvä. Tiilijätettä länsipäässä. (eteläisin)

Kiviröykkiö (muu kohde)

Kiviröykkiö, jonka koko on 4 x 4 m, noin 1 m korkea. Koostuu karkeista lohkokivistä ja tiilenkappaleista. Kyseessä on historiallisen ajan rakennuksen perustus.

7.4 Roholan tila [-] Muu kohde

Nimi:	Roholan tila
Kunta:	Päikäne
Laji:	muu kohde
Ajotus:	historiallinen
Muinaisy. tyyppi:	kellari
Rauhitusluokka:	-, ei muinaisjäännös
Lukumäärä:	1
N E	
N	6803699
E	354867
Z/m.mpy	95
Koord. selite	
Koord. selite	GPS mittaus, ETRS TM 35
Etäisyystieto	Päikäneen kirkosta
Peruskartta:	214104 Päikäne
Aiemmat tutkimukset:	-

Roholan tilan länsipuolella sijaitseva kuoppa, mahdollinen kellarin perustus, joka liittyyne historiallisen ajan maankäyttöön ja Roholan tilan rakennuksiin.

Kartan 5 nro: 11. Kellari (muu kohde, ei linnoite)

P = 6 803 698 ; I = 354 866

Roholantien luoteispuolella sijaitseva kaivanto, jonka koko on 3 x 2 m (tien suuntainen). Rakenteessa on havaittavissa noin 1 m leveät vallit pohjois- ja eteläreunalla. Todennäköisesti kyse on Roholan tila 1800- tai 1900-luvulle ajoittuvasta kellarista.

Kartta 5. Kartta kohteista ja inventointialueen rajauksesta. MK 1 : 10 000.

Kohteet:

1. Linnoite, maavalleja, juoksuhaataa (1713). (punainen rasteri, piste)
2. Linnoite, maavalleja, juoksuhaataa (1713). (punainen rasteri)
3. Linnoite, maavalleja, juoksuhaataa (1713). (punainen rasteri)
4. Mahdollinen linnoite, potero (punainen piste)
5. Mahdollinen linnoite, potero (punainen piste)
6. Linnoite, maavalleja, juoksuhaataa (1713). (punainen rasteri)
7. Tykkiasema (punainen rasteri, alueen ulkopuolella)
8. Irtoloyto, loytoalue (sininen katkoviiva): pii-iskos ja kvartseja (ei iskos, ei luettelottu)
9. Irtoloyto, loytoalue (sininen katkoviiva): pii-iskos ja musketin kuula
10. Muu kohde: Kuoppia (ei muinaisjäännös)
11. Muu kohde: Kellari (ei muinaisjäännös)

ROHOLAN KULTTUURIYMPÄRISTÖ- JA MAISEMASELVITYS

Pälkäne

7.6.2013

Kuva Lentokuva Vallas, om. Pälkäneen kunta

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
1.1	Työn tarkoitus ja rajaus	3
1.2	Työmenetelmät	5
1.3	Arvottaminen	5
2	MAISEMAN PERUSPIIRTEET	7
2.1	Maastonmuodot	7
2.2	Maaperä ja kallioperä	8
2.3	Kasvillisuus	8
2.4	Näkymät, kiintopisteet, solmukodat, portit ja reunat	8
3	KULTTUURIMASEMAN KEHITYMINEN	9
3.1	Esihistoria ja keskiaika	9
3.2	Suuri Pohjan sota ja isojako	9
3.3	Onkkaalan kylä palo ja isojaon järjestely	10
3.4	1900-luku	10
4	RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA SEN ARVOT	13
4.1	Nykytilanteen kuvaus	13
4.2	Arvot	13
4.3	Lisätietoja ja toimenpidesuosituksia	18
5	LÄHTEET	18

Roholan alue Pälkäne

KULTTUURIYMPÄRISTÖ- JA MAISEMASELVITYS

1 JOHDANTO

1.1 Työn tarkoitus ja rajaus

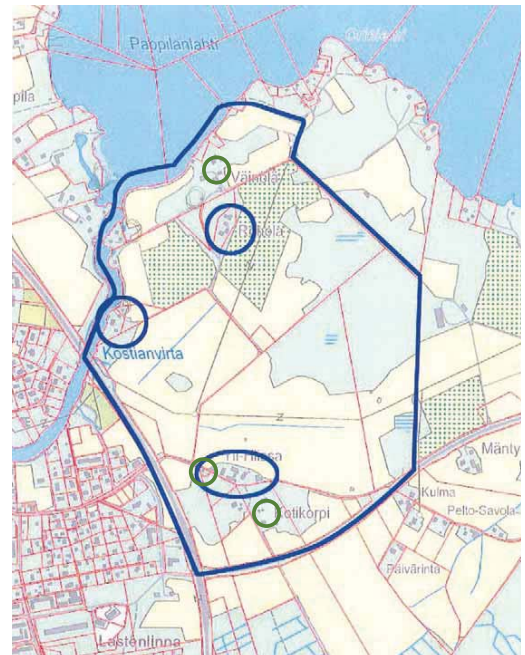
Pälkäneen kunta tilasi Roholan alueen kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen asemakaavoitusta varten keväällä 2013.

Tilaaaja: Pälkäneen kunta
Keskustie 1 36600 Pälkäne

Yhteyshenkilö: aluearkkitehti Marja Kuisma
arkkitehti Helena Väisänen / Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Laatija: arkkitehti Eija Teivas
Huura Oy
Hämeenpuisto 33 A
33200 Tampere
puh. (03) 3142 6000

Alue sijaitsee Pälkäneen keskustan länsipuolella, Kostianvirran ja Pälkäneveden rannalla. Lounaassa alue rajautuu valtatiehen 12 eli Lahdentiehen ja etelässä Pälkänevedentiehen. Alue on haja-asutusaluetta: osaksi viljeltyä, osaksi metsäistä ja harvaan rakennettua. Tarkasteltava alue on asemakaavoitettavaa aluetta jonkin verran laajempi.

Kuva: Alueen rajaus ja inventoitavat kohteet. Pohjakartta © Pälkäneen kunta. Vihreillä ympyröillä merkityistä kohteista sovitettiin myös täytettäväksi kiinteistöolmakkeet, jos se inventoinnin yhteydessä todetaan aiheelliseksi.

1.2 Työmenetelmät

Maiseman peruspiirteissä on tarkasteltu maastonmuotoja, maaperää ja kallioperää, kasvillisuutta sekä näkyviä, kiintopisteitä, reunoja, solmukohtia ja maiseman avoimuutta. Lähteinä on käytetty maa- ja kallioperäkartoja, aikaisempia kasvillisuus- ym. luontoselvityksiä ja ilmakuvia. Tärkeimpänä työmenetelmänä on ollut havainnointi maastossa.

Kulttuurimaiseman kehittyminen tehtiin kirjallisuus- ja karttatarkasteluna sekä isojoan järjestelykartan v. 1879 perusteella karttaliitteeseen. Isojoan aikainen tilanne selostetaan vain kirjallisesti vähäisten karttamerkintöjen vuoksi. Nykytilanne perustuu paikalla tehtyihin havaintoihin.

Työssä oli kolme vaihetta: Lähdetietojen keruu, kenttätyö ja toimistotyö.

Lähteinä käytettiin vanhoja ja uusia karttoja isojoasta alkaen, historiikirjoja, ilmakuvia eri ajoilta, vanhoja valokuvia, maanjakoasiakirjoja, muistitietoja ja kunnalta saatuja asemakaava- ja kiinteistötietoja sekä rakennuslupapiirustuksia. Lähteet on lueteltu tarkemmin raportin lopussa.

Kenttätyö tehtiin tarjouspyynnössä määriteltyihin kohteisiin paikalla havainnoiden ja valokuvaten, minkä jälkeen täytettiin kiinteistö- ja rakennuslomakkeet. Inventoituihin kohteisiin jätettiin inventointia koskeva tiedote. Alun perin inventoitavaksi merkittyjen lisäksi käytiin myös kolmessa muussa alueen kohteessa.

Toimistotyövaiheessa kuvat nimettiin, järjestettiin ja koottiin kuvallitteiksi, tiedot syötettiin lomakkeille, verrattiin havaintoja lähtötietoihin ja lopuksi tehtiin arvottaminen ja raportin yhteenveto. Maisemahistoriakartat ja alueen ominaisuuksia kuvaavat kartat ovat raportissa ja kiinteistö- ja rakennuslomakkeet raportin liitteinä.

1.3 Arvottaminen

Kulttuurihistoriallinen arvottaminen on tehty käyttäen Museoviraston arviointikriteerejä.

Aluetta ja rakennuksia tarkasteltiin seuraavin kriteerein:

tyypillisuus	kerroksisuus	monipuolisuus
harvinaisuus	sopuushaasteisuus	symbolimerkitys
alkuperäisyys, säilyneisyys	avainkohde	intensiivetti i. kertovuus
edustavuus	vaihtelevuus	opetus- ja tutkimusarvo
yhtenäisyys		

2 MAISEMAN PERUSPIIRTEET

Pirkanmaan 1. Maakuntakaavassa maakunnallisesti arvokas Pälkäneen kulttuurimaisema käsittää laajoja Pälkäneveden ja Onkkaalan alueita. Alueen eteläreuna sisältää myös tarkasteltavan alueen pohjoisosan eli Orinien ympäristöineen Pälkäneveden rannalla aivan niemen kärkeä luokun ottamatta.

2.1 Maastonmuodot

Alue kuuluu asumisen ja rantaviljelysten vyöhykkeeseen. Kostianvirran suula on nähtävissä rantapenger, joka on muodostunut pitkäaikaisen vesirajan kohdalle. Vedenkorkeus on muuttunut useaan otteeseen: Merkittävin luonnollisuus oli Kostianvirran synty, kun Pälkäneveden ja Mallasveden välinen kannas puhkesi v. 1604 maan kallistumisen seurauksena. Vedenkorkeus laski Pälkänevedessä n. 3,4 m. Vuosina 1821 ja 1866 veden pinta laski vielä yhteensä n. 1,5 m.

Viljelyt alueet ovat melko tasaisia, ja vain rannan tuntumassa maa viettää muutaman metrin verran rantaan päin edellä mainitun vanha rantapengerin vaiheilla. Metsäkoissa ja alueen pohjoisosassa maasto on epätasaisia, kalliista ja välillä hyvinkin jyrkkäpiirteistä.

Kuva: Muinainen rantapenger lähellä Joenkalio II:n tilaa.

Erittynen painoarvo on ollut kertovuudella eli intensiteetillä. Arvoon vaikuttava rakennusten säilyneisyys ei tarkoita rakennuksen kuntoa. Säilyneisyys on esitetty lomakkeilla seuraavin termein:

HYVIN SÄILYNYT

Rakentamisajankohta ja sen tyylipiirteet ovat hyvin tunnistettavissa, ja rakennusosista ja pintaverhouksista on merkittävä osa säilynyt alkuperäisinä. Voi sisältää myös myöhempien ajanjaksojen tyyllisesti tunnistettavia muutosvaiheita. Muutokset on tehty sopuisuudessa alkuperäisen tyylin ja muodon kanssa, eikä suhdemaailma ole kärsinyt. Kunnostettu tai korjattu huoltaen.

KOHTALAISESTI SÄILYNYT

Kokenut muutoksia, laajennuksia tai ikkunoiden uusimisia. Suhteet, erityisesti detaljeissa, ovat muuttuneet. Merkittäviä rakennusosia on uusittu tyyliin sopimattomasti. On käytetty alkuperäisistä huomattavasti poikkeavia materiaaleja ja käsittelytapoja.

MERKITTÄVÄSTI MUUTETTU

Kaikki detaljit edustavat myöhempää aikaa ja rakennusaikaa on pääteltävissä vain hahmosta. Suhdemaailma on täysin muuttunut, ja mahdollinen laajennus on ristiriidassa vanhan osan kanssa.

TÄYSIN MUUTETTU

Rakentamisajankohtaa ei voi ulkoasusta tai hahmosta enää helposti päätellä.

2.2 Maaperä ja kallioperä

Tarkasteltava alue sijoittuu Syrjänharjun kaakkoispuolelle. Harjusta jatkuva soravyöhyke ulottuu juuri Yli-Hiissan kohdalle. Suurin osa varsinkin viljellystä alueesta on karkeaa hietaa ja kaakoisosissa hienoa hietaa. Kostianvirran rannalla on kaistale saraturvetta. Alueen keskivaiheilla on soinen alue. Pälkäneveden rannalla ja soisen alueen itäpuolella on moreenikumpareita ja niillä runsaasti kalliopaljastumia ja useita siirtolohkareita sekä kivilouhikkoja.

Kallioperä on tarkasteltavalla alueella, kuten yleensäkin Pälkäneen keskustan alueella, enimmäkseen granodiorittia, joka on syväkivilaji. Aivan alueen vieressä itäpuolella on kapea vyöhyke graniittia.

2.3 Kasvillisuus

Alueen kasvillisuus on tyyppisesti havupuuvalltaista sekametsää. Kostianvirran rannassa kasvaa runsaasti lehtipuuesakkoa. Metsää on hakattu tarkasteltavan alueen keskivaiheilla ja pohjoisosasta. Alueen keskiosaa on viljelty peltöä.

2.4 Näkymät, kiintopisteet, solmukodot, portit ja reunat

Maisema on alueen keskiosilta avointa, mutta sulkeutuvaa. Havupuuvalltaisten metsien reunat ovat suurimmaksi osaksi hyvin selväpiirteiset läpi vuoden. Vanhoille rantaviljelyksille tyyppinen suora yhteys vesistöihin on vesikoiden vuoksi katkeamassa. Kaukomaisemaa hallitsee Syrjänharju ja kirkon torni. Valtatie 12:ltä ja myös Pälkänevedentieltä avautuu näkymä pelloille.

Pelloilla on pari saarekettä, jotka ovat maiseman kiintopisteitä, kuten yksiänsä heinäladotkin tilakeskusten ohella. Koivurivit Roholantien ja Hiissantien varrella jäsentävät avointa peltöaluetta ja osoittavat tien paikan maisemassa.

Valtatien alkulku Roholantielle on lähes kirjaimellisesti portti. Pälkänevedentien liittymässä oleva jättepiste on itäinen portti alueelle. Porttina voi kokea myös siirtymisen peltöalueeseen ja metsän välillä Roholantiella. Alueen tärkein ja vanhin solmukohta on Hiissantien ja Roholantien risteys.

3 KULTTUURIMAISEMAN KEHITTYMINEN

3.1 Esihistoria ja keskiaika

Alueelta ei tunneta esihistoriallisen ajan muinaisjäännöksiä. Pälkäneen keskustassa, alueen länsipuolella, on kuitenkin tehty kivikautisia irtolöytöjä ja hautausmaan itäpuolelta tunnetaan ristiretkialkainen kalmisto. Vanhimmat kirjalliset tiedot Onkkaalan kylästä ovat vuodelta 1340. Vuonna 1462 mainitaan yleinen tie. Onkkaala on ollut 1539 maakirjojen mukaan 11 talon suuri kylä, joka on sijainnut kokonaisuudessaan vanhalla kylätontilla Kostianvirran länsipuolella ja pappila vain vähän matkan päässä. Tarkasteltavalla alueella ei tietyvästi ole ollut tuolloin mitään asutusta.

3.2 Suuri Pohjan sota ja isojako

Tarkasteltava alue on ollut osa sotänäyttämöä Suuren pohjan sodan aikana 1713, jolloin käytiin sodan ratkaiseva Kostianvirran taistelu venäläisten ja ruotsalaisten joukkojen välillä. Ruotsalaisten joukot rakensivat virran länsirannalle puolustusvarustuksia, joita on ennallistettu Kostianvirran Mallasveden puoleisessa päässä. Tarkasteltavalla alueella on edelleen nähtävissä venäläisten hyökkääjien kaivamia maastoasemia Kostianvirran törmällä valtatien sillan pohjoispuolella. Historiankirjojen mukaan tykkiasemalla on ollut paikka kalliolla Pappilan mailla lähellä Kostianvirran suuta. Keväällä 2013 oli menellään alueen arkeologinen inventointi, josta mm. näiden historiallisen ajan muinaisjäänösten paikat ja luonne selviävät tarkemmin.

Isojaon aikaan 1763 vanha maantie ja Luopioisiin johtanut nykyinen Hiissantie olivat jo nykyisillä paikoillaan, mutta asutusta ei vielä ollut. Nykyiset viljelymaat, varsinkin Kostianvirran varsi, olivat valtaosin niittyä ja peltoaakin oli raivattu Roholan nykyisten marjaviljelmien alueella ja Hiissan tilakeskuksen kohdalla. Peltotilkut olivat vapaamutoisia verrattuna Kostianvirran varren toiseen puoleen, joka oli edelleen sarkajaossa. Niemen pohjoisosan maat kuuluivat nykytilanteen tapaan Pappilaan, ja peltotilkut jakautuivat Kankilalle, Seppälälle ja Hiissalle. Yksi tie on merkitty karttaan nykyisen Hiissantien suunnasta Roholaan päin.

3.3 Onkkaalan kylä palo ja isojaon järjestely

Onkkaalan tilan rakennukset sijaitsivat vielä pitkään isojaon jälkeen ryhmäkylässä noin kilometri Kostianvirrasta länteen. Hiissan pakarista alkanut tulipalo tuhosi kylän talot lähes kokonaan kesällä 1831, minkä jälkeen tilakeskuksia alettiin rakentaa kylätontin ulkopuolelle lähemmäs kunkin viljelyksiä.

Vuoden 1842 pitäjänkartalla tarkasteltavalla alueella on merkitty yksi tontti, mahdollisesti pappilan torppa, Kostianvirran suulle vähän Väinölan nykyisten rakennusten lounaispuolelle, ja kaksi pientä virran varrelle, mahdollisesti latoja. Nykyiset peltoalueet ovat kyseisellä kartalla jo jokseenkin nykyisessä laajuudessaan raivattuna sekä pelloiksi että niityiksi (ks. kartta maisemahistoriasta).

Vuoden 1879 isojaon järjestelykartalla tontteja tai rakennuksia on edelleen saman verran kuin pitäjänkartalla. Mikäli kartat pitävät paikkansa, Rohola on siirtynyt alueelle ilmeisesti vuonna 1888, jolloin nykyinen päärakennus valmistui.

3.4 1900-luku

Vuosisadan alkupuoliskolla alueelle tuli neljä maatilaa. Ensimmäisenä rakennettiin nykyiselle paikalleen Onkkaalan Hiissan kantatilasta 1905 lohokettu Yli-Hiissan tilakeskus. Vuonna 1926 Roholasta lohokettiin Kostianvirran varrelta pari tonttia. Näistä Joenkallio II oli aluksi talon yhdelle pojalle tarkoitettu maatila, mutta myytiin jo 1930-luvulla kesäasunnoksi ilman peltoa. Vuonna 1923 muodostui - ilmeisesti maanvuokralakien ansiosta - Kotikorven tila, joka pysyi samankokoisena aina 2000-luvun alkuun. Talvisodan jälkeen Pappilan omistamalle alueelle muodostettiin asutuslakien mukaan Väinölan tila, johon muutti tilallista siirtoväkeä Karjalasta. Tilalle rakennettiin ns. Ruotsin lahjatalo. Tilalla oli ennestään vähän peltoa, jota raivattiin myös lisää.

Pellot ja niityt ovat olleet jokseenkin nykyisessä laajuudessaan vähintään 1800-luvun puolivälistä asti. Yli-Hiissan mailla raivattiin osa metsää pelloiksi kuitenkin vielä 1950-luvun alussa.

Suurimpia muutoksia alueella on ollut valtatie 12:n rakentaminen 1960-luvulla. Tie on siitä lähtien ollut rajana keskustan asutuksen laajenemiselle ja myös maiseman rajana.

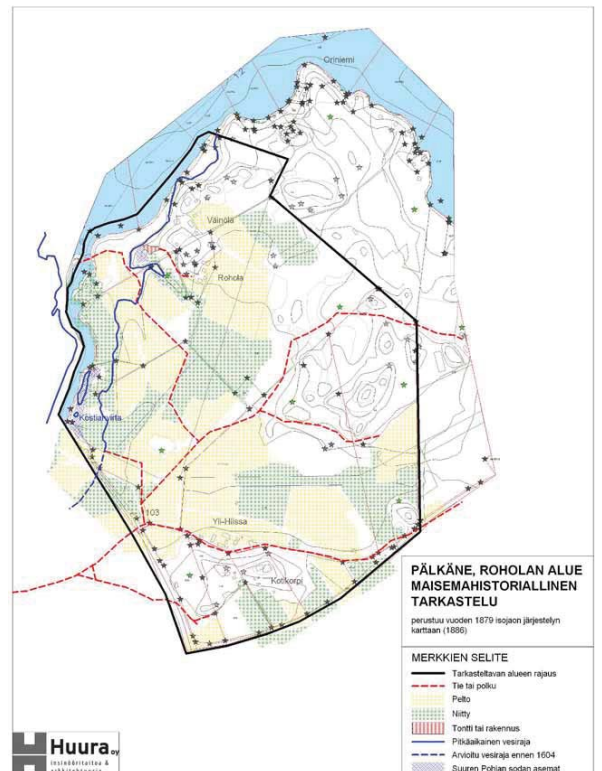
Maaseutumaiseman muutos on koko maassa ollut nopeaa 1900-luvun loppupuolella suhteessa aikaisempiin vuosisatoihin. Laiduntamisen väheneminen varsinkin 1960-luvulta lähtien on yleisesti johtanut rantojen vesakoitumi-

seen ja rantamaisemien sulkeutumiseen. Roholassa karjanpito lopetettiin 1979 ja Yli-Hiissalla vuonna 2001. Vuoden 1947 ilmakuivissa Kostianvirran rannat ovat avoimet ja puuttomat Joenkallion ympäristöä lukuun ottamatta, ja Pappilanlahdelle aukeaa esteetön näkymä. Rantojen lisäksi myös pelto-maisemat muuttuivat: salaajituksen myötä peltujen avo-ojat vähenivät.

Yksi merkittävä muutos maisemassa on ollut vapaa-ajan asuntojen lisääntyminen järvien rannoilla. Vapaa-ajan asuntojen yleistyminen 1960-luvulla on osaltaan vaikuttanut rantojen sulkeutumiseen. Pappilan kylän Väinölan lähistöllä on nykyisin n. 30 vapaa-ajan asuntoa lähinnä tarkasteltavan alueen ulkopuolella. Vuosituhannen lopulla kuntien keskustojen tuntumassa oleville alueille kohdistuu yhä enemmän rakentamispainetta.

Kuva: Näkymä Hiissantieltä luoteeseen Pappilanlahden suuntaan.

4 RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA SEN ARVOT

Toimeksiantoon kuului Yli-Hiissan, Roholan ja Joenkallio II:n inventointi asemakaavoituksen vaatimalla tarkkuudella. Inventoiduista kohteista täytettiin lomakkeet Museoviraston noudattamaa jäsentelyä käyttäen. Edellä mainittujen lisäksi tarkasteltiin Väinölan tilaa, Kaislakorven tilaa ja Kotikontua (entinen Kotikorpi) kiinteistöinventointin tasolla. Rakennukset tarkasteltiin lähes poikkeuksetta vain ulkopuolelta.

4.1 Nykytilanteen kuvaus

Tarkasteltava alue on pääosin maanviljelysmaisemaa, joka sijaitsee haja-asutusalueella kunnan keskustan laidalla, Pälkäneveden ja Kostianvirran rannalla. Nykyinen, melko vähäinen rakennuskanta sijoittuu pariin tilakeskukseen, Talo-Roholaan ja Yli-Hiissaan etäällä toisistaan avointen viljelysten ja metsiköiden rajalle ja Väinölan tapaan rantametsiköihin. Rakennukset edustavat valtaosin perinteistä maatarakentamista. Kaislakorpi, vapaa-ajan kiinteistö Hiissan lounaispuolella koostuu kolmesta pienestä rakennuksesta pikkuruisella tontilla. Kotikontu ympäristöineen Hiissantien ja mäen eteläpuolella jää teiden risteuksen tuntumassa taajaman ja haja-asutusalueen raja-vyöhykkeelle, jolla ei ole pohjoispuolen tapaan selvää viljelysmaisen luonnetta.

Tonttitiet noudattelevat tilojen rajoja. Eteläosassa polveilee koivujen reunustama yksityinen Hiissantie, joka on entinen Luopioisiin päin johtanut maantie.

Väinölan tila Pappilan kylän puolella on peltoaukeita katsoen piilossa. Roholasta erotettu Joenkallio II Kostianvirran rannalla on maamerkinä virralta katsottaessa.

4.2 Arvot

Kulttuurihistoriallinen arvo

Kulttuurihistorialliset arvot jaetaan yleisesti kolmeen eri osaan:

Historiallinen: esimerkiksi asutushistoriallinen, sotahistoriallinen, liikennehistoriallinen

Rakennushistoriallinen: esimerkiksi rakennusperinteinen, arkkitehtoninen, rakennustekninen

Ympäristöarvo: esimerkiksi maisemallisesti keskeinen, maisemakokonaisuus

Ympäristöarvot:

Maisemakokonaisuus: Yli-Hiissan yhä toimiva maatalo on perinteiseltä ja uudelta rakennuskannaltaan monipuolinen ja muodostaa avoimien, selväräjäisten peltojen ja latojen kanssa arvokkaan maisemakokonaisuuden. Maisemaan kuuluvat olennaisesti myös vanha maantie eli Hiissantie koivuvirveineen sekä vaatimaton, ympäristöön hyvin sopeutuva Kaislakorven vapaa-ajan asunto.

Kuva: Suuren Pohjan sodan aikaisia hyökkääjän kaivamia maastoasemia Kostianvirran itärannalla kuvattuna pohjoisesta kohti valtatie 12:n siltää.

Kulttuurihistorialliset arvot muualla tarkasteltavalla alueella:

Historialliset arvot: Sotahistoriallinen, asutushistoriallinen, liikennehistoriallinen

Rakennushistorialliset arvot: Rakennusperinteinen, rakennustekninen, arkkitehtoninen

Tarkasteltavalla alueella on jonkin verran kulttuurihistoriallisia arvoja. Enimmäkseen arvot liittyvät perinteiseen, rakennettuun viljelysmaiseen ja rakennushistoriaan, asutushistoriaan ja liikennehistoriaan, mutta myös sotahistoriaan.

Alueelta on osoitettu yksi varsinainen arvoalue ja lisäksi muutama yksittäinen kohde tai kiinteistö. Kiinteistö- ja rakennuskohteiset arvot on esitetty tarkemmin liitteessä olevilla lomakkeilla. Arvoalueen ohjeellinen rajaus on tehty siten, että se sisältää alueen olennaisimmat piirteet.

Kuva Lentokuva Vallas, om. Pälkäneen kunta: Hiissan arvoalue pohjoisesta.

Yli-Hiissan arvoalueen kulttuurihistorialliset arvot

Historialliset arvot: liikennehistoriallinen ja asutushistoriallinen
Rakennushistorialliset arvot: rakennusperinteinen, arkkitehtoninen
Ympäristöarvo: maisemakokonaisuus.

Yli-Hiissan arvoalueen arvojen perustelut:

Historialliset arvot:

Asutushistorialliset arvot: Onkkaalan vanhan kantatilan lohkotila Yli-Hiissa ympäristöineen liittyy isojaon täydennyksen jälkeiseen asutushistoriaan ja Kaislakorven tila varhaiseen, pienmittakaavaiseen vapaa-ajan asumiseen. Liikennehistorialliset arvot: Hiissantien patkua vanha maantie, joka sorapintaisena ja maaston mukaan polveilevana noudattelee edelleen vähintään parin vuosisadan aikaista linjaa.

Rakennushistorialliset arvot:

Ks. myös kiinteistö- ja rakennuslomakkeet
Rakennusperinteiset arvot: Yli-Hiissan rakennuskannasta miespihan rakennukset ja ladot ovat säilyneet hyvin rakennusaikansa perinteisessä asussa. Arkkitehtoniset arvot: Yli-Hiissan päärakennuksessa on 1800-luvun loppupuolen ja 1900-luvun alun arkkitehtonisia tyylipiirteitä.

Muiden tarkasteltavan alueen arvojen perustelut:

Historialliset arvot:

Sotahistorialliset arvot: suuren Pohjan sodan ratkaisevan Kostianvirran taistelun aikaiset venäläisten asemat virran rannalla ja tykkiaseman paikka kalliolla liittyvät sotahistoriaan historiallisen ajan muinaisjäänöksinä. Väinölan rakennettu Ruotsin lahjalato kertoo talvi- ja jatkosodan aikaisesta siirtöasuttamisesta.

Asutushistorialliset arvot: Vanhan kantatila Roholan tilakeskus ympäristöineen liittyy isojaon täydennyksen jälkeiseen asutushistoriaan ja Pappilan Väinölan tila sodan aikaiseen siirtöasuttamiseen. Kotikonnussa on lähes satavuotiaan pientilan rakennuskantaa.

Liikennehistorialliset arvot: Kostianvirta on ollut tärkeä vesireitti mm. pienille höyrylaivoille Pälkänevedeltä Mallasvedelle. Vanha maantie on esitetty Hiissan arvoalueessa.

Rakennushistorialliset arvot:

Ks. myös kiinteistö- ja rakennuslomakkeet.
Rakennusperinteiset arvot: Talo-Roholan tilakeskus edustaa hyvin säilyntä perinteistä talonpoikaisrakentamista 1800-luvulta 1900-luvulle kerrostumiseen.

Rakennustekniset arvot: Väinölan tilan Ruotsin lahjalato edustaa ajalleen harvinaista ja kyseiselle tyyppitalolle ominaista elementtirakennetta.

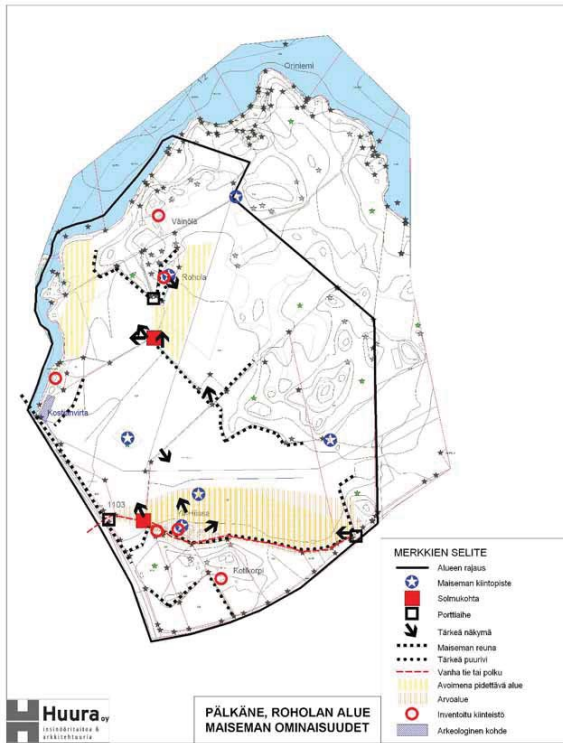
Arkkitehtoniset arvot: Joenkallio II päärakennus ilmentää laajennettunakin 1900-luvun alun hillitysti jugend-vaikutteista arkkitehtuuria. Kotikonnun vanha päärakennus edustaa vähäeleistä 1920-luvun klassismin aikaista arkkitehtuuria.

Ympäristöarvot:

Alueen maiseman historiasta kertoo mm. muinainen rantatörmä Kostianvirran varrella ja isojaon ajoilta asti viljellyt peltoalueet.

Maiseman rakenne sinänsä on enimmäkseen tyypillistä isojaon jälkeistä viljelysmaisemaa, jossa tilakeskukset sijaitsevat viljelystensä vieressä metsän ja pellon rajalla. Esimerkkinä entisen Roholan kantatilan päärakennus sekä Yli-Hiissan arvoalue.

Kartalle merkityt kiintopisteet, porttiäheet, reunat ja puurivit jäsentävät maisemaa ja muodostavat alueen ominaisuutteen.

4.3 Lisätietoja ja toimenpidesuosituksia

Kiinteistökohtaiset toimenpidesuosituksukset esitetään kiinteistö- ja rakennuslomakkeilla.

Yli-Hiissan arvoalue:

Arvoalueen monipuolisuus, ts. eri osatekijät tulisi säilyttää. Yli-Hiissan tilakeskuksen ympärille tulee jättää avointa ja mieluiten viijelyä alaa siten, että tilan voi edelleen tunnistaa maatilaksi peltojen laidalla ja rakennusryhmän yhdeksi kokonaisuudeksi. Maiseman ominaisuudet –kartan merkinnöistä "avoimen pidettävä alue" osoittaa kyseisen alan ohjeelliset rajat. Tilan sijainnin valintaan vaikuttaneen entisen maantien linja ja sorapinta tulee säilyttää.

Tarkasteltavan alueen muut osat:

Talo-Rohola eli entinen Roholan kantatila tulisi myös voida hahmottaa maatilaksi varaamalla sen edustalle avointa, mieluiten viijelyä tilaa kartalle merkityn ohjeellisen avoimena pidettävän alueen mukaan.

Muinaisen rantapenkereen tulisi erottua maastossa myös tulevaisuudessa. Maisemaa tulee avata varsinkin Kostianvirran varrelta parantamaan vanhojen tilojen näköyhteyttä vesistöihin sekä suuren Pohjan sodan aikaisen maastoaseman hahmottamista. Huom! arkeologisen kohteen rajaus on viitteellinen. Arkeologinen inventointi kertoo muinaisjäännöksistä ja niiden laajuudesta tarkemmin.

Pitkä näkymä Syrjänharjulle ja kirkolle tulisi hyödyntää alueen ominaispiirteinä.

Alueen luoteisosassa on voimassa pienehkö rantakaava. Kaavassa ei ole suojelumerkintöjä. Suurelle osalle tarkasteltavaa aluetta on viireillä asemakaavan laadinta.

5 LÄHTEET

Painetut:

Nissilä, Viljo et al., Pälkäneen historia. Vammala 1972.
Perinnealbumi, Pirkanmaa II. Perinnetieto Oy. Kuopio 1985.
Pälkäne. Pälkäneen kunta ja Pälkäne-Seura. Valkeakoski 1978
Pälkäne. Pälkäne-Seura. Kangasala 1987
Suomen maatilat. II osa Hämeen lääni. Porvoo 1931.
Suomen omakotiasutus I Hämeen lääni. Turku 1970.

Kartat

Suuri maatilakirja V, Hämeen lääni. Helsinki 1964.
Vuorensola, Hannu, Pälkäneen historia II. Jyväskylä 1988.

Suomen taloudellinen kartta. Maanmittauslaitos 1922.
Pitäjänkartta 1:20 000. 1947.
Maaperäkartta 2141 04: Pälkäne. 1987
Suomen kallioperä. www.geo.fi
Peruskartta 1956.
Topografikartta 1912.

Painamattomat asiakirjat:

Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimiston mikrofilmit
Isojaon järjestelyn asiakirjat vuodelta 1881.

Painamattomat kartat:

Charta öfver Onkala och Kuhliala byars Bröstmark 1763, Johan af Rungius (1792). Maanmittauslaitoksen arkisto, Jyväskylä
Charta öfver Onkkala bys bröstmarks egor 1878-79, reglering storskiftet, Lauraeus 1886. Maanmittauslaitoksen arkisto, Jyväskylä.
Pitäjänkartta 1842, Kansallisarkiston digitaaliarkisto. 2141 04 la.

Suulliset lähteet:

Heimo Rönni, Kalle Hakalehto, Juhani Hiissa, Osmo Hiissa, Maire Rävämäki, Petri ja Jarkko Paija, Lassi Hintikka.

Valokuvat

Pystykuva vuodelta 1947
Viistokuvat 2011, Lentokuva Vallas.
Inventoinnin yhteydessä otetut digikuvat CD:llä 1_2013.

Piirustukset

Pälkäneen kunnan rakennusvalvonnan arkisto, rakennuslupapiirustukset.

Pälkäneen Roholan asemakaavan liikenneselvitys

Laura Mansikkamäki
Tero Backman

7.11.2013

Pälkäneen Roholan asemakaavan liikenneselvitys

7.11.2013

1 (15)

SISÄLTÖ

1	SUUNNITTELUALUE JA NYKYTILA.....	2
2	VAIHTOEHTOTARKASTELU	3
2.1	Ajoneuvoliikenteen yhteydet nykyiseen liikenneverkkoon	3
2.1.1	Vaihtoehto 1 – Roholan alikulku kevyelle liikenteelle	4
2.1.2	Vaihtoehto 2 – Uusi alikulku Roholantielle	4
2.2	Kevyen liikenteen yhteydet nykyiseen liikenneverkkoon	5
2.2.1	Vaihtoehto 1 – Kevyt liikenne Onkkaalantien sillan kautta	6
2.2.2	Vaihtoehto 2 – Kevyen liikenteen silta Kostianvirran yli	6
2.2.3	Vaihtoehto 3 – Nykyisen sillan hyötyeheyden kasvattaminen	8
2.3	Roholantien alikulun vaihtoehdot kustannusarvioineen	8
2.4	Kostianvirran kevyen liikenteen silta	9
2.5	Valtatie 12 ja Pälkänevedentien liittymä	10
3	ESITYS LIKENNEVERKKOKORATKAISUKSI.....	11
3.1	Ajoneuvoliikenne	11
3.2	Kevyen liikenteen verkko	12
3.3	Katujen mitoitus	12
3.4	Kustannusarvio	15
4	SUOSITUKSET JATKOTOIMENPITEIKSI	15

7.11.2013

2 (15)

1 Suunnittelualue ja nykytila

Roholan asemakaava-alue sijaitsee Pälkäneellä valtatie 12 (Lahdentie), maantien 322 (Pälkänevedentie) ja Kostianvirran rajoittamalla alueella Pälkäneen kuntakeskuksen itäosassa, Kostianvirran ja Lahdentien itäpuolella. Pälkäneen kuntakeskuksen on noin kilometri. Alue on pääosin rakentamatonta peltoaluetta.

Kuva 1 Kaava-alue

Nykyisin alueen liikenne liittyy Pälkänevedentielle Hiissantien liittymän kautta sekä Kytäläntielle Roholantien alikulun kautta. Pälkäneen kohdalla valtatie 12 nopeusrajoitus on 80 km/h. Pälkänevedentien nopeusrajoitus on myös 80 km/h ja ennen valtatie liittymää 60 km/h. Valtatie 12 keskivuorokausiliikenne (KVL 2012) on 7 059 ajon./vrk. ja Pälkänevedentien 1 865 ajon./vrk. Raskaiden ajoneuvojen osuus valtiella on suuri, 12 % kaikista ajoneuvoista.

Roholan asemakaava-alueelle kaavoitetaan pientaloasumista vajaalle 900 asukkaalle ja rakennusoikeutta on noin 57 335 km². Alueelle on tulossa myös päiväkotia ja pieni kioski. Alueen liikennemäärää tulee olemaan noin 1000 ajoneuvomatkaa vuorokaudessa.

7.11.2013

3 (15)

Kuva 2 Kaavaluonnos (tilanne 5.7.2013)

Pendelöintitilastojen, liikennemäärien ja asiantuntija-arvioiden pohjalta tehtyjen tarkastelujen perusteella voidaan arvioida, että kaava-alueen liikenne tulee suuntautumaan seuraavasti:

- 40 % Tampereen suunta (Vt 12 pohjoiseen)
- 35-40 % Pälkäneen keskusta
- 15-20 % Lahden ja Hämeenlinnan suunta (Vt 12 etelään)
- 5 % Luopioisten suunta (Mt 322 itään)

Valtielle 12 on laadittu tiesuunnitelma välillä Huutjärvi- Laitikkala vuonna 2008 ja muutossuunnitelma vuonna 2011. Tiesuunnitelmassa Pälkänevedentien, Tehdastien ja valtatie 12 liittymäalueelle on suunniteltu toteutettavaksi oikea-vasen porrastus.

2 Vaihtoehtotarkastelu

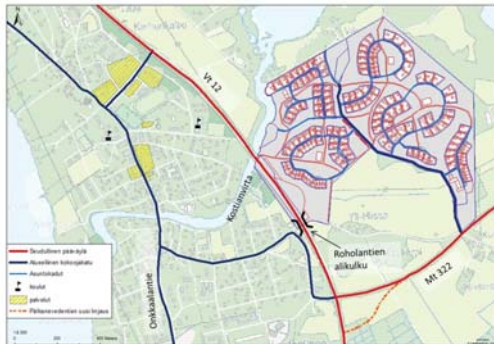
2.1 Ajoneuvoliikenteen yhteydet nykyiseen liikenneverkkoon

Alueen katuverkon liittymisessä ympäriväan liikenneverkkoon on tarkasteltu kahta erilaista tilannetta. Ensimmäisessä vaihtoehdossa Roholan pääkokoajakatu liittyy suoraan Pälkänevedentielle ja Roholantien olemassa oleva valtatie alikulku jätetään kevyen liikenteen käyttöön. Toisessa tilanteessa olemassa oleva Roholantien alikulun paikalle rakennetaan uusi alikulku ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle tai ainoastaan ajoneuvoliikenteelle ja nykyinen alikulku jää kevyen liikenteen käyttöön. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa kaava-alueen kokoajakatu liittyy sekä Pälkänevedentielle että Kytäläntielle.

2.1.1 Vaihtoehto 1 – Roholan alikulku kevyelle liikenteelle

Vaihtoehdossa 1 liikenne uudelle kaava-alueelle kulkee Pälkänevedentien kautta ja nykyinen Roholantien alikulku jätetään kevyen liikenteen käyttöön. Vaihtoehdossa Pälkänevedentielle liittyy noin 800 ajoneuvoa, joista valtaosa kulkee Pälkänevedentien ja valtatie 12 liittymän kautta. Pälkänevedentien liikennemäärä tällä lyhyellä osuudella tulisi kasvamaan arviolta noin 42 %.

Liikenteellinen haaste vaihtoehdossa on Pälkänevedentien, Tehdastien ja valtatie 12 liittymän toimivuus. Liittymä on nykyisellään kuormittunut eikä täytä nykyisten suunnitteluhajujen valtateiden liittymille asetettuja normeja. Ajoneuvoliikenteen lisääntyminen Pälkänevedentien ja Lahdentien liittymässä puoltavat liittymäalueen porrastamista valtatie 12 parantamissuunnitelman mukaisesti. Ongelmaksi vaihtoehdossa jää uudelta alueelta Pälkäneen keskustaan päin menevä ajoneuvoliikenne.

Kuva 3 Liikenneverkko vaihtoehto 1

2.1.2 Vaihtoehto 2 – Uusi alikulku Roholantielle

Vaihtoehdossa 2 Roholantien nykyisen alikulun paikalle rakennetaan uusi alikulku ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle. Vaihtoehdossa Roholan kaava-alueelta Pälkäneen kuntakeskukseen suuntautuva liikenne ohjautuu uuden alikulun ja Kytäläntien kautta. Pitkämatkanen liikenne käyttää Pälkänevedentietä. Vaihtoehdossa välytään siltä, että lyhytmatkainen liikenne kaava-alueelta Pälkäneen keskustaan ja valtatie 12 pitkämatkainen liikenne eivät sekoitu keskenään.

2.2.1 Vaihtoehto 1 – Kevyt liikenne Onkkaalantien sillan kautta

Vaihtoehdossa 1 kävelyn ja pyöräilyn yhteys Pälkäneen palveluihin on Kytäläntien kevyen liikenteen väylän ja Onkkaalantien kevyen liikenteen sillan kautta. Roholan alikululta Pälkäneen keskustaan matkaa tulee noin kaksi kilometriä, joka on vielä houkutteleva matka kävelyyn ja pyöräilyyn.

Vaihtoehdon ongelma on, että koululaiset nykyisin kulkevat lyhintä reittiä valtatie 12 sillan kautta pitkin koululle. Kulku piennarta pitkin lyhentää matkaa Pälkäneen yhteiskoululle noin kilometriä. Kaava-alueen rakentua vaarana on, että kulku sillan piennarta pitkin lisääntyä entisestään aiheuttaen liikenneturvallisuusriskejä.

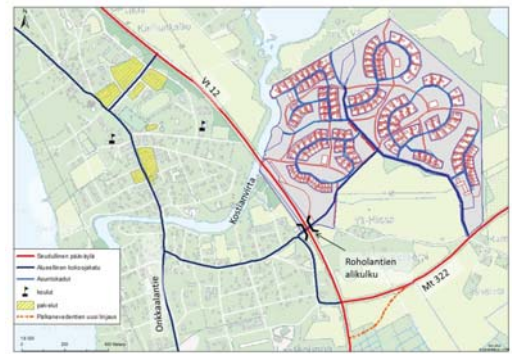
Kuva 5 Kevyen liikenteen verkon vaihtoehto 1

2.2.2 Vaihtoehto 2 – Kevyen liikenteen silta Kostianvirran yli

Toisessa vaihtoehdossa nykyisen Kostianvirran sillan viereen länsipuolelle rakennetaan uusi silta kevyelle liikenteelle. Uusi silta on mahdollista toteuttaa aivan nykyisen valtatie 12 sillan viereen vasemmalle puolelle tai hieman kauemmas Kalastajantien ja Sahantien välille noin 100 metriä valtatie 12 sillan länteen päin.

Kulku kaava-alueelta sillalle on rannan viertä valtatie 12 sillan ali toteutettava kevyt väylä pitkin. Roholan kaava-alueelta tulee matkaa Pälkäneen yhteiskoululle ja lukiolle noin 0,7 kilometriä.

Liikenneturvallisuuden kannalta uusi silta on suositeltava. Silta houkuttaa myös kävelemään ja pyöräilemään. Uusi kevyen liikenteen silta vaatii Kostianvirran rantojen voimakkaan pengertämisen ja noin 50–70 metriä pitkän sillan. Kostianvirran rannasta nousu uudelle sillalle tulee noin 5 metriä, joten sillalle pääseminen vaatii 5 % nousukaltevuudella 100 metriä pitkän rampin tai vaihtoehtoisesti 8 % nousukaltevuudella 65

Kuva 4 Liikenneverkko vaihtoehto 2

2.2 Kevyen liikenteen yhteydet nykyiseen liikenneverkkoon

Kevyen liikenteen yhteyksiin vaikuttavat kiinteästi Roholantien alikulun ratkaisu sekä mahdollinen Kostianvirran kevyen liikenteen sillan rakentaminen. Roholantien alikulun kohdalla paras ratkaisu kevyen liikenteen kannalta on jättää nykyinen Roholantien alikulku vain jalankulun ja pyöräilyn käyttöön tai rakentaa uusi alikulku, jossa on eroteltu autoliikenne sekä jalankulku ja pyöräily. Roholantien nykyinen alikulku ei sovellu ajoneuvoliikenteelle. Kostianvirran kevyen liikenteen sillan toteuttaminen parantaisi oleellisesti jalankulun ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Siltaa pitkin matka Pälkäneen yhteiskouluun ja lukioon lyhenisi noin kilometriä verrattuna matkaan Onkkaalantien siltaa pitkin.

Roholan kaava-alueen ja Pälkäneen keskustan välisten kävely ja pyöräily yhteyksien osalta tarkasteltu kolme vaihtoehtoista ratkaisua. Ensimmäisessä vaihtoehdossa kevyen liikenteen yhteys Pälkäneen kuntakeskukseen on Onkkaalantien sillan kautta. Toisessa vaihtoehdossa Kostianvirran valtatie 12 sillan länsipuolelle rakennetaan uusi kevyen liikenteen silta, jota pitkin on yhteys Pälkäneen palveluihin. Kolmannessa vaihtoehdossa Kostianvirran ajoneuvoliikenteen siltaa levennetään siten, että valtatie 12 viereen mahtuu korotettu jalkakäytävä, jota pitkin on yhteys kuntakeskukseen. Kaikissa vaihtoehdoissa toteutetaan jalankululle ja pyöräilylle turvallinen yhteys valtatie 12 sillan rannan viertä Roholan alueelta Asevelikylän puolelle.

Mopojen paikka on uuden ohjeen "Mopon paikka liikenneympäristössä" mukaisesti ajoradalla nopeusrajoituksen ollessa alle 60 km/h. Liikenneturvallisuuden kannalta mopojä on suositeltavaa ohjata valtatielle, jossa nopeusrajoitus on 80 km/h, vaan tällöin mopojen voidaan sallia käyttävän kevyen liikenteen väylää lyhyellä matkalla. Jos alikulku jätetään kevyelle liikenteelle, olisi perusteltua sallia myös mopojen kulku alikulukäytävästä. Kävelyn ja pyöräilyn viihtyvyyden ja turvallisuuden kannalta ratkaisu ei ole suositeltava vaan parempi ratkaisu olisi uusi alikulku, jossa mopot voivat käyttää ajorataa.

metriä pitkän rampin. Vaihtoehdon ongelmana ovat uuden sillan kallitit toteutus-
 tannukset.

Kuva 6 Kevyen liikenteen verkon vaihtoehto 2

Kuva 7 Kevyen liikenteen verkon vaihtoehto 2. Vaihtoehtoinen sillan paikka.

2.2.3 Vaihtoehto 3 – Nykyisen sillan hyötyleveyden kasvattaminen

Vaihtoehdossa 3 nykyisen valtatie sillan hyötyleveyttä kasvatettaisiin siten, että ruunaan mahtuisi korotettu kevyen liikenteen väylä. Sillan leveyttä voi kasvattaa arviolta metrillä sillan molemmilta reunoilta. Sillalle on kuitenkin tarpeen tehdä tarkempi rakenteellinen tarkastelu leventämisen mahdollisuuden varmistamiseksi.

Sillan leventäminen tulisi arvioida edullisemmaksi kuin kokonaan uuden sillan rakentaminen. Kävelyn ja pyöräilyn kannalta valttien viertä kulkeva kevyen liikenteen väylä on kuitenkin epämuokava.

2.3 Roholantien aikulun vaihtoehdot kustannusarvioineen

Nykyinen ajoneuvoliikenteen aikulku Roholantien ja Kytäläntien välillä yhdistää Roholan asemakaava-alueen ja Asevelikylien. Aikulku on leveydeltään noin 4 metriä ja aikulukokorkeudeltaan noin 3 metriä. Aikulku on nykyiseltään liian kapea ja matala toimimaan jatkossa kokoojakadun osana. Aikulku on verkollisesti hyvässä paikassa, koska Kytäläntie on ainoa poikittainen yhteys Pälkäneen läpi kulkevalle Onkkaalantielle. Lisäksi Kytäläntien varressa ei ole suoraa tonttilyittymää, joten se toimii luontevana kokoojakatuna. Seuraavat toimenpiteet aikululle ovat mahdollisia:

Aikulku jätetään kevyen liikenteen käyttöön

Nykyinen aikulku jätetään kevyen liikenteen käyttöön ja ohjataan ajoneuvoliikenne kiertämään Pälkänevedentien kautta. Ajoneuvoliikenteen lisääntyminen Pälkänevedentien ja Lahdentien liittymässä puoltavat liittymäalueen porrastamista valtatie parantamissuunnitelman mukaan.

Uusi aikulku ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle

Roholantien nykyisen aikulun paikalle rakennetaan kokonaan uusi yhteinen aikulku ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle. Uuden aikulun leveys olisi noin 11,5 metriä. Uuden aikulukukäytävän rakentamiskustannukset ovat noin 2000 €/m². Sujuva työnaikainen liikenne huomioiden rakentamiskustannukset ovat hieman korkeammat. Uuden ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen yhteisen aikulun kustannusarvio on 290 000 €. Kustannusarvio pitää sisällään sillan vaihteittaisen toteuttamisen ajorata kerrallaan liikenteen mahdollistamiseksi.

Uusi aikulku ajoneuvoliikenteelle

Nykyinen aikulku jätetään kevyen liikenteen käyttöön ja rakennetaan viereen uusi aikulku ajoneuvoliikenteelle. Aikulun kustannusarvio on 220 000 €, joka pitää sisällään sillan vaihteittaisen toteuttamisen ajorata kerrallaan liikenteen mahdollistamiseksi. Vanhan aikulun leventäminen ei ole suositeltavaa eikä kustannustehokasta koska aikulku on vain kolme metriä korkea ja korkeutta jouduttaisiin kasvattamaan huoltoajon varmistamiseksi (esimerkiksi jätehuolto).

Kuva 8 Roholantien aikulku

2.4 Kostianvirran kevyen liikenteen silta

Valtatie 12 kulkee Kostianvirran ylitse lähes 90 metriä pitkällä sillalla. Sillan hyötyleveys on 11 metriä. Silta on peruskorjattu vuonna 2012 uusimalla sillan reunapalkit ja päällysrakenteet. Kostianvirran ylitse johtaa erillinen kevyen liikenteen silta Onkkaalantien yhteydessä, mutta itäpuoleiselta valtatie sillalta kevyen liikenteen yhteys puuttuu. Onkkaalantien sillan pituus on noin 55 metriä. Kostianvirta on Onkkaalantien kohdalla vain noin 15 metriä leveä, kun se valtatie 12 kohdalla on noin 40 metriä.

Roholan asemakaava-alueelta (valtatie 12 alittava aikulku) tulee matkaa Pälkäneen yhteiskoululle ja Lukiolle Onkkaalantien siltaa pitkin noin 1,7 kilometriä. Kulku valtatie piennarta pitkin lyhentää matkaa kouluille noin kilometriä 0,7 kilometriin.

Nykyisen sillan leventäminen

Nykyisen valtatie sillan hyötyleveyden kasvattaminen leventämällä reunapalkkeja 1,0 metriä sillan molemmin puolin olisi mahdollista, jos sillan pääkannattimien ja alusrakenteen kapasiteetti sen sallivat. Sillan leventäminen mahdollistaisi noin 2,5 metriä leveän korotetun kevyen liikenteen väylän rakentaminen sillan toiseen ruunaan. Sillan leventämisen varmistamiseksi täytyisi sillalle tehdä kantavuuslaskelmat ja yleissuunnitelma. Sillan leventämisen kustannusarvio on noin 3000 €/m² sekä peruskorjaus noin 1000 €/m², jolta tässä tapauksessa todennäköisesti vällyttäisiin, koska silta on peruskorjattu 2012. Kustannusarvio sillan leventämiselle on noin 540 000 €. Lisäksi kustannuksia aiheuttaa valtatie linjauksen muuttaminen sillalle tultaessa. Kustannusarvio linjauksen muuttamiselle on 50 000 €.

Nykyisen valtatie sillan leventäminen ei ole kustannuksiltaan merkittävästi uuden sillan rakentamista pienempi, eikä valtatie varressa oleva vain 2,5 metriä leveä kevyen liikenteen väylä ole suositeltava ratkaisu.

Uusi kevyen liikenteen silta

Uusi kevyen liikenteen silta Kostianvirran ylitse valtatie sillan viereen tai Kalastajantien ja Sahantien välille vaatisi rantojen voimakkaan pengertämisen ja noin 50–70 metriä pitkän sillan. Sillan toteuttaminen vesistön ylitse vaatii betonirakenteiset perustukset. Sillan kustannusarvio on noin 2000–2500 €/m². Hyötyleveydeltään 4,0 metrisen ja pituudeltaan 50 metrisen sillan kustannusarvio vaihtelee välillä 400 000 € - 500 000 € ja 70 metriä pitkän sillan kustannusarvio välillä 560 000 € - 700 000 €. Li-

säksi maapenkereiden rakentamisen sillan molemmin puolin kustannusarvio on noin 100 000 €.

Uuden sillan kustannusarvio vaihtelee arviolta 500 000 € ja 800 000 € välillä sillan pituudesta riippuen. Sillan lopullinen pituus riippuu maaston rakennettavuudesta ja pohjaolosuhteista.

Lyhyemmällä sillalla voisi selvityä jos Kostianvirtaa kavennettaisiin sillan kohdalta. Tämä muuttaisi voimakkaasti maisemaa. Maisemallisesti selkein paikka uudelle sillalle olisi nykyisen valtatie sillan vieressä. Myös jatko-yhteydet olisi helpoin toteuttaa tältä kohtaa.

Kevytrakenteinen puusilta ei ole varteenotettava vaihtoehto koska sillalle ei ole luonnollisia penkereitä (esimerkiksi kallio), jonka varaan silta voitaisiin perustaa. Lisäksi ylitys on niin pitkä, että se vaatii välituet. Välituet on perustettava veteen, jossa jäiden puristus on otettava huomioon.

2.5 Valtatie 12 ja Pälkänevedentien liittymä

Valtatie 12 (Lahdentien, Pälkänevedentien (Mt 322) ja Tehdastien liittymä on valtatie geometrian kannalta hankalassa paikassa valtatie kaartuessa voimakkaasti juuri liittymän kohdalla. Liittyessä valtatielle on sivutieltä stop-merkit vajavaisten liittymänäkyyvyyden vuoksi. Liittymä ei ole Pälkäneen keskustan pääliittymä vaan toimii sisäänajona Asevelikylien pientaloalueelle ja Lastenlinnan teollisuusalueelle. Valtatie 12 parantamissuunnitelmassa on esitetty nykyisen 4-haaraliittymän porrastamista siirtämällä Pälkänevedentien liittymää etelään kohti Lahtea. Liittymän liikennemäärät puoltavat jo nykyisellään liittymän porrastamista. Liittymän porrastamiselle vaihtoehtoinen toimenpide on kiertoliittymän toteuttaminen nykyiseen liittymään.

Liittymän porrastaminen

Liittymän liikennemäärät puoltavat jo nykyisellään liittymän porrastamista, liittyvän liikenteen ollessa yli 5 % kokonaisliikenteestä (liittyvä liikenne 1865 ajon./vrk ja päätien liikenne 6380 ajon./vrk) sekä teiden liikennemäärien ollessa yli 100 ajon./vrk. Roholan uuden asuinalueen rakentuminen lisää liikennettä liittymässä arviolta 1 000 ajon./vrk. Liittymän porrastaminen lisää liittymän turvallisuutta varsinkin ylittämässä valtatiä. Porrastamisen kustannusarvio 520 000 €.

Kiertoliittymä

Vaihtoehtoinen parantamistoimenpide liittymän porrastamiselle on kiertoliittymän rakentaminen nykyisen liittymän paikalle. Kiertoliittymä voitaisiin rakentaa liittymän nykyiselle paikalle. Kustannusarvio kiertoliittymälle on 460 000 €. Kiertoliittymä ei kuitenkaan sovi valtatielle yhtä hyvin kuin porrastaminen, sillä valtatieliikenteelle se voi tulla ylityksenä. Liittymä ei myöskään ole valta- tai kantateiden liittymä, eikä Pälkäneen keskustajaaman sisäntuoristeys, jolloin kiertoliittymä toimisi porttina Pälkäneelle.

Kuva 9 Valtatie 12, Pälkänevedentien ja Tehdastien liittymä. Näkymä Tehdastien suunnasta.

3 Esitys liikenneverkko- ja korratkaisuksi

3.1 Ajoneuvoliikenne

Laadittavan asemakaavan liikenne ohjataan Roholantien aikulun kautta Asevelikyliin ja edelleen Pälkäneen keskustan palveluihin. Roholantien nykyisen aikulun paikalle rakennetaan uusi aikulku ajoneuvoliikenteen ja kevyen liikenteen käyttöön. Ratkaisussa uuden maankäytön kuntakeskukseen suuntautuva liikenne ei kuormita valtatie liikennettä ja on siten liikenneturvallisuudessa sekä sujuvuudessa kannalta paras vaihtoehto. Siltä Lahdentien, Pälkänevedentien ja Tehdastien liittymän liikenne tulee oletettavasti kasvamaan, mikä puoltaa liittymän parantamista suunnitteluohjeiden mukaisesti.

Roholan alueen sisäinen liikenne tukeutuu uuteen kokoojakatuun, johon liittyy useita tonttikatuja. Tonttikadut tekevät lenkin linnakemaisesti sijoittuvan asutuksen ympärillä. Asuintontteille liittyminen tapahtuu ainoastaan tonttikaduilta. Kevyen liikenteen väylän risteyskohdissa katujen poikkileikkaukset kavennetaan, jotta jalankululle ja pyöräilylle turvataan turvallinen kadun ylitys. Tonttikadut toimivat myös osana kevyen liikenteen verkkoa. Alueella ei ole joukkoliikennettä.

Kokoojakadun linjaus on suorakko, joten sinne tulee sijoittaa näkemäkatkoja muodostavaa kasvillisuutta, joka osaltaan rauhoittaa liikennettä ja tukee kadun nopeusra-

joitusta. Korotetut suojatiet ovat myös tehokas keino ajonopeuksien rauhoittamiseen.

Kuva 10 Suositus liikenneverkkoratkaisuksi

3.2 Kevyen liikenteen verkko

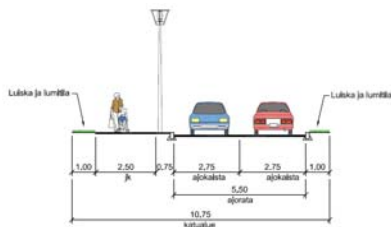
Roholan kaava-alue sijaitsee kävelyn ja pyöräilyn kannalta houkuttelevalla etäisyydellä Pälkäneen keskustan palveluista, minkä vuoksi kävely- ja pyöräily-yhteyksiin on haluttu kiinnittää erityistä huomiota. Tavoitteena on jatkuva, looginen, hierarkisesti jäsentyneet, sujuva sekä turvallinen jalankulun ja pyöräilyn verkko, joka palvelee ja tukee ympäröivää yhdyskuntarakennetta sekä houkuttelee lihasvoimin liikkumista. Periaatteena on ollut, että kävely ja pyöräily ovat erilliset liikennemuodot. Pyöräily-yhteyksien tulee olla sujuvat, turvalliset ja nopeat. Jalankulkuympäristön sen sijaan tulee houkuttaa ihmiset kävelemään ja viettämään jalankulkuympäristössä aikaa.

Houkuttelevien ja turvallisten jalankulu- ja polkupyöräyhteyksien kannalta paras ratkaisu on toteuttaa uusi alkukku Roholantien ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle sekä kevyen liikenteen silta Kostonvirran ylityksestä. Tonttikaduilla jalankulku ja pyöräily tapahtuvat ajoradalla. Viheralueilla linna- ja luiskat toteutetaan nykyisen sillan länsipuolelle. Ratkaisu parantaa erityisesti yhteyksiä Pälkäneen keskustaan ja kouluihin.

Katuverkolla kevyen liikenteen väylä on itsestään selvyyden alueen kokoojakadulle. Kevyen liikenteen väylä erotellaan viherkaistalla ajoradasta. Tonttikaduilla jalankulku ja pyöräily tapahtuvat ajoradalla. Viheralueilla linna- ja luiskat toteutetaan nykyisen sillan länsipuolelle. Ratkaisu parantaa erityisesti yhteyksiä Pälkäneen keskustaan ja kouluihin.

3.3 Katujen mitoitus

Roholan asemakaava-alueen halki kulkee alueen sisäistä liikennettä palveleva kokoojakatu, jonka tehtävänä on kerätä tonttikaduilla kertyvä liikenne ja yhdistää se alueen pääteverkkoon Pälkänevedentielle. Kokoojakatu jakaa Roholan alueen kahtia ja toimii alueen liikenteen selkärangana. Kokoojakadun mitoitus perustuu alueen ympäristön ja liikenneturvallisuuksiin, jolloin ajodynamiikan vaikutus vähenee. Nopeusrajoituksena kokoojakadulla käytetään 40 km/h. Asuinalueilla kokoojakadun mitoitus

Kuva 12 Esimerkki tonttikadun poikkileikkauksesta

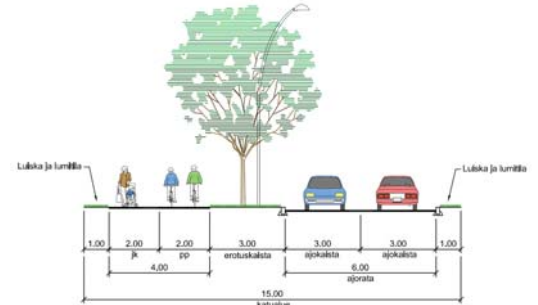
Tonttikaduilla ajoradan leveydenä käytetään normaalitapauksessa 5,5 metriä, joka mahdollistaa henkilöauton ja kuorma-auton sujuvan kohtaamisen sekä kadunvarsi-pysäköinnin tarvittaessa. Kapeampaa ajorataa voidaan käyttää, jos kadunvarsi-pysäköinti on kiellettyä ja kuorma-autoliikennettä on vähän. Jalankulku ja pyöräily tapahtuvat pääosin ajoradalla mutta tarvittaessa voidaan rakentaa kadunvarseen korotettu jalkakäytävä. Korotetun jalkakäytävän leveys on 2,5 metriä. Jos kadulla on kadunvarsi-pysäköinti sallittu ajoradan ja jalkakäytävän väliin jätetään vähintään 0,75 metrin erotuskaista. Reunatuellisessa poikkileikkauksessa luiska- ja lumitilaa varataan kadun reunoille vähintään 1,0 metriä molemmin puolin katua. Kevyen liikenteen väylän risteämiskohtiin rakennetaan ajoradan kavennukset.

Roholan alueen pysäköinti tapahtuu pääosin tonteilla. Tämän lisäksi tonttikatujen varseen osoitetaan erillisiä kadunvarsi-pysäköintipaikkoja. Pysäköintipaikkoja varataan myös rannan venesatamaan sekä päiväkodin tontille.

pidetään tiukkana ja ajonopeudet alhaisina rakenteellisin keinoin, eikä suoria tontti-lymää kokoojakadulle sallita.

Tonttikadut palvelevat katujen varressa olevien tonttien liikennettä. Tonttikadut rakennetaan päätyiksi kaduiksi tai rengaskaduksi, eikä niillä ole läpiajoiliikennettä muille kaduille. Tonttikaduilla nopeusrajoituksena käytetään 30–40 km/h. Kokoojakatujen tonttikatujen mitoitus pidetään tiukkana ja ajonopeudet alhaisina rakenteellisin keinoin.

Roholan alueen jalankulku ja pyöräily liikenne kulkee pääosin erillisillä kevyen liikenteen väylillä puistoalueilla. Kokoojakadun yhteydessä kulkee eroteltu jalkakäytävä ja pyörätie ajoradasta erotuskaistalla erotettuna. Tonttikaduilla jalankulku ja pyöräily tapahtuvat pääasiassa ajoradalla. Jalankulku voidaan tarvittaessa erottaa korotetulle jalkakäytävälle. Yleensä jalkakäytävä tulee tarpeelliseksi tonttikadun varren rakennus-oukeuden ollessa suurempi kuin 5000 kerros-m².

Kuva 11 Esimerkki kokoojakadun poikkileikkauksesta

Kokoojakaduilla ajokaistan leveydenä käytetään 3,0–3,5 metriä. Jos kadulla on joukkoliikennettä tai paljon kuorma-autoliikennettä on syytä käyttää leveämpää poikkileikkauksena. Kokoojakadulla kevyen liikenteen väylä erotetaan ajoradasta vähintään 3,0 metriä leveällä erotuskaistalla. Erotuskaista toimii luontevana tilana istutuksille ja valaisimille. Jos kadulla on tarvetta sallia kadunvarsi-pysäköintiä, pysäköintipaikat rakennetaan pysäköintiyvennyksen erotuskaistan kohdalle. Jalankulku ja pyöräily erotetaan toisistaan, jolloin kevyen liikenteen väylän leveys on yhteensä vähintään 4,0 metriä. Reunatuellisessa poikkileikkauksessa luiska- ja lumitilaa varataan kadun reunoille vähintään 1,0 metriä molemmin puolin katua. Kevyen liikenteen väylän risteäminen hoidetaan suoja-areoilla. Suoja-areoilla toimii osittain liikenteen hidastimena.

3.4 Kustannusarvio

Valitun vaihtoehdon kustannusarvio on seuraava:

Roholantien alkukku (ajoneuvoliikenne ja kevyt liikenne). Pitää sisällään sillan vaihettaisen toteuttamisen kustannukset.	290 000 €
Kostonvirran kevyen liikenteen silta (kustannus riippuu sillan pituudesta)	500 000 - 800 000 €
Vt12, Pälkänevedentien ja Tehdastien liittymän porrastaminen	520 000 €
Kaikkien yhteensä	1 310 000 - 1 610 000 €

Tämän lisäksi tulevat uusien kokoojakatujen, asuntokatujen ja kevyen liikenteen väylän kustannusarviot:

- Kokoojakatu, jonka varrella erillinen kevyen liikenteen väylä 680 €/m
- Kokoojakatu, jonka varrella korotettu kevyen liikenteen väylä 730 €/m
- Kokoojakatu ilman kevyen liikenteen väylää 530 €/m
- Erillinen kevyen liikenteen väylä, kustannusarvio noin 250 €/m

Kustannukset on arvioitu käyttämällä FORE-hankeosalaskentaa. Kustannusindeksi on käytetty 150,0 (2005=100).

4 Suositukset jatkotoimenpiteiksi

Suunnitelmassa päädyttiin vaihtoehtoon, jossa toteutetaan Kostonvirran kevyen liikenteen silta, Roholantien alkukku sekä valtatie 12 ja Pälkänevedentien liittymän porrastaminen. Liittymän osalta tulisi selvittää tätä suunnitelmaa tarkemmin myös muita toteutusvaihtoehtoja. Vaihtoehtoiset parantamisratkaisut ovat eritasoliittymä tai kierto liittymä.

Tämän suunnitelman tuloksien pohjalta asemakaavoituksessa huomioidaan katuverkon asettamat reunaehdot. Katujen ja kunnallistekniikan jatkosuunnittelussa seuraava vaihe on kunnallistekniikan yleissuunnitelman laadinta. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan tässä suunnitelmassa esitetyt katuverkon tilantarvet.

Valtatien 12 ja Pälkänevedentien liittämiselvytys

LUONNOS

Juha Mäkinen
Laura Mansikkamäki

28.2.2014

SISÄLTÖ

1	TYÖN TAUSTA JA TAVOITTEET	3
2	SUUNNITTELUALUE JA NYKYTILA	3
2.1	Sijainti	3
2.2	Tien nykytila	4
2.3	Liikennemäärät ja liikenne-ennuste	4
2.4	Liikenneturvallisuus	6
2.5	Maankäyttö ja kaavoitus tilanne	6
3	VAIHTOEHTOJEN KUVAUS	6
3.1	VE 0+ – Parannettu nykytila	6
3.2	Eritasoliittymä	7
3.2.1	VE 1A – Katuverkkoa hyödyntävä eritasoliittymä	7
3.2.2	VE 1B – 1-rampainen eritasoliittymä	7
3.2.3	VE 1C – Perusverkon eritasoliittymä	8
3.2.4	VE 2A – Porrastettu liittymä	9
3.2.5	VE 2B – Vasen-oikea -porrastus	10
3.3	VE 3 – Kiertoliittymä	10
4	VAIHTOEHTOJEN VERTAILU JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI	12
4.1	Liikenteelliset vaikutukset	12
4.2	Kevyt liikenne	13
4.3	Roholantien alkuku	14
4.4	Liikenteellinen toimivuus	15
4.5	Liikenneturvallisuus	19
4.6	Rakentamiskustannukset	20
4.7	Muut vaikutukset	20
4.8	Vaikutusten yhteenveto	23
5	LIITTEET	24
	LIITE 2	25
	LIITE 3	28

1 Työn tausta ja tavoitteet

Liikenneselvityksen tehtävänä on tarkastella vaihtoehtoja Valtatien 12 ja Pälkänevedentien (Mt 322) liittymän parantamiseksi. Valtatien 12, Pälkänevedentien (Mt 322) ja Tehdastien nelihaaraliittymä on nykyisellään liikenneturvallisuuden kannalta vaarallinen ja kuormittunut.

Hanke on Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja Pälkäneen kunnan yhteisprojekti, ja se liittyy tiiviisti Pälkäneen kunnan käynnissä olevaan Roholan asuinalueen kaavoitushankkeeseen. Roholan alueesta on laadittu erillinen kaavan liikenneselvitys, jossa on tarkemmin tarkasteltu liikenneverkkovalitsemista kaa-va-alueen kannalta. Liittymän oikea-vasen -porrastus sisältyy vuonna 2011 laadittuun "Valtatien 12 parantaminen välillä Huutijärvi-Laitikkala" -tiedusteluun.

2 Suunnittelualue ja nykytila

2.1 Sijainti

Valtatien 12, Pälkänevedentie (Mt 322) ja Tehdastien nelihaaraliittymä sijaitsee Pälkäneen kunnassa Pälkäneen keskustan eteläpuolella. Liittymän tierekisterin mukainen osoite on 12 /207/813.

Valtatien 12 on valtakunnallisesti merkittävä tieyhteys Rauma-Pori-Kouvola välillä. Tie toimii sekä pitkämatkaisen liikenteen välittäjänä että paikallisena yhteytenä. Yhteysväillä on myös kansainvälistä merkitystä, sillä se toimii yhteytenä Länsi-Suomesta Pirkanmaalta Nuijamaan ja Vaalimaan raja-alueille.

Pälkänevedentie (Mt 322) on seudullinen yhteys Etelä- ja Kaakkois-Pirkanmaalta Pohjois-Päijät-Hämeeseen. Pälkäneen kunnan liikenteessä maantie 322 liittyy kunnan päätaajamat yhteen. Kesäaikana maantien liikennemäärät lisääntyvät kesäaika-ajan vuoksi ja talven laskettelukautena liikennemäärä kasvaa läheinen Sappeen laskettelukeskus.

Kuva 1 Valtatien 12, Pälkänevedentien (Mt 322) ja Tehdastien liittymän sijainti

2.2 Tien nykytila

Pälkäneen kohdalla valtatie 12 nopeusrajoitus on 80 km/h. Pälkänevedentien nopeusrajoitus on myös 80 km/h, joka ennen valtatie liittymää laskee 60 km/h.

Valtatien 12 (Lahdentien), Pälkänevedentien (Mt 322) ja Tehdastien liittymä on valtatie geometrian kannalta hankalassa paikassa valtatie kaartuu voimakkaasti juuri liittymän kohdalla. Liittyessä valtatielle on sivuteiltä stop-merkit sekä turvasaarekkeet vajavaisen liittymänäkyyden vuoksi. Liittymä ei ole Pälkäneen keskustan pääliittymä vaan toimii sisäänajona Asevelikylän pientaloalueelle ja Lastenlinnan teollisuusalueelle.

Valtatien 12 on osa suurten erikoiskuljetusten runkoreittiä, joka tulee huomioida jatkosuunnittelussa. Suunnitelmakuvissa erikoiskuljetusten reittejä ei ole esitetty eikä niiden vaatimia lisätalvarauksia.

2.3 Liikennemäärät ja liikenne-ennuste

Valtatien 12 keski- ja nopeusrajoitusliikenne Tierekisterin mukaan (KVL 2012) on 7 059 ajon./vrk. Raskaiden ajoneuvojen osuus valtatiellä on suuri, 12 % kaikista ajoneuvosista.

Liittymässä toteutettiin liikennelaskennat marraskuussa 2013 liikennemäärien ja suuntautumisen tarkentamiseksi. Loppiaisenä 2014 toteutettiin vielä uusi laskenta tarkoituksena saada liikennemääriin mukaan myös Sappeen laskettelukeskuksen suuntautava liikenne.

Liikennelaskentojen perusteella valtatie 12 liikennemäärä jäivät hieman tierekisteri- arvoja pienemmiksi johtuen laskennan ajankohdasta, jota korjattiin valtakunnallisen liikennelaskennan kertomien mukaan vastaamaan keskimääräistä tulosta. Pälkänevedentien liittymän eteläpuolella on 6400 ajon./vrk ja pohjoispuolella 7100

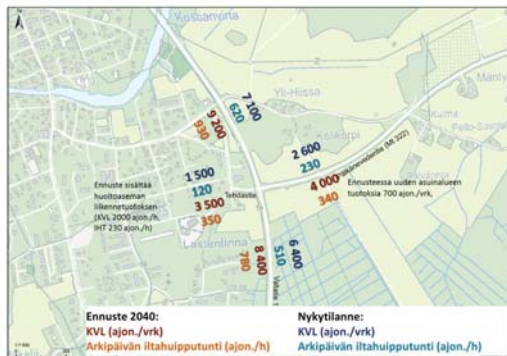
ajon./vrk. Pälkänevedentien liikennemäärä valtatieen liittymän läheisyydessä on 2600 ajon./vrk.

Tulevaisuuden tarkasteluvuodeksi valittiin vuosi 2040, koska liittymän liikennemääriin vaikuttavan uuden maankäytön voidaan olettaa toteutuneen siihen mennessä. Liikenneennuste perustuu liikenneviraston määrittämiin pääteiden kasvukertoimiin sekä arvioihin uuden maankäytön tuottamasta liikenteestä.

Roholan asemakaava-alue tuottaa ennustejankohdasta ajoneuvoliikennettä noin 1200 matkaa vuorokaudessa. Näistä puolet arvioidaan suuntautuvan Pälkänevedentien ja valtatieen 12 liittymään. Loput suuntautuvat valtatieen alitse kohti Pälkäneen keskustaa ja Pälkänevedentietä itään. Roholan alueen lisäksi Pälkänevedentien liikennemäärään vaikuttaa Sappeen lomakylän laajentuminen ja tien varteen tuleva uusi maankäyttö. Näin ollen ennustetilanteessa Pälkänevedentien liikennemäärä on arvioitu olevan noin 4000 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Myös Tehdastien varteen tulee uutta maankäyttöä, kun pieni itsepalveluhoitoasema muutetaan suureksi palveluasemaksi. Matkatuotokäsikirjan¹ avulla arvioidaan palveluaseman tuottavan noin 2000 ajoneuvomatkaa vuorokaudessa. Tehdastialle ei ole muuta liikenteen kasvua, jolloin liikennemäärä tulee olemaan noin 3500 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Valtatien 12 liikennemäärän kasvua tarkasteltiin vain yleisten kasvukertoimien avulla. Kasvun ennakoitavana olevan noin 30 % vuoteen 2040 mennessä, jolloin Pälkänevedentien liittymän eteläpuolen liikennemäärä on noin 8 400 ja pohjoispuolella noin 9 200 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Kuva 2 Liikennemäärät

¹ Kalenoja, H. et al. Liikennetarpeen arviointit maankäytön suunnittelussa. Suomen ympäristö 27/2008.

3.2 Eritasoliittymä

3.2.1 VE 1A – Katuverkkoä hyödyntävä eritasoliittymä

Vaihtoehdon 1A eritasoliittymäratkaisussa on kaksi rampia valtatieltä. Valtatieltä ei ole vasemmalle kääntymisiä vaan ramppeihin liitytään suuntaisliittymien kautta. Asevelikyylän puoleinen rampi hyödyntää katuverkkoa eikä pituudeltaan täytä suunniteluohjeiden vaatimuksia. Valtatie vaatii jonkin verran leventämistä suuntaisliittymien erkanemiskaistojen vuoksi. Nopeuden ollessa 80 km/h erkanemiskaistan suositeltava pituus loppukiloinen on 120 metriä.

Valtatien ylittävältä silta vaikuttaa huoltoaseman liittymiin siten, ettei huoltoaseman eteläpuoleista liittymää ole mahdollista säilyttää. Myös huoltoaseman lännenpuoleisen liittymän sijainti on hankala lähellä olevan suuntaisliittymän vuoksi. Kuvassa esitetyt korkeusasemat on saatu suunnittelemaan Pälkänevedentien tasaus karkeasti siten, että pituuskaltevuudet saavuttavat vähintään minimiarvot.

3.2.2 VE 1B – 1-rampainen eritasoliittymä

Vaihtoehdossa liittymään toteutetaan 1-rampainen eritasoliittymä. Valtatieltä tulee vasemmalle kääntymisen liittäessä Tampereen suunnasta Pälkänevedentielle joltavaan ramppiin. Vastaavasti myös Pälkänevedentien kanavoitetaan ja siihen rakennetaan vasemmallekääntymiskaista valtatieen ramppiin liittymistä varten. Vaihtoehdossa Pälkänevedentien linjaus muuttuu, jolloin Pälkänevedentien ylittää Lahdentien (valtatie 12) nykyisen liittymän eteläpuolelta ja liittyy katuverkossa Sammontiehen.

Erikoiskuljetusten vuoksi sillan alkukorkeuden on oltava vähintään 7 metriä verrattuna normaaliin 4,8 metriin. Tällöin Pälkänevedentien tasaus nousee paikoin niin paljon, että esimerkiksi valtatieen ylittävän sillan ja Tehdastien liittymän välillä tien pinta on jopa kolme metriä ympäröivää maanpintaa korkeammalla. Myös tässä vaihtoeh-

2.4 Liikenneturvallisuus

Liittymässä on liikenneturvallisuuspuutteita ja liittymän onnettomuushistoria on ollut onnettomuusaltti. Vuosien 2004–2013 aikana valtatiellä 12 liittymän välittömässä läheisyydessä (12/207/704-12/207/977) on sattunut 12 onnettomuutta, joista 6 on joutunut henkilövahinkoihin. Lisäksi Pälkänevedentien liittymän läheisyydessä (322/1/0-322/1/100) on sattunut yksi omaisuusvahinkoon johtanut onnettomuus.

2.5 Maankäyttö ja kaavoitustilanne

Liittymän pohjoispuolelle Roholan asemakaava-alueelle kaavoitetaan pientaloasumista vajaan 900 asukkaalle ja rakennusoikeutta on noin 57 335 km². Alueelle on tuloa myös päiväkoti ja pieni kioski. Alueen liikennemäärää tulee olemaan noin 1200 ajoneuvomatkaa vuorokaudessa. Alueelta on kaavassa esitetty auto ja kevyen liikenteen alkuluu Pälkäneen keskustaan, mutta suuri osa liikenteestä liittyy Pälkäneentien kautta valtatielle.

Valtatien itäpuolella olevalla huoltoasemalla on mahdollisesti laajentumissuunnitelma. Valtatie itäpuolella ja Pälkänevedentien eteläpuolella on maakuntakaavassa varaus yritysalueelle.

Kuva 3 Maankäytön suunnitelmat

3 Vaihtoehtojen kuvaus

3.1 VE 0+ – Parannettu nykytila

Parannetussa nykytilassa piennarta levennetään niin, että oikealle kääntyvät pääävät sujuvasti suoraan menevien ja vasemmalle kääntyvien ohitse. Ratkaisu edellyttäisi turvasaarekeen vaihtamista tavalliseen saarekkeeseen sekä erityistä huomiota näkemien varmistamiseen. Vaihtoehto on liikenneturvallisuuden kannalta nykytilaa huonompi ratkaisu, mutta lisää liikenteen välityskykyä sivusuunnan osalta.

dossa huoltoaseman eteläpuoleinen liittymä on mahdotonta säilyttää. Suunnitelmapöytäkartassa ei ole huomioitu erikoiskuljetuksia.

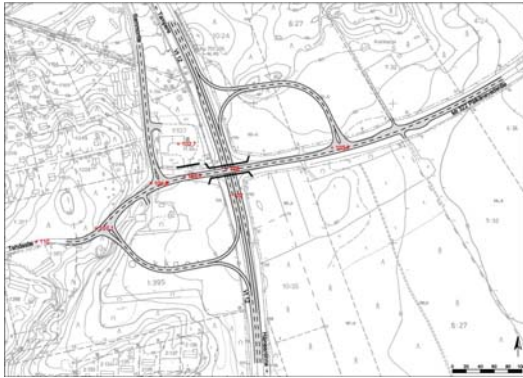

3.2.3 VE 1C – Perusverkon eritasoliittymä

Vaihtoehdossa 1C esitetään liittymään perusverkon eritasoliittymän rakentamista. Luopioisten puoleinen rampi sijaitsee Roholan kaava-alueen puolella Pälkänevedentietä ja Pälkäneen kuntakeskuksen puoleinen rampi Tehdastien eteläpuolella. Pälkänevedentien muutetaan pääsuunnaksi, jolle Tehdastie on alisteinen.

Vaihtoehto vaatii tien leventämistä varsin pitkällä matkalla suuntaisliittymien liittymiskaistojen vuoksi. Levennettävä matka on vaihtoehtoa 1a pidempi, koska 80 km/h alueella liittymiskaistan suositeltava pituus loppukiloinen on noin 200 m.

Muiden eritasoliittymävaihtoehtojen tavoin huoltoaseman eteläpuoleista liittymää ei voida toteuttaa. Erikoiskuljetuksia ajatellen tämä eritasovaihtoehto on ihanteellinen.

3.2.4 VE 2A – Porrastettu liittymä

Tiesuunnitelman mukaisessa oikea-vasen -porrastuksessa Pälkänevedentie (Mt 322) porrastetaan Lahden suuntaan noin 180 metriä ja liittymä kanavoidaan. Vaihtoehdossa on vasemmalle kääntymiskaistat Tehdastien ja Pälkänevedentien suuntiin. Tehdastien suunta pysyy muuttumattomana.

3.2.5 VE 2B – Vasen-oikea -porrastus

Vaihtoehdossa Tehdastien liittymä porrastetaan Lahden suuntaan noin 130 metriä. Vasen-oikea -porrastus häiritsee mahdollisimman vähän valtatie liikenteen sujuvuutta. Tehdastien liittymä kanavoidaan ja liittymään rakennetaan kanavoinnin lisäksi vasemmalle kääntymiskaista. Tehdastien liittymän tapaan myös Pälkänevedentien liittymä kanavoidaan vasemmalle kääntymiskaistoinen. Pälkänevedentien linjaus pysyy nykyisellään.

Porrastuksen myötä entinen Pälkänevedentien turvasaarekkeellinen liittymä muutetaan tulppaliittymäksi. Huoltoasemalle on mahdollista toteuttaa sekä eteläpuoleinen että lännenpuoleinen sisäänajo.

3.3 VE 3 – Kiertoliittymä

Liittymäalueelle toteutetaan halkaisijaltaan 40 metrin kiertoliittymä. Liittymäalue vaatii nykyistä suuremman tilan, mutta muutoin ympäröivä tieverkko säilyy ennallaan. Eritasoliittymävaihtoehtojen tavoin tämä vaihtoehto ei mahdollista huoltoaseman eteläpuoleista liittymää. Ratkaisussa pääsuunta alistetaan hiljaisemmalle sivusuunnalle.

4 Vaihtoehtojen vertailu ja vaikutusten arviointi

4.1 Liikenteelliset vaikutukset

Valtatie 12 on merkittävä yhteys Pälkäneen sisäisessä liikenteessä. Erityisesti Luopioisten suunnasta kuntakeskukseen suuntautuva liikenne käyttää valtatiä paikalliseen yhteytenä. Uusi Roholan asuinalue sijoittuu toiselle puolelta valtatiä Pälkäneen kuntakeskukseen nähden, ja näin ollen kuntakeskukseen suuntautuviin yhteyksiin tulee kiinnittää erityishuomiota. Ensisijaisesti Roholan alueen liikennevirrat kulkevat Roholantien alkua Asevelikylän kautta kuntakeskukseen. Roholantien nykyisen alkun tilalle rakennetaan uusi alkuko ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle. Kaava-alueen liittämistä olemassa olevaan katuverkkoon on tehty erillinen liikenneaselvitys, jossa eri liikenneverkkovalintoja on tarkasteltu tarkemmin. Alkuko on käsitelty tarkemmin tämän selvityksen kappaleessa 4.3.

Paikallisen liikenteen näkökulmasta tärkeitä palvelusotekijöitä ovat helppous ja turvallisuus. Nämä palvelusotekijät toteutuvat parhaiten 2-rampisessa eritasoliittymässä sekä kiertoliittymävaihtoehdossa. Liittymän porrastusvaihtoehdot ovat sivusuunnan sujuvuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta hieman heikompia.

Valtatie 12 on merkittävä valtakunnallinen yhteys. Pitkämatkan liikenteen näkökulmasta tärkeitä palvelusotekijöitä ovat matka-aika ja sen ennakoitavuus, turvallisuus ja mukavuus. Valtatiä pitkin kulkee paljon myös kuljettajia, joille on tärkeää kustannustehokkuus ja häiriöttömyys. Pitkämatkan liikenteen kannalta parhaita vaihtoehtoja ovat eritasoratkaisu mutta myös erityisesti vasen-oikea -porrastus on pääsuunnan kannalta sujuva vaihtoehto. Porrastuksessa oleellista on, että pääsuunnalle toteutetaan kääntymiskaistat. Näin kääntyvä liikenne aiheuttaa mahdollisimman vähän häiriötä pitkämattaiselle liikenteelle.

Luopioisten suunnasta Pälkäneen keskustaan suuntautuva liikenne käyttää valtatiä myös jatkossa. Todennäköisintä on, että liikenne käyttää valtatiä aina Pälkäneen pääliittymään saakka, vaikka osassa vaihtoehdoista kääntyminen Pälkäneen katuverkko oli jo aiemmin mahdollista. Kiertoliittymävaihtoehdossa valtatie ylittämisen ja Tehdastien yhteyden käyttäminen on houkuttelevin vaihtoehto. Oikea-vasen -porrastuksessa vasemmalle kääntymiskaistat ovat tärkeitä valtatie liikenteen sujuvuuden kannalta. Vasen-oikea -porrastuksessa Pälkänevedentien valtatielle tulisi kääntyä vasempaan eli kuntakeskukseen nähden väärään suuntaan, mikä ei houkuta käyttämään uutta Tehdastien liittymää.

Valtatien ja Pälkänevedentien liittymän kuormitusta voidaan hieman vähentää ohjalla Luopioisten suunnan Pälkäneen keskustaan suuntautuva liikenne Roholan kaava-alueen katuverkon kautta. Ratkaisussa Roholan pääkokoajakadun linjauksen tulee olla sujuva, mutta tukea nopeusrajoitusta. Liikenneturvallisuusriskien välttämiseksi kaava-alueella kaikki tonteille suuntautuva liikenne tulee liittyä tonttikatujen kautta. Luopioisten suunnasta Pälkäneelle opastettaisiin Roholan kautta ja Pälkäneen keskustasta Luopioisiin Asevelikylän kautta. Lisääntyvä liikennemäärä ei aiheuta Pälkäneen nykyisen katuverkon välityskyvylle ongelmia. Roholan kokoajakadun ajoradan leveyden tulee olla 6,5-7 metriä. Kokoajakadun tyypipoikkeikkaus on liitteenä 1.

Tämä verkollinen ratkaisu vähentää merkittävästi Pälkäneen sisäisen liikenteen sekoittamista ja risteämistä valtatie 12 liikenteeseen. Kokonaisliikenteen määrään vaikutus on pienempi eikä näin ollen tuo melu- tai muita haittoja Roholan alueen asukkaalle.

Kuva 4 Vaihtoehdot reitit Pälkäneen keskusta Luopioisten suunnasta

4.2 Kevyt liikenne

Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet valtatie itäpuolen Roholan asuinalueelta ja Luopioisten suunnasta länsipuolella sijaitsevaan kuntakeskukseen tulee järjestää sujuviksi ja turvallisiksi. Nykyisin valtatie ali kulkee ajoneuvoliikenteen alikulku Roholantien ja Kytäläntien välillä. Alikulku yhdistää Roholan asemakaava-alueen ja Asevelikylän. Se on leveydeltään noin 4 metriä ja alikulkukorkeudeltaan noin 3 metriä. Se on nykyisellään liian kapea ja matala toimimaan jatkossa kokoojakadun osana. Myöskään kevyen liikenteen alikulku nykyinen ratkaisu ei ole toimiva. Nykyinen alikulku ei houkuttele jalankulkijoita ja pyöräilijöitä sen käyttöön ja lisäksi ajoneuvoliikenne ohjautuisi valtatielle. Houkuttelevien ja turvallisten jalankulku- ja polkupyöräyhteyksien kannalta paras ratkaisu on toteuttaa uusi alikulku Roholantielle ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle.

Roholantien alikulun lisäksi kevyen liikenteen silta Kostianvirran ylitse parantaisi oleellisesti jalankulun ja pyöräilyn houkuttelevuutta. Kostianvirran siltaa pitkin matka Pälkäneen yhteiskouluun ja lukioon lyhenisi noin kilometrillä verrattuna matkaan Onkkaalantien siltaa pitkin. Kevyen liikenteen silta toteutettaisiin ajoneuvoliikenteen sillan länsipuolelle. Suositeltavaa on toteuttaa Luopioisten suunnan yhteys uudelle kevyen liikenteen sillalle kaava-alueen lävitse ja valtatie sillan ali.

Pälkänevedentien ja valtatie liittymässä ei ole tarvetta kevyen liikenteen yhteyksille, sillä kulku järjestetään Roholan alueen kautta.

Roholan kaava-alueen kokoojakadulle katuverkolla alueen kokoojakadulle toteutetaan viherkaistalla eroteltu kevyen liikenteen väylä. Tonttikaduilla jalankulku ja pyöräily tapahtuvat ajoradalla.

Kuva 6 Roholantien alikulun sijainti ja sen aiheuttamat muutokset liikenneverkkoon

4.4 Liikenteellinen toimivuus

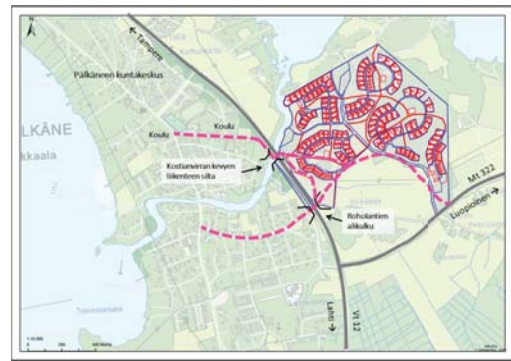
Liittämävaihtoehtojen toimivuus tarkasteltiin Synchro/SimTraffic-ohjelmiston avulla. Tarkastelutilanteet olivat nykytila, jonka liikennevirrat saatiin liikennelaskennoista, sekä vuoden 2040 ennustetilanne. Tarkastelun ajankohta on itähuippuuntunti, jonka liikennemäärät esitetään kuvassa alla.

Kuva 7 Toimivuustarkastelun liikennemäärät

Nykytilanteessa liittymän kuormitusasteen perusteella sen laatutaso on hyvä, eikä ruuhkia esiinny. Keskimääräisen odotusajan perusteella palvelutaso on pääosin erittäin hyvä. Tehdastieltä vasemmalle ja Pälkänevedentieltä suoraan tai oikealle kuljettaessa palvelutaso on hyvä, mikä tarkoittaa hieman pidentyneitä odotusaikoja.

Vuoden 2040 tilanteessa kaikki eritasoliittymäratkaisut toimivat parhaalla tasolla, ruuhkia ei edelleenkään esiinny. Kaikissa liittymissä kaikilla saapumissuunnilla palvelutaso on erittäin hyvä. Pisimmät jonot (liikennevirran nopeus hidastunut) esiintyvät ramppeilla ja ovat maksimissaan 27 metrin pituisia. Lisäksi yksirampisessa vaihtoeh-

Kuva 5 Jalankulun ja pyöräilyn yhteydet Roholan alueelta ja Luopioisten suunnasta valtatie toiselle puolelta.

4.3 Roholantien alikulku

Ajoneuvoliikenteen alikulku on mahdollista toteuttaa lähes nykyiseen linjaukseen. Ratkaisuvaihtoehto riippuu siitä, halutaanko alikulun länsipuolella sijaitsevalle teollisuushallille säilyttää ajoyhteys Kytäläntien kautta. Muuttamalla Sammontien linjausta ja siirtämällä Sammontien ja Kytäläntien liittymäaluetta länteen päin noin 20 metriä voidaan Kytäläntietä vielä toteuttaa ajoyhteys hallille. Yhteys kuitenkin edellyttää teollisuushallin liittymän siirtoa. Liittymästä Kytäläntie jatkaa alikululle 6 % pituuskaitevuudessa. Tällöin tosin alikulkukorkeus on 3,8-4 metriä normaalin alikulkukorkeuden ollessa 4,8 metriä. Jos tavoitteellaan 4,8 metrin alikulkukorkeutta, voidaan hallin uusi ajoyhteys järjestää esimerkiksi Kalastajantien kautta.

dossa (1B), pääsuunnalla etelään matkaava liikenne jonoutuu enintään 22 metrin pituudelta.

Myös molemmat porrastetut liittämävaihtoehdot toimivat ennustetilanteessa hyvin eivätkä ne ruuhkaannu. Saapumissuuntien palvelutasot ovat erittäin hyvät pääsuunnilla. Sivusuunnilla palvelutaso heikkenee hieman, vasemmalle kääntyvien osalta vaihtoehdossa 2A hyvään ja vaihtoehdossa 2B tyydyttävään. Keskimääräiset viiveet ovat vaihtoehdossa 2A (oikea-vasen -porrastus) lyhyemmät. Pälkänevedentien liittymässä keskimääräinen viive on 2,8 sekuntia vaihtoehdossa 2A ja 4,8 sekuntia vaihtoehdossa 2B; Tehdastien liittymän viiveet ovat keskimäärin 2,9 sekuntia vaihtoehdossa 2A ja 3,5 sekuntia vaihtoehdossa 2B. Sivusuunnan jonot pysyvät alle 30 metrin vaihtoehdossa 2A. Vaihtoehdossa 2B Pälkänevedentien jonot ovat pisimmillään jopa 50 metriä. Suurin osa sivusuunnilla vasemmalle kääntyvistä joutuu pysähtymään. Sivusuunnasta oikealle kääntyvistä noin puolet joutuu pysähtymään ja, pääsuunnalla noin puolet vasemmalle kääntyvistä joutuu pysähtymään molemmassa vaihtoehdossa.

Kiertoliittämävaihtoehdon toimivuus on hyvä, ja palvelutaso on kaikilla suunnalla parhaalla tasolla. Pisimmillään jonoutunut liikenne on pääsuunnalla kohti etelää, jossa jono ylittää enimmillään 28 metrin pituiseksi. Pääsuunnassa kohti etelää 18 % liikenteestä joutuu pysähtymään ja kohti pohjoista 24 %. Sivusuunnilla pysähtymään joutuu 27 % Tehdastieltä saapuvista ja 28 % Pälkänevedentieltä saapuvista. Nykytilaan nähden pääsuunnan matka-aika ja palvelutaso heikkenevät mm. nopeuden aleneman ja pysähtymistarpeen vaikutuksesta, vaikka mittarina olevan odotusajan taso pysyy A-luokassa.

Toimivuustarkasteluiden yhteenveto esitetään taulukossa alla. Liittymäkohtaiset tarkastelut, joista käy ilmi kuormitusasteet ja palvelutasot, esitetään liitteessä 2.

Taulukko 1 Toimivuustarkasteluiden tulosten yhteenveto

Uudelleen kiihdytykseen kuluva matka on noin 1,5 kilometriä pituuskaitevuuden ollessa 0 %.²

Tutkimusten mukaan kiertoliittymä lisää yhden kuorma-auton matka-aikaa 26–44 sekuntia verrattuna nykytilanteeseen tai muihin vaihtoehtoihin. Aika riippuu kuorma-auton koosta. Polttoainetta kiertoliittymässä kuluu keskimäärin 0,8 l/raskas ajon enemmän kuin muissa vaihtoehdoissa.³

Taulukko 5 Eri liittämätyyppivaihtoehtojen vaikutuksia pääsuunnan läpikulkevaan liikenteeseen vuoden 2030 ennustetilanteessa

	Nykytila	VE 1C	VE 2B	VE 3
CO ₂ -päästöt (1000l/vuosi)	1,92	1,91	1,92	1,94
Aikakustannus (milj. eur/vuosi)	2,08	2,03	2,06	2,25
Keskimääräinen matka-aika (min)	2,30	2,30	2,30	2,62

Taulukossa 5 on esitetty IVAR -ohjelmistolla tehtyjen vaikuttavuustarkastelujen tuloksia vuoden 2030 ennustetilanteeseen liittyen. Taulukossa liittämätyyppivaihtoehtojen vaikutusten mittareina on käytetty hiilidioksidipäästöjä, jotka IVAR laskee polttoainekulutuksen perusteella – aikakustannuksia ja keskimääräistä matka-aikaa. Kaikki esitetyt arvot koskevat valtatiä pitkin liittämäläteen läpi kulkevaa liikennettä. Kaikilla mittareilla eritasoliittymä (VE 1C) on vaihtoehdoista paras erojen nykytilaan ja porrastettuun liittymään (VE 2B) ollessa vähäisiä. Kiertoliittymävaihtoehdon (VE 3) arvot ovat kaikilla mittareilla vaihtoehdoista huonoimmat.

Taulukko 6 Kustannukset eri liittämätyyppiä käytettäessä 40 vuoden aikana (miljoonaa euroa)

	Nykytila	VE 1C	VE 2B	VE 3
VAYLAN KÄYTTÄJÄN KUSTANNUKSET				
Ajoneuvokust. Henkilöl.	14,054	13,924	14,004	14,194
Ajoneuvokust. Tavaral.	9,173	9,058	9,150	9,414
Aikakust. Henkilöl.	41,667	41,233	41,510	44,086
Aikakust. Tavaral.	9,710	9,614	9,660	10,412
Onnettomuuskust.	13,857	11,912	13,401	12,573
Ajokustannukset yhteensä	88,461	85,741	87,726	90,679
MUUN YHTEISKUNNAN KUSTANNUKSET				
Päästökustannukset	2,146	2,142	2,144	2,159
Melukustannukset	0,570	0,570	0,570	0,497
KUSTANNUKSET YHTEENSÄ	92,212	89,488	91,474	94,371
Muutos nykytilaan nähden		-2,724	-0,738	+2,159

Taulukossa 6 on esitetty kustannusten muodostuminen 40 vuoden aikana eri liittämätyyppiä käytettäessä. Säästöt ovat suurimpia eritasoliittymävaihtoehdossa (VE 1C). Suurimmat säästöerot aiheutuvat onnettomuuskustannusten ja henkilöautoliikenteen aikakustannusten vähenemisestä. Myös porrastettu ratkaisu (VE 2B) vähentää kustannuksia nykytilaan nähden. Vaihtoehdossa VE 3 (kiertoliittymä) kustannukset kasvavat nykytilaan nähden. Myös kiertoliittymävaihtoehdossa syntyy säästöjä onnettomuuskustannusten laskun myötä, mutta kokonaiskustannukset kasvavat erityisesti ajokustannusten kasvun myötä.

² Tiehallinto, 2003. Ohituskaistojen suunnittelu. Raskaan ajoneuvon nopeusprofiili.
³ Ari Liimatainen. Liikennevirasto, 2014.

4.8 Vaikutusten yhteenveto

Kustannustehokkain ratkaisu on tiesuunnitelman mukainen oikea-vasen -porrastus yhdistettynä paikallisen liikenteen ohjaamiseen Roholan alueen kautta. Yhdistetty ratkaisu mahdollistaa porrastetun liittymän toimivuuden pitkälle tulevaisuuteen ja ehkäisee valtatie liikenteen ja paikallisen liikenteen sekoittumista. Ratkaisu edellyttää Roholantien alkuluvun toteuttamista. Lisäksi liittymässä tulee säilyttää varaus eritasoliittymälle siltä varalta, että maankäyttö liittymän läheisyydessä kasvaa huomattavasti.

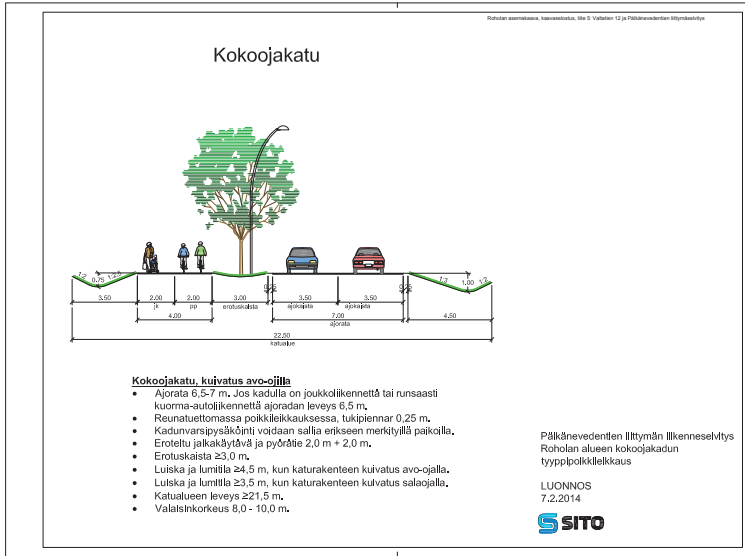
Vaikutusten yhteenveto on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vaikutusten arviointi	Likenteellinen toimivuus pääsuunnan kannalta	Likenteellinen toimivuus sivusuunnan kannalta	Likenneturvallisuus	Maankäyttö	Ympäristö	Rakentamiskustannukset
Parannettu nykytila VE D+	-	-	-	++	+/-	++
Katuverkkoa hyödyntävä eritasoliittymä VE 1A	++	+	+/- Katuverkon käyttäminen tuo liikenneturvallisuusriskejä	+/- Huoltamon tontin liittymä on haaste	++	--
T-rampainen eritasoliittymä VE 1B	+	+	+	+	++	--
Parasuuren eritasoliittymä VE 1C	++	++	++	+	++	--
Oikea-vasen -porrastus VE 2A	+/- Päätös näyttilän kalleinen	-	+	+/-	+	+
Vasen-oikea -porrastus VE 2B	+/- Päätös näyttilän kalleinen	+/- Päätös näyttilän kalleinen	+	+/-	+	+
Kiertoliittymä VE 3	-- Pääsuunnitelman mukainen eritasoliittymä	++	++	+	--	+

5 Liitteet

1. Roholan kokoojakadun tyyppiopioikkleikkaus
2. Toimivuustarkasteluiden liittämäkohtaiset tulokset vaihtoehdoittain
3. Herkkyystarkasteluiden tulokset

Liite 2

Nykytila, IHT (iltahuipputunti)

2040, vaihtoehto 1A: eritasoliittymä (IHT)

2040, vaihtoehto 1C: eritasoliittymä (IHT)

2040, vaihtoehto 2A: porrastettu liittymä, oikea-vasen -porrastus (IHT)

2040, vaihtoehto 2B: porrastettu liittymä, vasen-oikea -porrastus (IHT)

2040, vaihtoehto 2: kiertoliittymä (IHT)

Herkkyystarkastelu 1, +50
 Vaihtoehto 2A (porrastettu liittymä, oik.-vas.)

Herkkyystarkastelu 1, +50
 Vaihtoehto 2A (porrastettu liittymä, oik.-vas.)

Herkkyystarkastelu 2, -50
 Vaihtoehto 2A (porrastettu liittymä, oik.-vas.)

Herkkyystarkastelu 2, -50
 Vaihtoehto 2B (porrastettu liittymä, vas.-oik.)

YMPÄRISTÖSUUNNITTELU JA VISUALISOINTI HENNA KOSKINEN

LUONTOSELVITYS

PÄLKÄNE

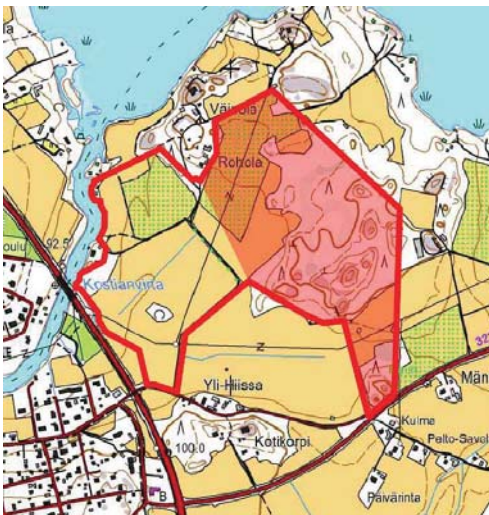
ROHOLA

Henna Koskinen 22.7.2013

Havainnot ja johtopäätökset maastokäyntien perusteella

Itäinen osa-alue

KARTTA 2. Itäinen tarkastelualueen osa (punaiseksi värjätty alue).

Pääosin metsäalueista koostuvan itäisen tarkastelualueen eteläisimmässä kärjessä suoritettiin maastokäynti 24.5.2013. Enimmäkseen hakkuuaukealle sijoittuvan alueen maastonmuodot vaihtelevat kalliokumpareiden ja avamman kosteahkon maaston välillä (KUVAT 1-4). Pitkälti heinittyneellä hakkuuaukealta tavattiin sille tyypillistä pioneerilajistoa kuten vadelmää (*Rubus idaeus*) ja maitohorsmaa (*Epilobium angustifolium*), sekä etenkin lehtipuiden taimia ja vesakkoa. Alueelta tavattiin myös ahomansikkaa (*Fragaria vesca*), nurmitädykettä (*Veronica chamaedrys*) ja mäkitervakkoa (*Silene viscaria*) sekä etenkin aivan alueen eteläpäässä sijaitsevilla kahdella kalliokumpareella runsaana esiintynyttä keto-orvokkia (*Viola tricolor*) (KUVAT 2-3). Hakkuualueeseen kuuluvien kalliokumpareiden ei arvioitu kuuluvan metsälain (1996/1093) 10 § tarkoitamiin luonnonmukaisiin, monimuotoisuudeltaan arvokkaiksi luokiteltaviin kallioalueisiin. Alueen tarkastelussa 24.5.2013 ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

Kalliokumpareiden pohjoispuolella sijaitsevan vanhaksi rudanottoaikaksi arvioidun kostean painanteen alueelta tavattiin muun muassa raatetta (*Menyanthes trifoliata*), isokarpalaa (*Vaccinium oxycoccos*) ja valkuvuokkoa (*Anemone nemorosa*) (KUVA 4).

Johdanto

Tämä luontoselvitys on laadittu tarkoituksenaan tuoda esiin alueelta mahdollisesti löytyvät luonnonsuojelulain, metsälain, vesilain sekä EU:n luonto- ja lintudirektiivin mukaiset elinympäristöt tai lajit, jotka erityisesti tulisi huomioida alueen maankäytön suunnittelussa.

Tarkasteltava alue sijaitsee Lahdentien, Päkänvedentien ja Kostianvirran rajoittamalla alueella Pälkäneen kuntakeskuksen itäosassa, Kostianvirran ja Lahdentien itäpuolella.

Maastotarkistukset alueella tehtiin 24.5.2013, 6.6.2013, 12.6.2013 ja 28.6.2013. Tarkistukset suorittivat luontoasiantuntija Hannu Alén ja miljöösuunnittelija Henna Koskinen. Tarkastelu tapahtui jalkaisin keskittyen erityisesti viljelemättömiin alueisiin. Lintuja tarkkailtiin pääasiassa laulavia koiraita kuunnellen. Selvityksessä ei käsitellä liito-oravan esiintymistä, koska alueen liito-oravakartoitus on ilmoitettu laadittavan erikseen. Selvitysalueen koostuessa peltovaltaisesta länsiosasta ja metsävaltaisesta itäosasta, on tarkastelu tässä selvityksessä jaettu näihin kahteen osioon.

KARTTA 1. Tarkastelun kohteena oleva alue rajottuna punaisella.

KUVA 1. Tarkastelualueen eteläkärjen vaihtelevaa maastoa.

KUVA 2. Itäisempi kalliokumpare alueen eteläkärjessä.

Kuva 3. Yksi kalliokumpareiden runsaista keto-orvokkiesiintymistä.

Kuva 4. Kosteahkon notkon kasvillisuutta kalliokumpareiden pohjoispuolella.

Tarkastelualueen eteläkärjen sekametsikkökaistale muuttui paikoin hyvin tiheäksi pajukoksi kapenevaa pohjoispäätään kohden (Kuva 5). Kasvupaikallisesti alue oli luonnehdittavissa kosteahkoksi, jota kuvastaa myös alueelta tavattu korpi-imarre (*Phegopteris connectilis*). Alueen tarkastelussa 6.6.2013 ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

Kuva 5. Paikoin tiheäksi muodostunutta kasvillisuutta alueen eteläisimmän metsäkaistaleen pohjoispäätä lähestyttäessä.

Metsäkaistaleen jälkeen peltoalueen pohjoispuolelle, maastonmuodollisesti korkeammalle alueelle siirryttäessä sekametsäksi luokiteltava ympäristö jatkui kasvuolosuhteiltaan kosteahkoksi. Peltoalueen reunassa tarkastettiin näkyviltään lounaaseen avautuva kalliolyrkänne, jonka ei arvioitu kuuluvan metsälain (1996/1093) 10 § tarkoitamiin luonnonmukaisiin monimuotoisuudeltaan arvokkaiksi luokiteltaviin kallioalueisiin (Kuvat 6-7). Alueen tarkastelussa 12.6.2013 havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

Kuva 6. Lounaaseen avautuva näkymä pellon reunassa sijaitsevalta kalliolyrkänneeltä.

Kuva 7. Paahteisen kalliolyrkänneen kasvillisuutta.

Kalliolyrkänneen pohjoispuolella metsä muuttui havupuuvaltaiseksi kankaaksi, jonka kosteusolosuhteet vaihtelivat maanpinnanmuotojen mukaan (Kuva 8). Tyypillisinä lajeina tavattiin muun muassa mustikka (*Vaccinium myrtillus*), puolukkaa (*Vaccinium vitis-idaea*) ja vanamo (*Linnaea borealis*).

Aluerajauksen itäisintä kulmaa lähestyttäessä puusto muuttui iältään nuoremaksi ja koostui paikoin myös suuremmissa määrin nuoresta koivusta (Kuva 9). Alueen kasvillisuuteen kuului edellä mainittujen lisäksi paikoin myös sananjalkaa (*Pteridium aquilinum*), sekä etenkin alueella sijaitsevan vanhan metsäkoneajouran läheisyydessä kissan- ja harakankelloja (*Campanula rotundifolia*, *Campanula patula*), niittysuolaheinää (*Rumex acetosa*), heinätahtimöä (*Stellaria graminea*) ja ahomansikkaa (*Fragaria vesca*).

Kuva 8. Havupuuvaltainen metsikkö kalliolyrkänneeltä pohjoiseen liikuttaessa. Maastonmuodollisesti korkeampi ja siten kuivempi alue.

KUVA 9. Nuorempaa metsikköä tarkastelualueen itäisimmän kulman läheisyydessä.

Tarkastelualueita edelleen pohjoiseen kuljettaessa alavammaksi muuttuva oli maasto paikoin hyvin kivikkoista ja kostea (KUVA 10). Alueella sijaitsi myös pieni, noin 5-6 metriä halkaisijaltaan oleva metsälammikko, jossa arvioitiin olevan vettä vain osan aikaa vuodesta (KUVA 11). Koska kausikuivuuden lisäksi myöskään lammikon kasvillisuus ja veden tumma väri eivät viitanneet lähteikköön, ei kohteen voitu arvioida olevan vesilain (2011/587) 11 § tai metsälain (1996/1093) 10 § tarkoittama lähde tai lampi. Lammikon ja sen lähiympäristön kasveihin kuuluivat kosteikoille tyypillisesti muun muassa raate (Menyanthes trifoliata), kurjenjalka (Comarum palustre) ja harmaasara (Carex canescens). Aivan tarkastelualueen itäisen rajan tuntumasta paikallistettiin myös suuri siirtolohkare (KUVA 12). Alueen tarkastelussa 28.6.2013 ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

KUVA 10. Hyvin kostea ja kivikkoista maastoa pohjoista kohti kuljettaessa.

KUVA 11. Metsälammikko tarkasteltavan osa-alueen pohjoispäätä kohti liikuttaessa.

KUVA 12. Suuri siirtolohkare aivan tarkasteltavan alueen itäisen rajan tuntumassa.

Itäisen tarkastelualueen pohjoisimman osan pellon reunamien metsät koostuivat pääosin vesakoituneesta hakkuualueesta (KUVA 13). Puusto oli kyseisillä alueilla vähäistä, lukuun ottamatta aivan metsäalueen pohjoisinta saarekemaista kärkeä, johon oli jätetty muutamia maisemapuita (KUVA 14). Alueen tarkastelussa 12.6.2013 ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

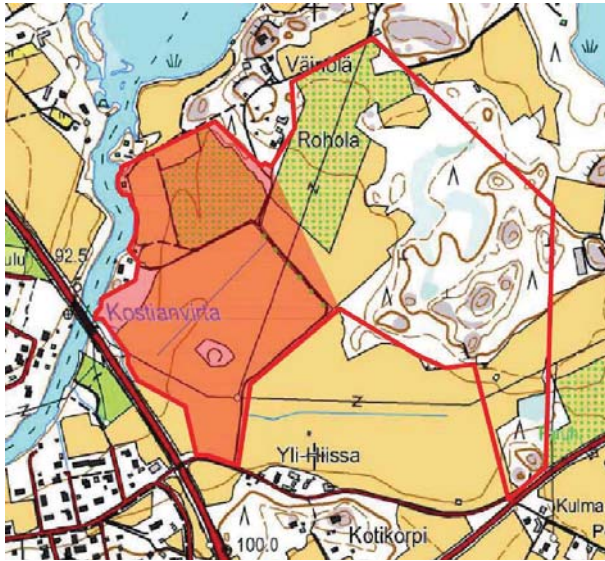
KUVA 13. Itäisen tarkastelualueen pohjoispään pellonreunametsät koostuivat pääosin hakkuualueesta.

KUVA 14. Itäisen tarkastelualueen pohjoisin saarekomainen metsänkärki, jossa lähiympäristöstä poiketen muutamia maisemapuita.

Itäisen tarkastelualueen lintuhavainnot keskittyivät pääosin puustoisille alueille. Kuultuja lintuja olivat muun muassa pajulintu (*Phylloscopus trochilus*), peippo (*Fringilla coelebs*), talitiainen (*Parus major*), sinitäinen (*Parus caeruleus*), töyhtötiainen (*Parus cristatus*), hippiaäinen (*Regulus regulus*), punarinta (*Eritrichus rubecula*), räkättirastas (*Turdus pilaris*), laulurastas (*Turdus philomelos*) metsäkirvinen (*Anthus trivialis*), kiuru (*Alauda arvensis*), lehtokurppa (*Scolopax rusticola*), hernekerttu (*Sylvia curruca*) ja lehtokerttu (*Sylvia borin*). Kaikki havaitut lajit olivat kyseisen kaltaiselle ympäristölle hyvin tyypillisiä. Itäisellä tarkastelualueella ei esiintynyt lajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

Läntinen osa-alue

KARTTA 3. Läntinen tarkastelualueen osa (punaisiksi värjätty alue).

Tarkastelualueen läntinen osa-alue tarkastettiin 6.6.2013. Alue koostui pääosin pelloista reuna-alueineen. Lahdentien läheisyydestä joutomaa-alueeksi luokiteltavilta heinittyneiltä alueilta tavattiin muun muassa tesmayrttiä (*Adoxa moschatellina*) ja keltamaitetta (*Lotus corniculatus*). Alueen läntisimmässä osassa sijaitsevalla niityllä tavattiin runsaasti kyseiselle ympäristölle tyypillisiä kasveja, kuten metsäkürjenpolvea (*Geranium sylvaticum*) ja koiranputkea (*Anthriscus sylvestris*) (kannen kuva ja KUVA 15). Niitty vaikutti

olevan erityisesti neitoperhosten (*Nymphalis io*) suosiossa, joiden lisäksi alueella päästiin näkemään myös ritariperhonen (*Papilio machaon*).

Kostianvirran läheisyydessä, pellon reuna-alueella tavattiin ravinteikkaalle ja kosteahkalle kasvupaikalle tyypillisesti muun muassa niittyleinikkiä (*Ranunculus acris*), karhunputkea (*Angelica sylvestris*), ja kyläkellukkaa (*Geum urbanum*). Pellon reuna-alueiden pitkälti lehtipuuvaltaiseen puustoon kuului pääasiassa harmaaleppää, haapaa ja koivua. Haavat olivat paikoin järeitä ja näin ollen potentiaalisia pesäpuita useille lintulajeille.

KUVA 15. Peltosa reuna-alueineen Kostianvirran rannan läheisyydessä.

Kostianvirran puustoiselta rantavyöhykkeeltä havaittiin punavarvunen (*Carpodacus erythrinus*), joka vuoden 2010 uhanalaisuusarvioinnissa luokitellaan silmälläpidettäväksi lajiksi (NT).

Alueen tarkastelussa 6.6.2013 ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

Yhteenveto

Selvitysalueen tarkastelu oli jaettu kahteen osioon; itäisen osa-alueen metsiin keskittyvään ja läntisen osa-alueen pääosin niittyihin keskittyvään tarkasteluun. Selvitysalueesta voidaan kokonaisuudessaan arvioida, ettei alueella sijaitse sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka erityisesti tulisi huomioida maankäytön suunnittelussa.

LIITTEET: Liite 1. Selvitysalueen kasvilajisto (Hannu Alén 07/2013).

Padasjoella 22.7.2013

Henna Koskinen

Henna Koskinen
miljösuunnittelija (AMK)

Ympäristösuunnittelu ja visuaalisointi
Henna Koskinen

Hannu Alén

Hannu Alén
luontoasiantuntija

Lähteet

Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim./eds.) 2010: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 685 s.

Vesilaki. 27.5.2011/587.

Oikeusministeriö. 1.1.2012

Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110587>

Viitattu [5.7.2013]

Metsälaki. 12.12.1996/1093 muutoksineen

Maa- ja metsätalousministeriö. 1.1.1997

Saatavilla: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961093>

Viitattu [5.7.2013]

KUVAT:

Kannen kuva: Tarkastelualueen luoteisosan peltomaisemaa.

Kuvaaja: Henna Koskinen 6.6.2013.

Kuvat 1-15.

Kuvaaja: Henna Koskinen

05-06/2013.

KARTAT:

Kartat 1, 2 ja 3.

Muokkaus: Henna Koskinen 06/2013

Pohjana käytetty Maanmittauslaitoksen Maastotietokannan aineistoa 6/2013

Vastaanottaja
Pälkäneen kunta

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
5.8.2011

PÄLKÄNEEN KUNTA EPAALA - PÄLKÄNEVEDENTIE, MELUSELVITYS

Päivämäärä 29.8.2011
Laatija Tiina Kumpula
Tarkastaja Jari Hosiokangas

Kuvaus Raportti

Vitte 82137972

PÄLKÄNEEN KUNTA EPAALA - PÄLKÄNEVEDENTIE, MELUSELVITYS

RAMBOLL

Ramboll
Pakkahuoneenaukio 2
PL 718
33101 TAMPERE
T +358 20 755 6800
F +358 20 755 6801
www.ramboll.fi

EPAALA - PÄLKÄNEVEDENTIE, MELUSELVITYS

Kaavaselostus, liite 7: Epaala-Pälkänevedentie, meluselvitys

Kaavaselostus, liite 7: Epaala-Pälkänevedentie, meluselvitys

SISÄLTÖ

1.	Johdanto	1
2.	Lähtötiedot	1
2.1	Laskentaohjelma	1
2.2	Maastomalli	1
2.3	Liikennetiedot	2
3.	Melun ohjearvot	2
3.1	Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista	2
4.	Melulaskennat	3
5.	Laskentatulokset ja johtopäätökset	3

LIITTEET

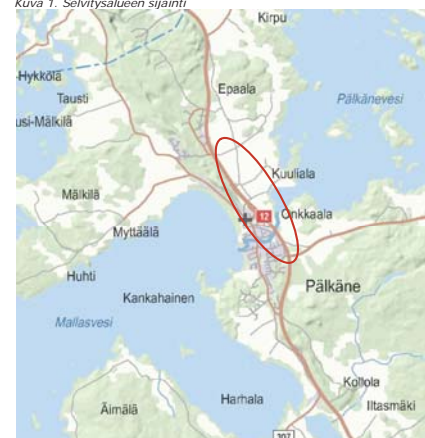
Kuva 1. Tieliikenteen melualueet LAeq07-22 V.2010
Kuva 2. Tieliikenteen melualueet LAeq22-07 V.2010
Kuva 3. Tieliikenteen melualueet LAeq07-22 V.2020
Kuva 4. Tieliikenteen melualueet LAeq22-07 V.2020

1. JOHDANTO

Pälkäneen kunnan keskustaajaman ja valtatie 12 itäpuolella oleville maa-alueille välillä Epaala – Pälkänevedentie ollaan suunnittelemassa mahdollista uutta asutusta. Tässä työssä on tarkasteltu alueen melutasoja nykytilanteessa ja ennustetilanteessa vuonna 2020.

Selvitysalueen likimääräinen sijainti on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Selvitysalueen sijainti

Työ on tehty Pälkäneen kunnan toimeksiannosta. Yhteyshenkilönä tilaajan puolelta on toiminut aluearkkitehti Marja-Liisa Mytkäniemi. Ramboll Finland Oy:ssä työstä on vastannut Ins. (AMK) Tiina Kumpula.

2. LÄHTÖTIEDOT

- Laskentaohjelma**
Melulaskennat on tehty 3d –maastomallin huomioivalla SoundPlan -laskentaohjelmalla, versio 7.0, joka perustuu yhteispohjoismaiseen tie-, raideliikenne ja teollisuusmelun laskentamalliin. Lisätietoja ohjelmasta saa esimerkiksi internetistä osoitteesta "www.soundplan.com".
- Maastomalli**
Laskennoissa käytetty maastomalli on luotu Maanmittauslaitoksen maastotietokannan numeerisesta aineistosta, jolla on 100 metrin etäisyydellä tielinjan molemmin puolin täydennetty vuonna 2011 valmistuneen tiesuunnitelman Valtatie 12 parantaminen välillä Huutijärvi – Laitikkala, Kangasala ja Pälkäne (Ramboll Finland Oy 20.1.2011) aineistolla.

2.3 Liikennetiedot

Liikenteen määrä- ja ominaisuustiedot vuoden 2010 osalta perustuvat tierekisteritietoihin 24.8.2010. Vuoteen 2020 mennessä liikennemäärän on arvioitu kasvavan 30 %.

Valtation liikennemääräin (KVL, keskiavuokausliikenne) ja ominaisuustietoina käytetty seuraavia arvoja:

Tieosuus	KVL 2006 ajon./vrk	KVL 2020 ajon./vrk	Raskas- liikenne- %	Nopeus km/h
Pohjoisesta Päikäventielle	7156	9303	10	80
Päikävedentieltä etelään	6314	8208	10	80

Työssä on oletettu, että 90 % liikenteestä tapahtuu päiväaikaan klo 07–22.

3. MELUN OHJEARVOT

3.1 Valtioneuvoston päätös melun ohjearvoista

Melun ohjearvoina käytetään valtioneuvoston päätöksen (Vnp 993/92) mukaisia ohjearvoja, ja ne on esitetty taulukossa 3.1.

Taulukko 3.1 Vnp 993/92 mukaiset yleiset melutason ohjearvot

	Melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttiaso), L_{Aeq} , enintään	
	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
ULKONA		
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoito- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	45-50dB ¹⁾²⁾
Loma-asumiseen käytettävät alueet, leirintä-alueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB ³⁾
SISÄLLÄ		
Asuin-, pöytä- ja majoitus-huoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoonmistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

¹⁾Uusilla alueilla melutason yöohjearvo on 45 dB.

²⁾Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yöohjearvoa.

³⁾Yöohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.

Ohjearvon määrittely tarkoittaa keskimelutasoa eli ekvivalenttimelutasoa koko ohjearvon aikavälillä. Siten lyhytaikaiset ohjearvon desibelirajan ylitykset eivät välttämättä aiheuta päätöksessä tarkoitettua ohjearvon ylittymistä, mikäli aikaväli sisältää myös hiljaisempia ajanjaksoja.

Päikäven kunta
Epaala - Päikävedentie, meluselvitys

4. MELULASKENNAT

Laskennat on tehty ohjearvomäärittelyn mukaisesti keskiäänitasoina päiväajalle (klo 7-22) ja yöajalle (klo 22-7) nykytilanteessa (v. 2010) ja ennustetilanteessa (v. 2020).

Meluvyöhykelaskennoissa käytetyn hilapisteverkon tiheys on ollut 20 x 20m. Laskenta on tehty 2 m korkeudelle maanpinnasta.

Tulokset on esitetty laskentakuviissa 1-4.

Kuvassa 1 on esitetty päiväajan klo 07–22 meluvyöhykkeet L_{Aeq} vuoden 2010 liikennemäärillä. Kuvassa 2 on esitetty yöajan klo 22–07 meluvyöhykkeet L_{Aeq} samassa liikennetilanteessa.

Kuvissa 3 ja 4 on esitetty kuvia 1 ja 2 vastaavat meluvyöhykkeet ennustevuoden 2020 liikennemäärillä.

5. LASKENTATULOKSET JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Vuoden 2010 tarkastelutilanteessa yli 55 dB päivämelualue leviää enimmillään noin 180 m ja yöajan yli 45 dB melualue noin 250 m etäisyydelle tien pohjoispuolella. Yöajan yli 50 dB laajuus tien pohjoispuolella on enimmillään noin 130 m.

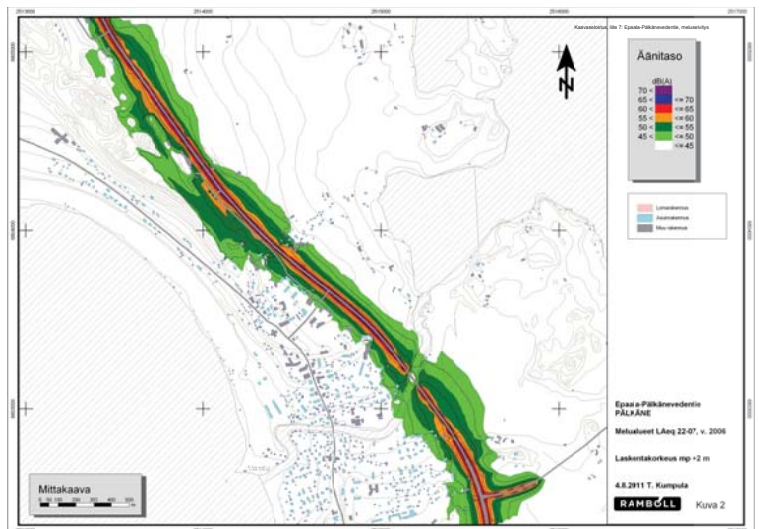
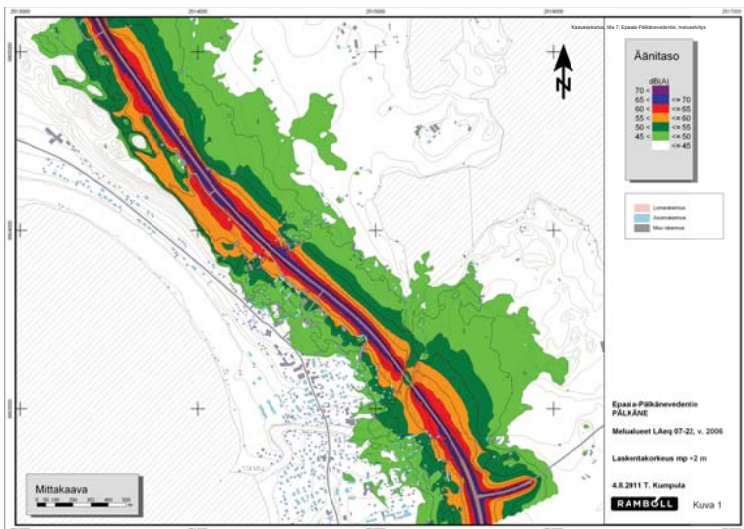
Ennustetilanteessa v. 2020 yli 55 dB päivämelualue leviää noin 50–200 metrin etäisyydelle valtiasta maaston muodoista riippuen. Yöajan yli 50 dB:n alueen laajuus on noin 30–150 m ja uusille alueille sovellettavan yli 45 dB:n alueen laajuus noin 60–280 m.

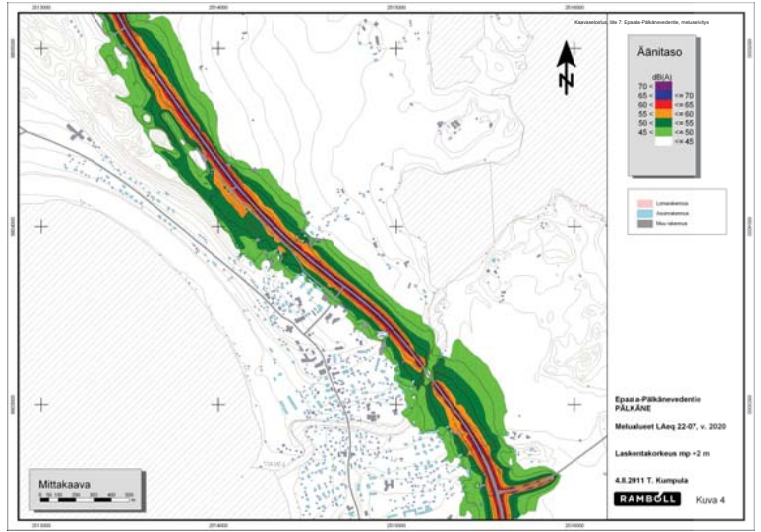
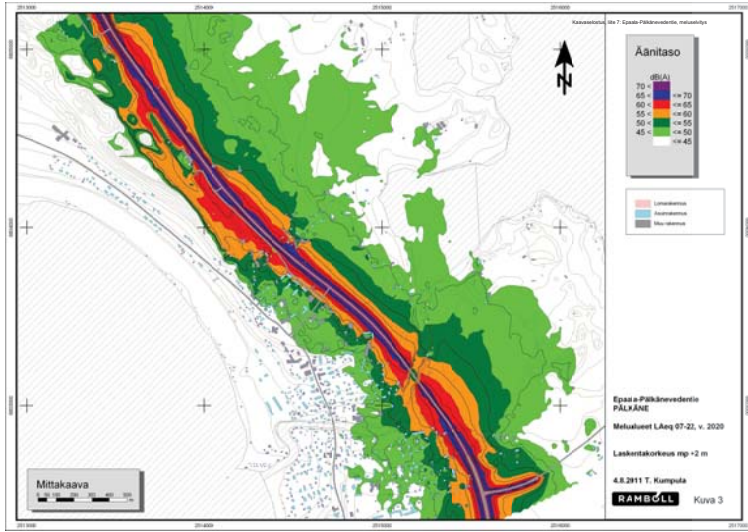
Uutta rakentamista alueelle osoitettaessa on yöajan ohjearvo 45 dB määräava. Vähäisessä täydennysrakentamisessa yöajalle sovelletaan ohjearvoa 50 dB ja tällöin meluntorjunnassa määräväksi tulee yöajan 50 dB:n melualue laajemmalle leviävä päiväajan ohjearvoraja 55 dB.

Mikäli melualueelle osoitetaan uutta rakentamista, tulisi rakennuttajan viimeistään rakennuslupa-vaiheessa esittää toimenpiteet, joilla varmistetaan, ettei annettuja ohjearvoja ylitetä sisätiloissa tai oleskelualueilla.

Mikäli selvityksen pohjana olevat suunnitteluperusteet oleellisesti muuttuvat, tulee selvitys harkinnan mukaan päivittää.

Päikäven kunta
Epaala - Päikävedentie, meluselvitys

Vastaanottaja
Pälkäneen kunta

Asiakirjatyyppi
Meluselvitys

Päivämäärä
4.3.2015

ROHOLAN ASEMAKAAVA, MELUSELVITYS

Päivämäärä 4.3.2015
Laatija Aura Salmela
Tarkastaja Jari Hosiokangas
Kuvaus Asemakaavan meluselvitys

ROHOLAN ASEMAKAAVA, PÄLKÄNE MELUSELVITYS

Viite 1510017593

Ramboll
Pakkahuoneenaukio 2
PL 718
33101 TAMPERE
T +358 20 755 6800
F +358 20 755 6801
www.ramboll.fi

MELUSELVITYS

Roholan asemakaava, kaavaselostus, liite 8: Roholan asemakaava, Pälkäne, Meluselvitys

MELUSELVITYS

Roholan asemakaava, kaavaselostus, liite 8: Roholan asemakaava, Pälkäne, Meluselvitys

SISÄLTÖ

1.	Johdanto	1
2.	Selvityksen periaatteet	1
2.1	Maastomallin lähtötiedot	1
2.2	Liikennelähtötiedot	2
3.	Melun ohjearvot	2
4.	Melulaskennat	3
5.	Tulokset ja suositukset	3
	LIITTEET	3

1. JOHDANTO

Pälkäneen kunnan Roholan alueelle on vireillä asemakaavan muutos, jonka tavoitteena on kaavoittaa pientalovaltainen asuntoalue. Kaava-alue rajautuu lännessä Lahdentiehen ja etelässä Pälkänevedentiehen. Kaava-alueen suuruus on noin 61,1 ha.

Tämän työn tarkoituksena on selvittää tieliikenteen aiheuttama melutaso kaava-alueella sekä osoittaa ne toimenpiteet, joilla kaava-alueen tulevassa maankäytössä varmistetaan Vnp 993/92 mukaiset ohjearvot.

Suunnittelun sijainti on esitetty kuvassa 1.1. Työssä määritettiin melun laskentamallin avulla alueen melutasot nykyliikenteellä sekä vuoden 2040 ennusteliikenteellä alueen suunnitellulla maankäytöllä. Ennustetilanteessa on lisäksi huomioitu Pälkänevedentien tuleva uusi linjaus.

Kuva 1.1. Kaava-alueen liikemääräinen sijainti

Meluselvitys on tehty Pälkäneen kunnan toimeksiannosta. Yhteyshenkilönä tilaajan puolesta on toiminut arkkitehti Helena Väisänen (arkkitehtitoimisto Helena Väisänen Oy).

Työstä on Ramboll Finland Oy:stä vastannut FM Jari Hosiokangas, ja suunnittelijana on toiminut ins. (AMK) Aura Salmela.

2. SELVITYKSEN PERIAATTEET

Tieliikenteen meluselvitys on tehty SoundPLAN 7.3 - ohjelmistolla käyttäen ohjelmaan sisältyvää pohjoismaista tieliikennemelun laskentamallia. Laskentaohjelma laskee melun leviämisen 3D-maastomallissa huomioiden mm. etäisyysvaimentumisen, maastonmuodot, rakennukset, meluesitteet ja heijastukset. Lisätietoa ohjelmistosta on saatavilla osoitteessa www.soundplan.eu.

2.1 Maastomallin lähtötiedot

Laskennassa käytetty 3D -maastomalli on muodostettu Maanmittauslaitoksen 2 metrin korkeusmallin pohjalta. Maastomalliin on lisätty 19.1.2015 päivätyn kaavaluonnoksen mukaiset rakennusmassoitteet. Pälkänevedentien osalta on mallinnettu nykytilanne sekä suunnitelmallinen si-

ten että Pälkänevedentie on porrastettu eteläpuolelle (valtatie 12 parantaminen välillä Huutijärvi-Laitikkala, tiesuunnitelma).

2.2 Liikennelähtötiedot

Laskennassa on huomioitu Lahdentien (VT12) sekä Pälkänevedentien tieliikenteen aiheuttamat melutasot.

Liikennetiedot perustuvat nykytilanteen liikennemäärän sekä raskaanliikenteen %-osuuden osalta liikenneviraston ylläpitämään tierekisteriin (1.1.2013). Ennusteliikenteen v.2030 osalta tieto perustuu Siton tekemään Valtatien 12 ja Pälkänevedentien liittymäselvitykseen (28.2.2014). Taulukossa 2.2.1 on esitetty nykytilannetta sekä ennustetilannetta koskevat liikennetiedot.

Laskennassa on on käytetty oletuksena, että kokonaisliikennemäärästä 90% jakaantuu päiväajalle.

Taulukko 2.2.1. Tieliikenteen lähtötiedot nyky- ja ennustetilanteessa

	Nykytilanne KVL v. 2013	Ennustetilanne KVL v. 2040	Nopeus km/h	Raskasliikenne- %
Vt 12	7100	9200	80	10
Pälkänevedentie	2600	4000	80	4,5

3. MELUN OHJEARVOT

Valtioneuvosto on antanut päätöksen yleisistä melutason ohjearvoista (VNp 993/92). Päätöksen mukaan melutaso ei saa ylittää taulukossa 3.1 esitettyjä arvoja.

Taulukko 3.1. VNp 993/92 mukaiset yleiset melutason ohjearvot.

	Melun A-painotettu keskiäänitaso (ekvivalenttiaso), L_{Aeq} , enintään	
	Päivällä klo 7-22	Yöllä klo 22-7
ULKONA		
Asumiseen käytettävät alueet, virkistysalueet taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä sekä hoto- tai oppilaitoksia palvelevat alueet	55 dB	50 / 45 dB ¹⁾²⁾
Loma-asumiseen käytettävät alueet ⁴⁾ , leirintäalueet, virkistysalueet taajamien ulkopuolella ja luonnonsuojelualueet	45 dB	40 dB ³⁾
SISÄLLÄ		
Asuin-, potilas- ja majoitus-huoneet	35 dB	30 dB
Opetus- ja kokoontumistilat	35 dB	-
Liike- ja toimistohuoneet	45 dB	-

¹⁾Uusilla alueilla melutason yohjearvo on 45 dB.

²⁾Oppilaitoksia palvelevilla alueilla ei sovelleta yohjearvoa.

³⁾Yohjearvoa ei sovelleta sellaisilla luonnonsuojelualueilla, joita ei yleisesti käytetä oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä.

⁴⁾ Loma-asumiseen käytettävillä alueilla taajamissa voidaan soveltaa asumiseen käytettävien alueiden ohjearvoa

Roholan asemakaava, Pälkäne

Liite 7. Päiväajan melualueet $L_{Aeq7-22}$ ennusteliikenteellä, melusuojaus toteutettu.
Liite 8. Yöajan melualueet $L_{Aeq22-7}$ ennusteliikenteellä, melusuojaus toteutettu.

Ohjearvon määrittely tarkoittaa keskiäänitasoa eli ekvivalenttiäänitasoa koko ohjearvon aikavälillä. Siten lyhytaikaiset ohjearvon ylitykset eivät välttämättä aiheuta päätöksessä tarkoitettua ohjearvon ylittymistä, mikäli aikaväli sisältää myös hiljaisempia ajanjaksoja.

4. MELULASKENNAT

Meluluokaskennat on tehty päivä- (klo7-22) ja yöajan (klo 22-7) ohjearvoihin verrattavina ekvivalenttimelutasoina $L_{Aeq7-22}$ ja $L_{Aeq22-7}$ pihatasolle (= maanpinta +2 m) nykytilanteen liikennemäärillä sekä vuoden 2040 ennusteliikennemäärillä.

Laskennoissa käytetyn laskentaruudun tiheys on ollut 10 x 10 m.

Kuvissa melutasot on esitetty 5 dB välein vaihtuvien värialuein. Esimerkiksi 55–60 dB melualue on esitetty kuvissa oranssilla.

Laskennan pohjalta on mitoitettu melusuojaus v112 varten. Meluvalli on esitetty kuvissa keltaisella, ja korkeuden muutoskohdassa on musta poikkiviiva.

5. TULOKSET JA SUOSITUKSET

Melulaskennan tulokset on esitetty liitteinä olevissa laskentakuvissa 1A-2D.

Kuvasarjassa 1A-1D on esitetty melutilanne nykyliikenteen mukaisessa tilanteessa. Kuvassa 1A on päiväajan melu ilman melusuojausta. Kaava-alueen lähimmät tontit Amiraalintien varrella ovat yli 55 dB melutasossa. Samoin kuvan 1B perusteella tonteilla yöajan melutaso ylittää selvästi ohjearvon 45 dB.

Kuvassa 1C on esitetty päiväajan tilanne nykyliikenteen mukaisessa tilanteessa, kun v112 varressa on 3-4 m korkea (tien tasausviivasta) meluvalli. Kaava-alueen lähimmät tontit saadaan alle ohjearvon 55 dB. Yöaikana melutaso saadaan pääosin alle ohjearvon 45 dB, kuitenkin muutaman tontin eteläpihalla melutaso on 45 dB tasalla.

Kuvasarjassa 2A-2D on esitetty melutilanne v.2040 ennusteliikenteen mukaisessa tilanteessa. Ennustetilanteessa päiväaikana kuvan 2A mukaan on lähimmillä tonteilla 60 dB. Kuvan 2B mukaan yöaikana melutaso on yli 50 dB.

Kun tienvarseen on toteutettu meluvalli, saadaan ennustetilanteen päiväajan melu alle ohjearvon 55 dB (kuva 2C). Kuvan 2D mukaan yöaikana lähimpien tonttien melutaso on eteläosaltaan ohjearvon 45 dB tasalla.

Meluvallin korotus tässä esitetystä ei merkittävästi alenna melutasoa. Meluvallin itäpää on länsipäättä korkeampi, koska vallia ei jokiومان vuoksi voida tehdä pidemmäksi.

Pälkänevedentien osalta melualueet eivät uiotu niin pitkälle että meluntorjuntaa siellä tarvittaisiin.

LIITTEET

Liite 1. Päiväajan melualueet $L_{Aeq7-22}$ nykyliikenteellä.

Liite 2. Yöajan melualueet $L_{Aeq22-7}$ nykyliikenteellä.

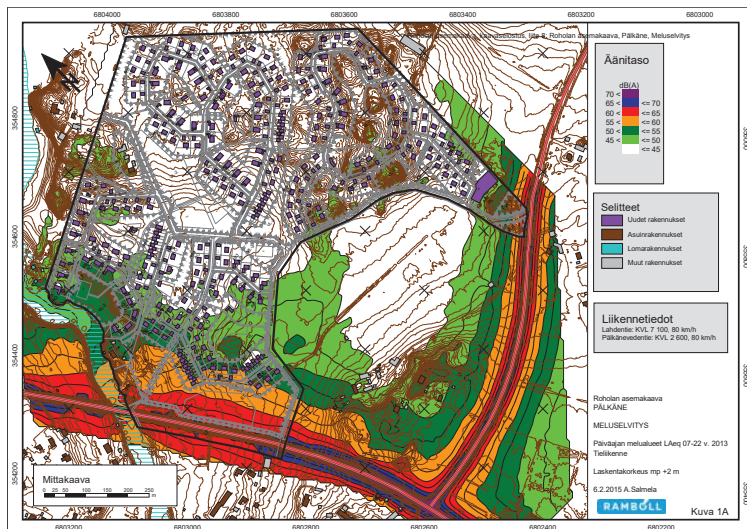
Liite 3. Päiväajan melualueet $L_{Aeq7-22}$ nykyliikenteellä, melusuojaus toteutettu

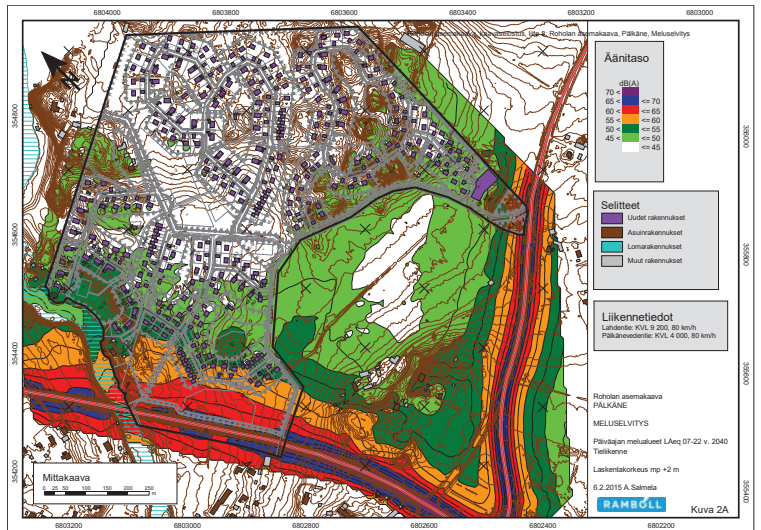
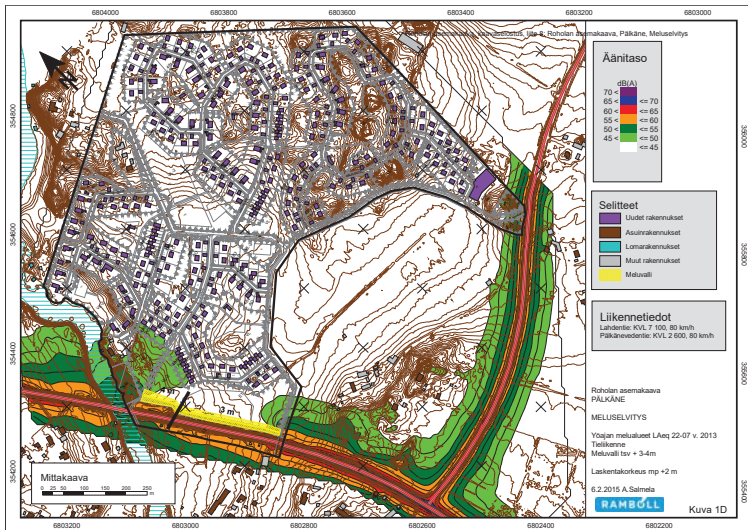
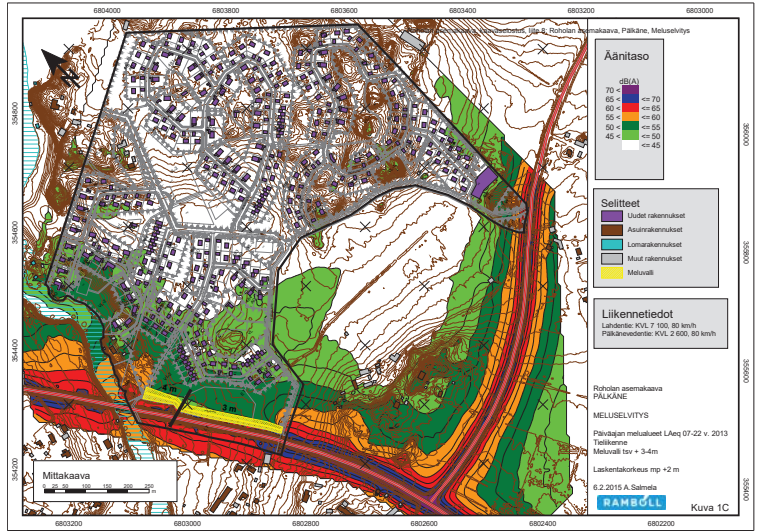
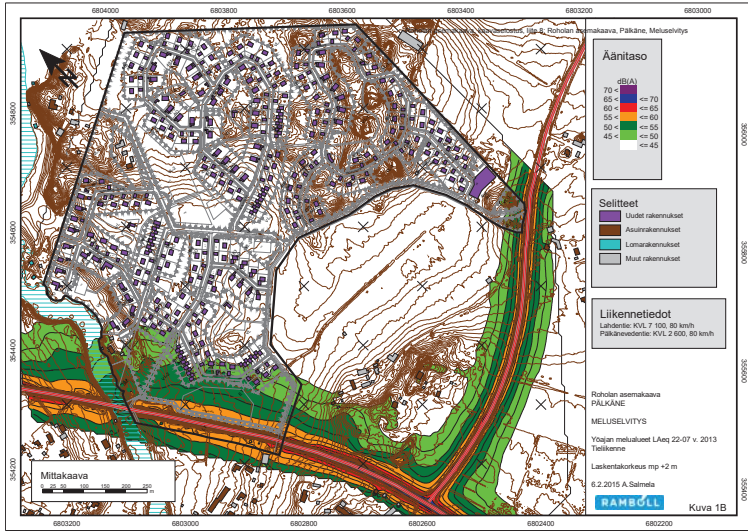
Liite 4. Yöajan melualueet $L_{Aeq22-7}$ nykyliikenteellä, melusuojaus toteutettu

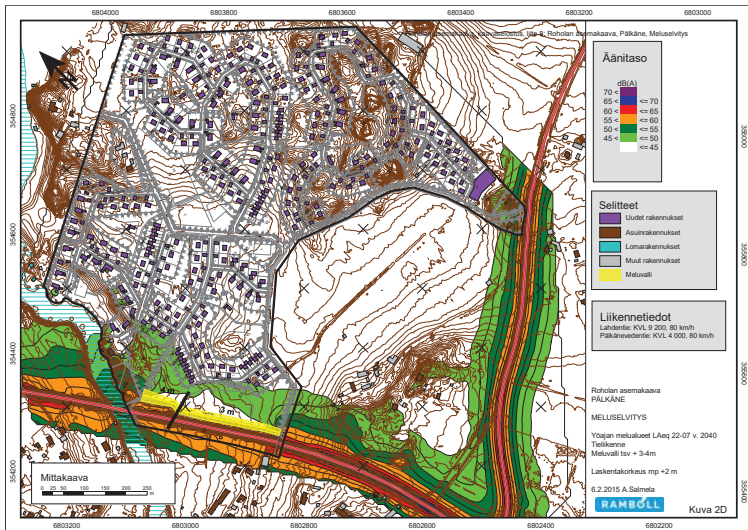
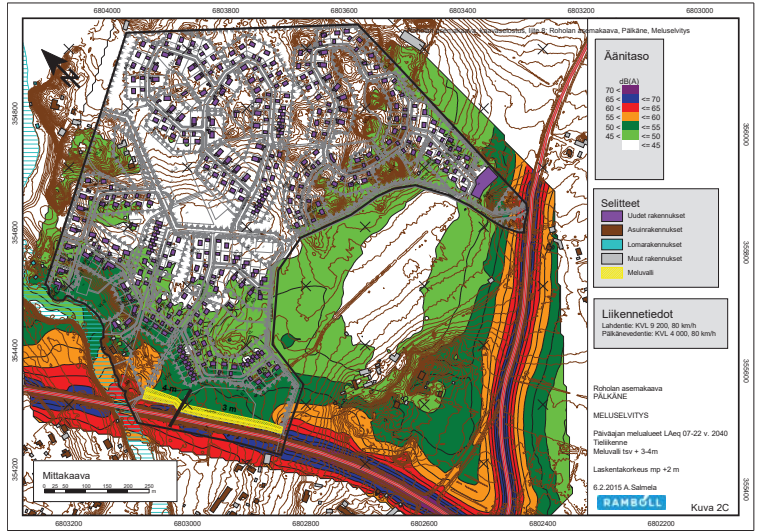
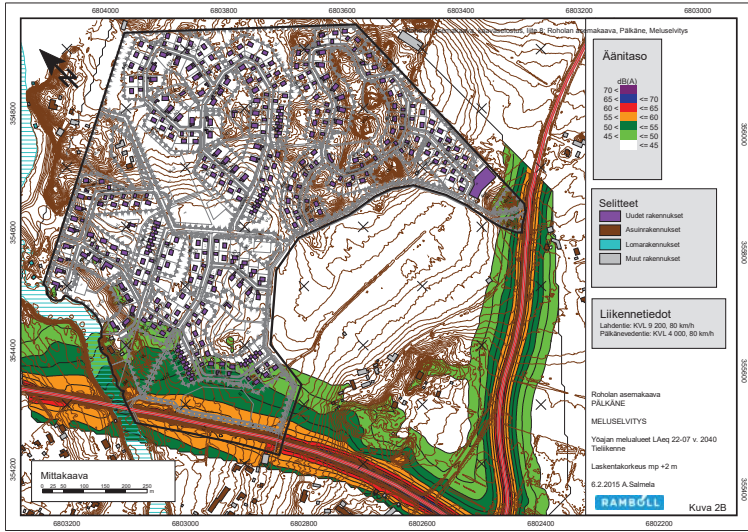
Liite 5. Päiväajan melualueet $L_{Aeq7-22}$ ennusteliikenteellä.

Liite 6. Yöajan melualueet $L_{Aeq22-7}$ ennusteliikenteellä.

Roholan asemakaava, Pälkäne

29.8.2013

MUISTIO

PÄLKÄNEEN KUNTA
Roholan asemakaava**VIRANOMAISNEUVOTTELU****Aika** 21.8.2013 klo 10.00-11.49
Paikka Pirkanmaan ELY-keskus**Läsnä:**

Elina Viitanen	Pirkanmaan ELY-keskus, ylitarkastaja, pj
Seppo Mäkinen	Pirkanmaan ELY-keskus, ylitarkastaja
Lasse Majuri	Pirkanmaan liitto
Esko Arasalo	Pätkäneen kunta, kunnanjohtaja
Matti Vesava	Pätkäneen kunta, tekninen johtaja
Hannu Niukkanen	Pätkäneen kunta, ympäristösuojelusihteeri
Marja Kuisma	Pätkäneen kunta, aluearkkitehti
Laura Mansikkamäki	Sito, projektipäällikkö, liikenne
Helena Väisänen	Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, kaavan laatija, sihteeri

Poissa:

Karoliina Laakkonen-Pöntys	Pirkanmaan liitto
Minu Mäkelä	Pirkanmaan maakuntamuseo, rakennustutkija
Pekka Mutikainen	Pirkanmaan pelastuslaitos
N.N.	Liikennevirasto

Käsittellyt asiat:**1. KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN**

Sovittiin, että Elina Viitanen toimii kokouksen puheenjohtajana ja Helena Väisänen laatii muistion.

2. OSANOTTAJAT

Osanottajat esittäytyivät. Pirkanmaan maakuntamuseo oli ilmoittanut etukäteen, että he eivät pääse osallistumaan kokoukseen. Pirkanmaan liitosta oli kutsutun Karoliina Laakkonen-Pöntyksen sijaan paikalla Lasse Majuri.

3. HANKKEEN LÄHTÖKOHDAT JA SELVITYKSET

Esko Arasalo kertoi hankkeen taustoista. Pätkäneen kunnalla on tarve löytää uusia alueita kaavoitettavaksi omakotialueiksi ja laajenemisaueita on ollut vaikea löytää. Myöskään maakuntakaavassa ei ole esitetty laajenemismahdollisuuksia. Roholan alue on nähty houkuttelevana kohteena. Alueen maanomistajien kanssa on tehty aiesopimukset. Hankkeen alusta saakka on oltu tietoisia alueita koskevista reunaehdoista kuten liikennejärjestelyistä ja Kostianvirran taistelualueesta. Toteutuessaan alueelle voisi tulla noin 170 tonttia ja 700 asukasta.

Petri Urkko kertoi, että kaavahankkeen käynnistäminen edellytti useita maanomistajaneuvotteluita.

Seppo Mäkinen totesi, että kunnilla on hyvä olla riittävästi tonttivarantoa, jotta voidaan hallita tonttien hintakehitystä ja varmistaa tonttien saatavuus.

Marja Kuisma kertoi, että suunnittelussa alueen kohdeyrymänä ovat lapsiperheet, mikä on huomioitu mm. eritytämällä autoliikenne ja kevyt liikenne toisistaan sekä suunnittelemalla alueesta riittävän väliä.

Helena Väisänen esitteli alueen ominaisuuksia, reunaehdot, laadittuja selvityksiä ja alustavaa kaavaluonnosta:

Alueen länsipuolella kulkee Lahdentie, joka aiheuttaa alueelle liikennemelua. Alueelle on laadittu jo aiemmin meluselvitys. Melu ulottuu pitkälle asuinkorttelin ja sen vuoksi on suunniteltu, että Lahdentien varteen rakennettaisiin meluvalli. Meluvallin asuinalueen puolelta loivaa rinteä voitaisiin hyödyntää virkistyskäyttöön rakentamalla sinne esim. pyöräilypuisto.

Alue rajautuu osittain Kostianvirtaan. Vesialue luo mahdollisuuksia virkistykseen ja sisältää luontoarvoja, mutta jakaa koko keskusta-alueita siten, että Roholan alue jää virran toiselle puolelle keskustaan nähden. Yhteydet virran yli on tärkeä suunnittelukysymys.

Pätkäneen kunnanhallitus on tehnyt aloitteen, jonka mukaan Roholan alueelle järjestettäisiin kaksiovisjärjestelmä. Järjestelmässä Kostianvirran ranta-alueella saataisiin kasteluvetä asukkaiden käyttöön.

Eija Teivas on laatinut alueelle kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen. Selvityksen mukaan maiseman reunat muodostuvat nykyisten peltöjen muotoja noudattaen. Kiinnostavin maisemassa ovat Yli-Hiissan ja Roholan talouskeskukset, yksittäiset ladot ja pellon keskelle jäävä metsäsaareke. Selvityksessä suositellaan, että Yli-Hiissan ja Roholan talouskeskusten eteen jätetään avointa peltöä ja myös ranta-alueen peltö-alue jätetään avoimeksi. Tärkeät näkyvät muodostuvat nykyisin talouskeskuksista ja tealeilla yli peltöjen ja kohti Kostianvirtaa.

Alueella sijaitsee useita pienialaisia kalliota ja soinen alue, jotka on suunnittelussa rajattu omakotitonttien ulkopuolelle. Keskellä aluetta on maisemassa merkittävä koiruivi.

Alueelle on laadittu arkeologinen selvitys, jonka mukaan aivan Kostianvirran rannassa on muinaisjäänneksi määritetty Kostianvirran taistelun aikainen juoksuhauda. Roholan puoli on ollut 1713 käydyssä Kostianvirran taistelussa virran se puoli, jossa venäläiset ovat hyökänneet virran yli. Selvitykset ovat tähän saakka keskittyneet vir-

2/7

ran toiselle puolelle, mutta nyt laadittu selvitys käsittää myös virran Roholan puoleisen alueen. Juoksuhaudan lisäksi alueella on löydetty muutamia irtolöytöjä, joita ei ole selvityksessä määritetty muinaisjäänneksi.

Autoliikenteen liikenneyhteydet alueella ovat Pätkäneenvedentielle ja Lahdentielle sekä toisaalta Väinölään talouskeskukseen ja pohjoisempaan rannassa sijaitseviin loma-asuntoihin. Kevyen liikenteen tärkeimmät yhteydet ovat Pätkäneen keskustaan olemassa olevan alkulun kautta ja suoraan Kostianvirran yli kohti keskustaa. Lisäksi kevyen liikenteen yhteydet ovat Kostianvirran rantaan, alueen pohjoispuolelle, Pätkänevedentielle ja alueen itäpuolella sijaitsevalle Niitty-Seppälän suoramyllyä harjoittavalle maatilalle. Liikenneverkon suunnittelussa on ollut lähtökohdina autoliikenteen ja kevyen liikenteen eriyttäminen. Alueen halki on järjestetty sujuva autoliikenteen yhteys siten, että läpikulkeva autoliikenne ei häiritse asuinkortteleita. Kevyt liikenne kulkee "linnakeesta" toiseen. Lähtökohdina on ollut, että Kostianvirran yli rakennetaan uusi kevyen liikenteen silta, jolloin alueelta voidaan järjestää lyhyt ja houkutteleva kevyen liikenteen yhteys Pätkäneen keskustaan. Toinen kevyen liikenteen reitti kulkee alkulun kautta.

Alueelle on osoitettu varaus päiväkotia ja lähipalvelurakennusta varten. Päiväkoti on sijoitettu lähelle Pätkänevedentietä, jotta alueen sisälle ei aiheudu turhaa saattoliikennettä. Lähipalvelurakennukselle on osoitettu korttelialue rannan tuntumasta. Rakennus voisi palvella virkistystoimintoja ja olla alueen asukkaiden kokoontumispaikka. Toimintoja ja palveluita ei ole vielä tarkemmin pohdittu.

Asuminen on osoitettu pääosin omakotitontteihin ja lisäksi alueella on rivitalojen tai kytettyjen omakotitalojen kortteleita. Väisänen kertoi, että idea kytketyistä omakotiloista on maanomistajien keskuudessa otettu myönteisesti vastaan.

Hannu Niukkanen kertoi alueelle laaditusta luontoselvityksestä, jonka ovat laatineet Henna Koskinen ja Hannu Alén. Alueella on tehty paljon hakkuuta. Alueen tarkastelussa ei havaittu sellaisia tärkeitä elinympäristöjä tai eliölajeja, jotka tulisi erityisesti huomioida maankäytön suunnittelussa. Niukkanen oli lisäksi itse tehnyt alueelle liito-oravatakatelun, mutta ei ollut löytänyt alueelta merkkejä liito-oravista tai niille sopivista biotopeista.

Esko Arasalo esitti, että mahdollisuudesta sijoittaa Lahdentien ja Pätkänevedentien risteykseen liikenneymppä keskusteltiin tarkemmin.

Jarkko Peurala totesi, että valteille tuleviin liikenneymppyröihin suhtaudutaan lähtökohdaisesti kriittisesti ja asiasta täytyy käydä tarkempaa keskustelua, jotta voidaan selvittää, onko kiertoliittymä millään muotoa mahdollinen.

Laura Mansikkamäki esitteli laadittua liikenneselvitystä:

Liikenneselvitys on tehty 840 asukkaan mukaan. Liikennetulos on noin 1000 ajoneuvoa/vrk. Asiantuntija-arviona on että liikenteestä suuntautuu 40% Tampereen, 35-40% Pätkäneen keskustaan, 15-20% Hämeenlinnaan ja Lahden sekä 5% Sappeen suuntaan.

Liikenneselvityksessä on alkulun osalta kolme vaihtoehtoa: vaihtoehdossa 1 alkuluku jää ainoastaan kevyelle liikenteelle, vaihtoehdossa 2 rakennetaan kokonaan uusi yhteinen alkuluku ajoneuvoliikenteelle ja kevyelle liikenteelle ja vaihtoehdossa 3 nykyinen alkuluku säilytetään kevyelle liikenteelle ja viereen rakennetaan uusi alkuluku autoliikenteelle. Vanhan alkulun leventäminen tulisi kaillimmaksi kuin uuden alkulun ra-

3/7

kentaminen. Suositeltavaa on ohjata ajoneuvoliikenne käyttämään Pätkänevedentietä. Kustannusarvot VE2 290 000€ ja VE3 220 000€.

Kostianvirran kevyen liikenteen sillan rakentaminen lyhentäisi matkaa keskustaan noin puolella. Mikäli siltaa ei rakenneta, on vaarana, että kevyt liikenne käyttää valtatie siltaa joka tapauksessa, koska se on matkana huomattavasti lyhyempi kuin Onkkaalan sillan kautta kulkeva reitti. Uudelle kevyen liikenteen sillalle on selvityksessä osoitettu kaksi vaihtoehtoista sijaintia sekä mahdollisuus nykyisen valtatieen hyötyveden kasvattamiseksi niin, että sillalle rakennettaisiin korotettu kevyen liikenteen väylä. Valtatien sillan leventämisen kustannukset ovat noin 580 000€ ja uuden kevyen liikenteen sillan 500 000€ - 800 000€.

Pätkäneveden liittymän osalta vaihtoehtoisiksi ratkaisuksi liikenneselvityksessä ehdotetaan joko liittymän porrastamista, kustannusarvio 520 000€, tai kiertoliittymän rakentamista, kustannusarvio 460 000€.

Esko Arasalo ehdotti, että liikennejärjestelyiden osalta järjestettäisiin erillinen työneuvottelu. Sovittiin, että sellainen järjestetään ja kutsutaan mukaan ELY:n edustajat, kunnan edustajat sekä SITO:n liikennesuunnittelija.

Jarkko Peurala korosti, että suunnittelussa tulisi panostaa paikallisen liikenteen suunnittelun ja kevyttä liikennettä tulisi suosia. Yhteyttä alkulun kautta tulisi hyödyntää esitettyä paremmin.

Väisänen kertoi, että suunnittelun lähtökohdina on ollut, että alkuluku säilyy kevyelle liikenteelle ja lisäksi rakennetaan uusi kevyen liikenteen silta Kostianvirran yli. Lähtökohdina on ollut kevyen liikenteen suosiminen ja pääsuunta kevyelle liikenteelle on määritetty keskustan suuntaan. Mikäli uusi kevyen liikenteen silta ei toteudu, täytyy suunnitella muuttaa siten, että pääsuunta on alkululle päin.

Petri Urkko kertoi, että ajatuksena on ollut, että Kostianvirran yli saataisiin järjestettyä uusi kevyen liikenteen yhteys ja että alkuluku säilyy ainakin kevyelle liikenteelle, mutta että autoliikenteen pääkulkuyhteys järjestettäisiin Pätkänevedentien kautta. Kiertoliittymä on Urkon mukaan ollut jatkuvasti esillä kuntalaisten puheissa ja siitä halutaan keskustella vielä lisää.

Anitta Käenniemi totesi, että Roholan alueen liikennemäärät eivät toisi kovinkaan suurta lisäystä Pätkänevedentien risteykseen, jossa on jo nykyisin vilkas liikenne varsinkin viikonloppuisin lomaliikenteestä johtuen. Ajoitain risteyksessä on pahojakin ruuhkia.

Arasalo jatkoi, että Pätkäneen kunnassa on yli 4000 kesäasukasta, joista suurimman osan loma-asunnot sijaitsee juuri Lahdentien Luopioisten puolella, mikä aiheuttaa huomattavaa liikennemäärää juuri Pätkänevedentien risteykseen. Arasalo ehdotti, että selvitetäisiin mahdollisuutta toteuttaa risteysalue esivaikassa kiertoliittymänä, koska muut ratkaisut ovat liian kalliita lyhyellä aikavälillä toteutettaviksi.

Seppo Mäkinen esitti, että tulisi tarkastella huolella miten liikennejärjestelyt ja muut järjestelyt järjestetään ja toimivat.

Jarkko Peurala esitti, että päiväkodin paikka tulisi harkita päivittäisen liikenteen kannalta ja kevyttä liikennettä suosien.

Väisänen vastasi, että vaikka alueen suunnittelussa suositaan kevyttä liikennettä, on päiväkodin sijainnin suunnittelun lähtökohdina ollut realismi, että valtaosa päiväkodin saattoliikenteestä tapahtuu autolla. Päiväkodin asiakaskunta koostuisi Roholan lisäksi muiden alueiden

4/7

asukkaista. Luonteva paikka päiväkodille turhan liikenteen minimoimiseksi on todettu olevan lähellä alueen sisäänajoa.

Peurala korosti, että jotta kevyt liikenne toimisi hyvin, tulisi sille järjestää suora ja helppo "moottoritie" kunnan keskustaan. Aikukulun kautta olisi järjestettävissä jouheva kulku keskustan suuntaan.

Väisänen kertoi, että aikukulun osoittaminen autoliikenteen käyttöön tuottaa haasteita suunnittelulle. Väisäsen mukaan on pohdittava, kuinka paljon autoliikennettä voidaan sallia aikukulun kautta. Haasteellista suunnittelun kannalta on se, miten aikukulun käyttöä voidaan suunnitella ratkaisujen avulla kohdentaa koskemaan ennen kaikkea keskustaan suuntautuvaa liikennettä mutta ei valtateille suuntautuvaa liikennettä. Yhteys valtateille aikukulun kautta on hankala ja vaarallinen.

Anitta Käenniemi pohti, että autoliikenteen ohjaaminen aikukulun kautta vanhalle asuinalueelle voi olla hankalaa ja yhteys sitä kautta valtateille vaarallinen.

Elina Viitanen kysyi, pitäisikö Epaala-Kuulialan alue ottaa huomioon kevyen liikenteen suunnittelussa.

Esko Arasalo vastasi kertomalla, että Epaalan koulun kohdalle on ollut suunnitella aikukulku ja Onkkaalassa on käytössä hyvin toimiva aikukulku. Sen sijaan Keskustien ja Lahdentien risteys on vaarallinen. Kunnassa on tarve saada turvallinen risteys Lahdentielle.

Jarkko Peurala tiedusteli, mihin suuntaan tonttitarve on laajenemassa seuraavaksi.

Arasalo vastasi, että TAVASEN toteutuminen ratkaisee merkittäväällä tavalla kunnan yhdyskuntarakenteen kehittymisessä. TAVASE voi toteutuessaan johtaa epätarvikkokäytön mukaiseen yhdyskuntarakenteen kehittymiseen. Laajentumisalueita on tässä vaiheessa vaikea määritellä.

Lasse Majurin mukaan Pirkanmaan liitto lausuu virallisesti kaavaluonnoksesta. Tässä kokouksessa voi tuoda esiin vasta alustavia näkökantoja, koska liitto ei ole ollut mukana hankkeessa ennen tätä. Hän kysyi, miksi alueelle ei ole laadittu yleiskaavaa.

Mäkinen vastasi, että yleiskaavaa on alueelle yritelty, mutta hankkeet eivät ole toteutuneet.

Majuri arvioi, ovatko suunnitelman asukastavoitteet realistisia ja että esitetyllä tavalla alueen toteuttaminen tulee kalliiksi. Majuri kysyi, miksi laajentumisalueita ei ole etsitty ennemmin kunnan eteläpuolelta. Esitetyistä suunnitelmista hän totesi, että alueen toteuttamiskustannukset varsinkin liikenne- ja viijän rakenteen ansiosta tulevat olemaan hyvin kalliita. Vaarana on myös, että vain osittain toteutuessaan linnakkeista tulee "harvahampaisia" ja väliin jää hoitamattomia savisia pelloja. Hän esitti, että Yli-Hiissan eteen jäävä peltoalue on mukana suunnittelussa, vaikka se on jätetty rajauksesta pois. Selkeämpää olisi ottaa se rajaukseen ja osoittaa pelloksi. Valtatien varteen Majuri esitti metsäalueen osoittamista, jolloin valtatiestä ei olisi häiriötä alueelle. Maisemaselvityksen suosituksista ei Majurin mukaan ole suunnittelussa juuri hyöttyä, koska maisema tulee muuttamaan täysin. Suunnittelussa tulisi määrittää maisemalle uudet reunat. Jotta alueesta voisi tulla laadukas, edellyttäisi se yleiskaavallista tarkastelua erityisesti liikennejärjestelyiden ja yhdyskuntarakenteen osalta sekä laatuvaatimien määrittämistä.

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, Jokipolventie 15, 37130 Nokia, Puh. 040 5576 086, E-mail: helena.vaisanen@kolumbus.fi

5/7

Jarkko Peurala totesi, että Lahdentie täytyy ottaa mukaan suunnittelualueeseen meluvallin osalta.

4. OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Kellään ei ollut huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

5. JATKOTOIMENPITEET

Sovittiin järjestettäväksi työneuvottelun liikenteen sekä rakennetun ympäristön, kulttuurimaiseman ja arkeologian osalta.

Puheenjohtaja päätti neuvottelun klo 11.49.

Muistion laati Helena Väisänen 22.8.2013, tarkistettu 29.8.2013

Liitteet:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma 14.8.2013
Arkeologinen selvitys Roholan asemakaavan suunnittelualueen ympäristössä 14.6.2013
Roholan kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys 7.6.2013
Lahdentien meluvallin ja -kaide, luonnos 5.7.2013
Roholan asemakaavan liikenneselvitys 21.8.2013
Roholan asemakaava-alueen liikenteen kustannukset 19.8.2013
Luontoseelvitys, Pälkäne, Rohola 22.7.2013
Sähköpostiviesti, Hannu Niukkanen/ liito-oravat 21.8.2013
Sähköpostiviesti, Pirkanmaan maakuntamuseo 20.8.2013
Roholan asemakaava, alustava luonnos 5.7.2013

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, Jokipolventie 15, 37130 Nokia, Puh. 040 5576 086, E-mail: helena.vaisanen@kolumbus.fi

7/7

Arasalo kertoi, että kunnan eteläosissa olevat vapaat peltoalueet ovat arvokkaita kulttuuri- ja maisema-alueita, joiden toteuttaminen voisi johtaa todella harvaan ja nauhamaiseen rakenteeseen. Arasalon mukaan Roholan alue ei merkittävästi näy valtateille, mikäli valtatieen varteen rakennetaan meluvalli ja sen yhteyteen istutetaan puita. Liikennejärjestelyiden ja yhdyskuntarakenteen kannalta huomioitavaa on, että alueelle on jo olemassa aikukulku ja runkopuuti. Kaiken kaikkiaan alue on houkutteleva ja kompakti sijaiten väittömästi olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteydessä. Arasalo uskoo, että alueen tontteille voisi olla kysyntää. Alueelle on haluttu väljyyttä ja ehdotetut linnakkeet sopivat rakenteensa puolesta Arasalon mukaan maaseutumaiseen rakentamiseen. Liikennejärjestelyistä ja yhdyskuntarakenteesta johtuvat kustannukset luonnollisesti ovat alueen haittapuolia.

Anitta Käenniemi esitti, että alueelle asetuttu korkeita laatuvaatimuksia määrättäisiin tarkemmin. Osa kevytyäylyistä voitaisiin hänen mukaansa toteuttaa kevyemmän polkupyöräsinä, jolloin kustannukset olisivat pienemmät. Käenniemen mukaan ympäristön viihtyisyys tulee hoidetusta ympäristöstä, mikä korostuu linnakkeiden väliin jäävillä alueilla.

Seppo Mäkinen totesi, että Roholan alue on selkein ja isoin uusi laajenemisaalue Pälkäneellä.

Marja Kuisma kertoi, että selkeys on ollut yksi suunnittelun lähtökohdista, sisältäen myös toiminnallisen selkeyden. Lisäksi suunnittelussa on tavoitteena väljyys ja yksityisyys.

Väisänen kertoi, että aiemmin rakennevaihtoehtoja alueelle laatiessaan hän oli laskenut eri vaihtoehtojen tieverkon pituuden ja tulut tulokseen, jonka mukaan linnakkeet-rakenteessa tieverkon pituus on yhtä pitkä kuin muissa esillä olleissa rakennevaihtoehtoissa. Suunnittelun kannalta olisi luonnollisesti toivottavaa, että ennen asemakaavan laatimista alueelle olisi laadittu yleiskaava. Nyt yleiskaavaa ei ole ja yleiskaavatasoiset asiat täytyy harkita tässä vaiheessa.

Mäkinen totesi, että alueelle aiemmin laaditut rakennevaihtoehtotarkastelut tulisi liittää kaavan aineistoon osana yleiskaavatasoista tarkastelua.

Elina Viitanen muistutti, että koska yleiskaavaa ei ole, tulee asemakaavoituksen yhteydessä tehdä yleiskaavallista tarkastelua mukaan lukien liikenteellinen tarkastelu. Tarkastelut tulisi tehdä heti suunnittelun alkuvaiheessa.

Väisänen esitteli Pirkanmaan maakuntamuseosta saamaan sähköpostiviestiä. Museon lähettämä viesti on kokonaisuudessaan viranomaisneuvottelun muistion liitteenä. Viestissään maakuntamuseo tuo esille, että avoimet peltoalueet tulisi ottaa huomioon suunnittelussa. Museo kysyy viestissään, miksi vain osa pelloista on osoitettu kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä avoimena säilytettäväksi. Huomattavaa on, että maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen rajausta ollaan muuttamassa ja se laajeni tälle alueelle. Huomioitava on myös se, että valtakunnallisesti arvokas rakennettu ympäristö on osin mukana kaavaluonnoksessa Kostianvirran rannassa. Museo esittää, että koska alue on säilynyt avoimena, tulisi alueen suunnittelun tukea sotahistorian maisemaa ja sen vuoksi uudisrakentamisen määrää ja sijoittelua on syytä tutkia vielä tarkemmin ja sijoittaa rakentaminen avoimen peltoalueen reunavyöhykkeille. Museo ehdottaa erillisen työneuvottelun järjestämistä.

Lasse Majuri kertoi, että selvitys uusista maakunnallisesti arvokkaita alueista on olemassa. Roholan alueen asemakaavoittaminen muuttaisi peltomaiseman täysin. Roholan alueen yhteydessä on muistettava, että Epaala-Kuulialan alueella maisema on säilytetty. Ssuojelutunnusta kokonaisuutena tarkasteltaessa on hyväksyttävä, että Roholan alueella maisema muuttuu.

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, Jokipolventie 15, 37130 Nokia, Puh. 040 5576 086, E-mail: helena.vaisanen@kolumbus.fi

6/7

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

4.11.2015

ASIALISTA

PÄLKÄNEEN KUNTA

Roholan asemakaava

VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika 23.9.2015 klo 9.00-10.40
Paikka Pirkanmaan ELY-keskus

Läsnä:

Elina Viitanen	Pirkanmaan ELY-keskus, ylitarastaja
Minna Huttunen	Pirkanmaan ELY-keskus
Miinu Mäkelä	Pirkanmaan maakuntamuseo, rakennustutkija
Matti Vesava	Pälkäneen kunta, tekninen johtaja
Hannu Niukkanen	Pälkäneen kunta, ympäristönsuojelusihteeri
Anitta Käenniemi	Pälkäneen kunta, rakennustarkastaja
Eero Laesterä	Pälkäneen kunta, kunnanhallituksen puheenjohtaja
Petri Urkko	Pälkäneen kunta, kunnanvaltuuston puheenjohtaja
Marja Kuisma	Pälkäneen kunta, aluearkkitehti
Helena Väisänen	Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, kaavan laatija

Poissa:

Karoliina Laakkonen-Pöntys	Pirkanmaan liitto
Pekka Mutkainen	Pirkanmaan pelastuslaitos
Jarno Moisala	Pälkäneen kunta, hallintojohtaja

Käsittelyt asiat:

1. KOKOUKSEN JÄRJESTÄYTYMINEN

Sovittiin, että Elina Viitanen toimii kokouksen puheenjohtajana ja Helena Väisänen laatii muistion.

2. OSANOTTAJAT

Todettiin läsnäolijat. Osanottajat tunsivat toisensa entuudestaan, joten esittelyä ei tarvittu.

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen, Jokipolventie 15, 37130 Nokia, Puh. 040 5576 086, E-mail: helena.vaisanen@kolumbus.fi

3. KAAVAEHDOTUSVAIHEEN PALAUTERAPORTTI JA KAAVA-AINEISTOON TEHDYT TARKISTUKSET

Helena Väisänen esitteli kaavaehdotusvaiheen palauteraportin ja toteuttamissuunnitelman.

Miinu Mäkelä totesi, että Roholan peltomaiseman säilyttäminen avoimena olisi parantanut Kostianvirran taistelun ja muinaisjäännösalueen ymmärrettävyyttä.

Mäkelä totesi, että Roholan asemakaavaehdotus tuhoaa totaalisesti maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi määritetyn alueen. Myöskään laadittu toteuttamissuunnitelma ei tue maiseman säilymistä.

Mäkelä edellytti, että kaavaselostuksen kohtaan vaikutusten arviointi lisätään kaavan vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen.

Marja Kuisma totesi, että taistelun ymmärtäminen on asia, jonka huomioiminen kaavaa laadittaessa on epämääräistä ja "liikutaan harmaalla alueella".

Elina Viitanen totesi, että toivottavaa olisi ollut jättää ranta-alueen maisema avoimeksi. Rantatörmällä on tarvetta varmistaa vielä maaperän kestävyys.

Viitanen esitti, että korttelin 293 tontilla 1 olisi loogisuuden vuoksi ollut ehkä tarpeellista ohjata tarkemmin rakentamista osoittamalla rakennusalan raja. Nyt ohjaaminen jää rakennusjärjestyksen varaan.

Viitanen jatkoi, että hulevesien hallinnan suunnittelu alueella on tärkeää erityisesti rantatörmän alueella ja päiväkodin alueella. Viitanen kysyi, onko päiväkodin sijainnille mietitty vaihtoehtoja, mikäli sitä ei rakennettavuusselvityksen perusteella voida sijoittaa esitetylle paikalle. Väisänen vastasi, että päiväkodin korttelia ja rakennusala on mahdollista siirtää etelämmäksi.

Viitanen mielestä on hyvä, että rakennettavuusselvitys on tekeillä.

Minna Huttunen hulevedet on huomioitava hankkeen toteuttamisvaiheessa.

Huttunen kysyi, onko meluvallin korkeudesta tehty selvitystä tai suunnitelmaa. Väisänen vastasi, että meluselvityksen yhteydessä on selvitetty myös meluvallin tarpeellinen korkeus.

Alikulusta Huttunen totesi, että sen toteuttaminen edellytetään ennen uuden asuinalueen toteuttamista. Kevyen liikenteen silta olisi alueen liikennejärjestelyiden kannalta suositeltava, vaikka alueelle on olemassa kohtuulliset kevyen liikenteen yhteydet.

Petri Urkko totesi, että alueella on edelleen voimassa rantakaava, joka voidaan tarvittaessa jättää voimaan.

Urkko kertoi, että alikulusta on olemassa selvitys ja että kunnan tiedossa on, että alikulun toteuttamisen kustannukset tulevat kunnalle. Aiheesta on keskusteltu jo aiemmin liikennepalaverissa.

Urkko kertoi, että suunnittelun lähtökohtana on ollut voimassa oleva maakuntakaava. Alueen kaavoituksesta on neuvoteltu hankkeen alkuvaiheessa, jolloin ELY-keskuksen mielestä alue oli OK kaavoittaa alue asumiseen.

4. JATKOTOIMENPITEET

Rakennettavuusselvityksen valmistuttua kaavaehdotusta tarkistetaan tarvittaessa ja laaditaan hyväksyttävät asiakirjat.

Elina Viitanen totesi, että ELY-keskuksen kannalta ehdotusvaiheen palautteen pohjalta esille tulleet seikat on otettu riittävästi huomioon.

Miinu Mäkelä pyysi, että hyväksytyt asiakirjat toimitetaan Pirkanmaan maakuntamuseolle.

5. MUUT ESILLE TULEVAT ASIAT

Muita asioita ei tullut esille.

Puheenjohtaja päätti neuvottelun klo 10.40.

Muistion laati 4.11.2015
Helena Väisänen

Liitteet:
Palauteraportti 24.6.2015
Toteuttamissuunnitelma 14.9.2015
Kaavaehdotus 1-4000, 15.9.2015
Kaavaselostus, 15.9.2015

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

PÄLKÄNEEN KUNTA/ ROHOLAN ASEMAKAAVA

Tiivistelmä kaavaluonnoksesta saadusta palautteesta ja kaavan laatijan vastineet siihen

Pirkanmaan ELY-keskus, lausunto 2.7.2014:

ELY-keskus katsoo, että yleiskaavan puuttuessa kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen rajaus on liian suppea. Asemakaavoitettava alue on osa valtakunnallisesti merkittävää kulttuuriympäristöä, johon kaavan maankäyttöratkaisulla saattaa olla maankäyttö- ja rakennustain 9 §:ssä tarkoitettuja olennaisia vaikutuksia.

Maisemaselvityksessä ei ole tarkasteltu Kostianvirran ja sen rantojen muodostaman kokonaisuuden arvoa tai merkitystä osana Pälkäneen pitäjänkeskusta ja Pälkäneveden maankunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Selvityksessä on mainittu kaukomaisemassa erottuvat Syrjänharju ja kirkon torni sekä esitetty niiden hyödyntämistä alueen ominaispiirteinä, mutta asemakaavaluonnoksesta nämä tavoitteet puuttuvat.

Maisemaselvityksen mukaan yksi tärkeistä näkymistä avautuu Yli-Hiissan länsipuolella nykyisten Hiissantien ja Roholantien risteyksestä Kostianvirran suuntaan, jonne selvityksessä suositellaan jätettäväksi laaja avoimena pidettävä rantaa-alue. Roholan asemakaavaluonnoksessa rantaan on merkitty useita uusia rakennuspaikkoja, jotka sulkevat edellä mainittuun rantamaiseman. Samalle näkömääräalueelle on kaavaluonnoksessa merkitty myös alueen luonteesta poikkeava urheiluluun varattu alue (tempuppöyräraita). Kaavaluonnokseen ei sisälly virkistysalueiden luonnonolosuhteita tarkemmin ohjaavia merkintöjä, joilla muun muassa tärkeät näkömääräalueet määrätäisiin säilytettäväksi avoimina.

ELY-keskuksen mielestä kaavaluonnoksessa ei ole riittäväällä tavalla otettu huomioon valtakunnallisia alueidenkäyttöä tavoitteita kansallisen kulttuuriympäristön ja sen alueellisesti vaihtelevan luonteen säilyttämisestä.

Valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja asemakaavalle asetettuihin tavoitteisiin perustuen on jatkosuunnittelussa syytä kiinnittää huomiota valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön ja maiseman arvoihin sekä Kostianvirran vaipan ranta-alueen säilymiseen kaavoitettavaa aluetta laajemminkin. Asemakaavassa rakentamisen sijoittumista tulee ohjata siten, että merkittävät kaukonäkymät alueella voivat säilyä avoimina ja rantatörmän merkitys maisemassa turvataan.

Kaavan laatijan vastine:

Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvitys ulottuu kaava-alueen ulkopuolelle käsittäen mm. Yli-Hiissan, Kasilakorven, Kotikonnan ja Väinölan kiinteistöt sekä näkyviä ja maisema-arvoja kaava-alueen ulkopuolelle. Kaavaselvityksen kohdassa 4.3. Asemakaavan tavoitteet kerrotaan, että tavoitteena on huomioida suunnitellussa maisemaselvityksessä annetut suositukset. Syrjänharju ja kirkon torni näkyvät alueelle uudesta maankäytöstä huolimatta.

Kaavaluonnoksessa on ollut mahdollista huomioida maisemaselvityksessä annettu suositus jättää Yli-Hiissan edusta avoimeksi. Asemakaava muuttaa toteutuessaan merkittävästi alueen avoimaa pelto-maisemaa. Rakentaminen luo maisemaan uusia rajoja ja kokonaisuksia.

Ohjeellinen virkistykseen ja urheiluluun määrätty alue on osoitettu sijoittuvaksi alueelle, johon on tarkoitettu rakentaa meluvalli. Pyöräilyrata ei estä näkyä, sillä siihen ei liity mitään rakenteita.

Jatkotyössä selvitetään mahdollisuuksia antaa virkistysalueelle määräyksiä maiseman ja näkymien säilyttämisestä avoimena sekä maiseman arvojen huomioimista paremmin koko kaava-alueella.

Virkistysalueeseen (VL-1) rajautuvien kiinteistöjen omistajien, alueen käyttäjien ja ympäristökunnan kannalta ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi, että asemakaavassa ohjataan tarkemmin VL-1 – alueille määriteltyä rakentamista ja toimintojen sijoittumista.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä VL-alueille määriteltyä rakentamista tullaan ohjaamaan tarkemmin.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

Pirkanmaan liitto, lausunto 26.6.2014:

Pirkanmaan liitto katsoo, että alueen asemakaavallista suunnittelua tulee viedä eteenpäin yleispiirteeseen maankäyttösuunnitelmaan eli maakuntakaavaan tai yleiskaavaan perustuen ja huomioiden, että alueelle ei Pirkanmaan 1. maakuntakaavassa ole osoitettu taajamarakentamiseen tähtäävää maankäyttöä. Mikäli asuinalue valtatie länsipuolelle halutaan asemakaavalla toteuttaa, tulee sen olla pienempi kuin esitetyssä luonnoksessa tai muuten osoittaa, että alueen maankäyttöä ei ole suunniteltu merkitystä. Kaavamääräyksissä on voinnsettava, että selostuksessa esitetyt liikennejärjestelyt on toteutettu, ennen kuin asemakaavan toteuttaminen käynnistyy.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselvityksessä lisätään selvitys alueen seudullisesta merkityksestä sekä arvioidaan alueen toteuttamisen merkitystä Pälkäneen kunnan tasolla ja maakunnallisella tasolla.

Roholantien alkulun rakentamisajankohdasta annetaan kaavamääräys. Koska kevyen liikenteen siltä ei sijaitse kaava-alueella, ei siitä voida antaa kaavamääräystä. Kaavaselvityksessä lisätään ohjeistus uuden kevyen liikenteen sillan toteuttamisajankohdasta ja painotetaan sen merkitys.

Tekninen lautakunta, lausunto 23.8.2012 §27:

Tekninen lautakunta esittää, että:

- 1) Roholan alueen asemakaavaa käsitellessä muistetaan ottaa huomioon myös kaikki kunnallistekniset ratkaisut vesi-, viemäri- ja hulevesisuunnittelussa ja toteutuksessa. Kaksiviesjärjestelmä on syytä myös miettiä suunnitelmia tehtäessä,
- 2) alueen viherrakentamiseen ja hoitoon tulee kiinnittää huomiota kun alueita lopullisesti suunnitellaan ja toteutetaan,
- 3) turvallisesti kulkuyhteydet Pälkäneen keskustaan turvataan tavalla tai toisella ja
- 4) tulevien alueen tontinomistajien ja rakentajien venepajakatvare

Kaavan laatijan vastine:

Kunnallisteknikan osalta ratkaisuja tullaan selvittämään lisää ja tarvittaessa tarkistamaan jatkotyössä.

Kaavaehdotukseen lisätään määräys hulevesien käsittelystä tontikohtaisesti ja määräys, jonka mukaan lähivirkistysalueille voidaan rakentaa hulevesisuunnitelman mukaisia hulevesialtaita. Katujen mitoitusta tarkistetaan siten, että hulevedet ja lumet voidaan käsitellä katualueella. Katualueiden toteuttamisesta lisätään kaavaselvitykseen ohjeistus.

Kaksiviesjärjestelmän toteuttamisajankohdista ja vaikutuksia tullaan selvittämään jatkotyössä lisää.

Jatkotyössä selvitetään mahdollisuuksia antaa virkistysalueelle määräyksiä maiseman ja näkymien säilyttämisestä avoimena. Kaavaselvityksessä lisätään ohjeistus viheralueiden hoidosta.

Roholan rantaan ei ole tarkoitusta osoittaa venepajakoja. Alueen välittömässä läheisyydessä Lahdentien eteläpuolella sijaitsee venevalkama-alue.

Rakennuslautakunta, lausunto 2.7.2014 §52:

Maaperän laadun selvittäminen riittävän aikaisessa vaiheessa on tärkeää tonttien rakentamiskelpoisuuden varmistamiseksi sekä infran rakentamiskustannusten ennakoimiseksi.

Kaavan laatijan vastine:

Alueen maaperä on pääosin moreenia ja hietaa, jotka molemmat ovat hyvin rakentamiseen soveltuvia maa-aleja. Lisäksi alueella on tehty maastokatselmuksia. Havaitut kosteat alueet on jätetty lähivirkistys-alueille. Erillisen maaperä- tai rakennettavuusselvityksen tekemistä ei ole nähty tarpeelliseksi.

Hulevesiä koskevan lainsäädännön muutoksia tulee seurata kaavoituksen prosessin edistytessä, jotta määräyksestä siitä osalta tulee ajantasaiset.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaehdotukseen lisätään määräys hulevesien käsittelystä tontikohtaisesti ja määräys, jonka mukaan lähivirkistysalueille voidaan rakentaa hulevesisuunnitelman mukaisia hulevesialtaita. Katujen mitoitusta tarkistetaan siten, että hulevedet ja lumet voidaan käsitellä katualueella. Katualueiden toteuttamisesta lisätään kaavaselvitykseen ohjeistus.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

ELY-keskus toteaa, että rakentamisen sijoittaminen kosteille ja soisille alueille tulee perustua riittäviin selvityksiin alueen rakennettavuudesta. Maankäyttö- ja rakennuslain 116§:ään perustuen asemakaavatyön pohjana tulee olla tarpeelliset tiedot kaavoitettavan alueen maaperä- ja perustamisolosuhteista, jokitörmän vakauudesta sekä hulevesien valutasuunnista.

Suunnittelun lähtökohina tulee pitää maaperän hyvää rakennettavuutta.

Kaavan laatijan vastine:

Alueen maaperä on pääosin moreenia ja hietaa, jotka molemmat ovat hyvin rakentamiseen soveltuvia maa-aleja. Lisäksi alueella on tehty maastokatselmuksia. Havaitut kosteat alueet on jätetty lähivirkistys-alueille. Erillisen maaperä- tai rakennettavuusselvityksen tekemistä ei ole nähty tarpeelliseksi. Päiväködin tontin osalta rakennettavuus tarkistetaan jatkotyössä.

ELY-keskus esittää, että päiväkodin paikan sijaintia ja soveltuvuutta tarkoitukseensa on arvioitava kuntakeskuksen suunnasta saavutettavuuden, rakennettavuuden ja Roholantien liikenteestä aiheutuvan meluhaitan näkökulmista.

Kaavan laatijan vastine:

Päiväkodin sijainnin valinnassa lähtökohina on ollut, että se on hyvin saavutettavissa Pälkänevedentien- ja Pääosan päiväkodin saattoliikenteestä on arvioitu suuntautuvan Roholan alueelta tai Pälkänevedentien suunnasta. Kuntakeskuksen suunnasta tulevan liikenteen on arvioitu olevan vähäistä, koska asuin-alueet eivät sijaitse siellä. Perustelut lisätään kaavaselvitykseen.

Asemakaavassa on syytä varata johtoalueille oma alueensa siten, että rakennusten, rakennelmien ja voimajohdon viiliin jää riittävä etäisyys. ELY-keskus suosittelee, että asuinrakennukset pihoineen sijoitetaan kokonaan johtoalueen ulkopuolelle.

Kaavan laatijan vastine:

Alueen sähköjohdot on tarkoitettu siirtää maan alle. Johdot on mahdollista sijoittaa siten, että ne sijoittuvat tiealueille. Tieto lisätään kaavaselvitykseen.

ELY-keskus esittää, että Roholantien liittymää Pälkänevedentienillä on syytä siirtää Luopioisten suuntaan liittymäselvityksessä todetun mukaisesti, jotta tästä suunnasta, Pälkäneen keskustaan pyrkivä liikenne ohjautuisi Roholantielle ja edelleen Kytäläntien alkulun kautta valtatie 12 länsipuolelle, eikä Pälkänevedentien ja valtatie 12 liittymän kautta.

Kaavan laatijan vastine:

Roholantien liittymää voidaan siirtää ELY-keskuksen esittämällä tavalla.

ELY-keskus katsoo, että alueen meluselvitystä tulee täydentää siten, että se sisältää melua torjuvia esteitä sekä Pälkänevedentien liikenteen aiheuttaman melun vaikutukset. Kaavaluonnoksessa maantien liikennealueelle osoitettujen meluntorjuntarakenteiden riittävyys, toteuttamisajankohta ja toteuttamisvastuu jäävät epäselviksi. Meluntorjuntamääräsuudet on selvitettävä kaavatyön yhteydessä ottaen huomioon liittymäselvitystyön tulokset ja niiden aiheuttamat vaikutukset alueen melutasoihin. Kaavaselvityksessä on esitettävä toimenpiteiden toteutusvastuu ja toteuttamisen valvonta. ELY-keskus katsoo, että kaavoituksen edellytyksenä tulee olla muulla kuin maantien liikennealueella toteutettavien melusuojusten. Kaavassa määrättyjen meluvallien tai -alueiden tulee olla toteutettuna ennen melulle altistavien alueiden käyttöönottoa. Toteutusajankohdasta on annettava asianmukaiset kaavamääräykset.

Valtatie rajavaan vaikutuksen vuoksi asemakaavan toteuttaminen tulee ajallisesti liittää Roholantien alkulun ja uuden kevyen liikenteen sillan rakentamiseen.

Suunnittelun lähtökohina tulee pitää alueeseen kohdistuvien ympäristöhaittojen riittävä hallinta.

Kaavan laatijan vastine:

Meluselvitystä tullaan täydentämään meluvallia koskevalla suunnitelmalla. Kaavaan lisätään määräys meluntorjuntarakenteiden toteuttamisajankohdasta ja toteuttamisvastusta. Roholantien alkulun rakentamisajankohdasta annetaan kaavamääräys. Kaavaselvityksessä lisätään ohjeistus uuden kevyen liikenteen sillan toteuttamisajankohdasta ja painotetaan sen merkitys.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

Kaavakatuja nimitä ainakin Kallentie on jo käytössä Rautajärvellä ja Joensuunite Laitikkalassa. Koska kunnan alueella voi käyttää kutakin osoitettua nimeä vain kerran, tulee tämän alueen nimistöä jo muualla käytössä olevat nimet vaihtaa.

Kaavan laatijan vastine:

Katujen nimistöä tarkistetaan siten, että kutakin nimeä on Pälkäneen kunnassa käytössä vain kerran.

VL-1-alueiden yhteiskäyttöön tulevien rakennelmien ja rakennusten osalta asiakirjoissa ja tarpeen mukaan kaava määräyksissä on syytä tarkentaa sisältöä ainakin siltä osin, joka lupaa haake ja miten hankkeita sijoitetaan. Jotkut luettelusta yhteistiloista saattavat aiheuttaa jossain määrin häitää ja häiriötä naapurustolle. VL-1 alueet jäävät kuitenkin kunnan omaisuudeksi eikä kaavamääräyksestä ole yksiselitteisesti tulkittavissa kuka kaavaa tällain osin toteuttaa.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä VL-alueille määriteltyä rakentamista tullaan ohjaamaan tarkemmin.

Asuinrakennuksissa tulee varautua siihen, että asuntoa kohden on 2 henkilöautoa. Lisäksi vieraspysäköintiin tulee varata tilaa. Pihakatuja nopeus ei esitettyä muodossaan juurikaan mahdollista kadunvarsiyksiköintiä. Riittävien pysäköinti- ja mahdollisuuksien järjestämistä pidettiin erittäin tärkeänä, koska perheellä saattaa olla useita autoja. Pihakatuja ja niiden hidasteiden (kavennukset) toimivuutta tulee vielä tutkia mm. pelastustien toimimisen tai rakennusajankausien kuljetusliikenteen sujumisen kannalta.

RakJ 13 §:ssä on määrätty tontin liikenneyjärjestelyistä ja paikoituksesta. "Tontin ajoneuvoliikenne tulee suunnitella ja toteuttaa siten, että ajoneuvoliikenteestä ei aiheudu vaaraa. Tontille saadaan tehdä vain yksi ajoneuvoliittymä. Erityistapauksissa - kuten isoilla kulmatontilla tai pelastusajoneuvojen tarvetta varten - ajoneuvoliittymä voidaan tehdä kaksi. Pientalon ajoneuvoliittymän leveys saa olla enintään 6,0 m. Autokotoksen tai -tallin ajojyhteyks tulee järjestää niin, että auton kääntäminen omalla tontilla on mahdollista ennen tälle tai kadulle ajamista." Rakennusjärjestyksen määräys tulee olemaan voimassa myös tällä asemakaavan alueella, ellei kaavassa toisin määrätä.

Kaavan laatijan vastine:

Autopaikoista on annettu kaavamääräys, jonka mukaan niitä on varattava 2 kpl/asunto.

Katujen mitoitusta tarkistetaan. Kadun leveys mahdollistaa vähäistä vieraspysäköintiä. Kadulle lisätään leventyksiä vieraspysäköintiä varten. Katualueiden toteuttamisesta lisätään kaavaselvitykseen ohjeistus.

Pihakaduilla auton peruuttaminen suoraan kadulle tullaan osoittamaan kaavamääräyksellä sallituksi.

Rakennuslautakunta esittää vielä harkittavaksi rakentamisen ohjaimista enemmän maisemallisesti yhtenäisempään suuntaan esim. vesikatot väritystä ohjaamalla. Maiseman yhtenäisyyden (kaukomaisema) saavuttamiseksi saattaa olla tarpeen ottaa käyttöön uusia välineitä.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä selvitetään mahdollisuuksia antaa virkistysalueille määräyksiä maiseman ja näkymien säilyttämisestä avoimena sekä maiseman arvojen huomioimista paremmin koko kaava-alueella.

Puutarhapalstojen käyttöön tulee varata riittävät vesipisteet. Puutarhavielyjen varatun alueen tarvetta ja sen laajuutta tulisi vielä harkita suhteessa siihen, että ainakin osa alueesta käytettäisiin asuntorakentamiseen.

Kaavan laatijan vastine:

Puutarhapalstojen vesipisteitä ei ole tarkoitustenmukaista osoittaa asemakaavassa. Puutarhavielyjen osoitettu alue on osoitettu kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksessä avoimeksi säilytettäväksi alueeksi. Myös näkymien säilymistä etelä-pohjoissuunnassa on pidetty tärkeinä.

Kostianvirran kaapeuden vuoksi omarantaisten rakennuspaikkojen vesirajarakentamisesta, esim. laiturit, saattaa olla tarpeen antaa erityisiä määräyksiä.

Kaavan laatijan vastine:

Omarantaistille tontille lisätään kaavamääräys koskien laituriin enimmäismäärää ja pituutta.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

Pälkäneen kunta, ympäristölautakunta, 26.6.2014 §16:

Ympäristölautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että:
Alueelle tulee tarkempi hulevesisuunnitelma ja tätä varten myös maaperä tulee tarvittavilla osin selvittää, jos ja kun tonttikohtaista hulevesien käsittelyä ja imeytystä pyritään järjestämään. Yleisiltä alueilta niin puisto kuin katualueilta hulevedet tulee käsitellä painannein, viivytysaitain ja kosteikkoina. Alueelle tulee harkita määräystä, jossa tonttikohtaiset hulevedet tulee käsitellä tonilla ja varastoilla esim. kastelukäyttöön tms. Alueelle tulee rakentaa mahdollisimman vähäinen putkiverkosto hulevesiä varten. Alueelle rakennettavat leveät tiepienareet toimivat hulevesien imeytyspainanteina sekä myös lumien aurasalueena.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaehdotukseen lisätään määräys hulevesien käsittelystä tonttikohtaisesti ja määräys, jonka mukaan lähiviivikistysalueille voidaan rakentaa hulevesisuunnitelman mukaisia hulevesiallaita. Katujen mifoliusta tarkistetaan siten, että hulevedet ja lumet voidaan käsitellä katualueella. Katualueiden toteuttamisesta lisätään kaavaselostukseen ohjeistus.

Asuinalueen melusuojaukseen tulee panostaa erityisesti, että alueelle syntyy laadukas asuinalue. Tämä voi vaatia masiivisen maapenkereen rakentamista ja sen rakentamisen valmisteluun tulisi käyttää myös Roholan alueelta saatavia viijäämämaita.

Kaavan laatijan vastine:

Meluselvitystä tullaan täydentämään meluvallia koskevilla suunnitelmalla. Kaavaan lisätään määräys meluntorjuntarakenteiden toteuttamisajankohdasta ja toteuttamisvastuista.

Alueelle tulee laatia rakentamistapaohjeet ja kaavamääräyksiin maininta, että ohjeita tulee noudattaa. Ympäristölautakunta haluaa antaa rakentamistapaohjeista erillisen lausunnon.

Kaavan laatijan vastine:

Alueelle ei olla nähty tarpeelliseksi laatia erillisiä rakentamistapaohjeita. Kaavamääräyksillä ohjataan mm. rakennusten sijaintia, suuntaa, katon muotoa, kokoa ja kerroskorkeutta.

VL-1 alueen määräystä tulee harkita kokonaisuudessaan uudelleen ja tarkentaa miten alueita saa hyödyntää ja käytännön järjestelyistä tulisi olla yksi vastaava taho esim. omakotiyhdistys tms. VVL-1 alue tulee rajat vain tiettyille tarkasti määrätuille alueille, jotta valvonta olisi edes teoriassa mahdollista.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä VL-alueille määriteltäviä rakentamista tullaan ohjaamaan tarkemmin.

Roholan metsäalueet tulee säilyttää luonnontilassa.

Kaavan laatijan vastine:

Roholan metsäalueille lisätään kaavamääräyksiä niiden säilyttämisestä luonnontilaisena.

Kangasalan kunta, ympäristöterveysvalvonta, 24.6.2014:

Ympäristöterveysneuvuollolla ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.

Kaavan laatijan vastine:

-

Pirkanmaan maakuntamuseo, lausunto 11.7.2014:

Kaava ei tue Roholan alueen ottamista osaksi Pälkäneen maakunnallisesti arvokasta maisema-alueita. Kaavaratkaisujen hyväksyminen täyttäisi Roholan peltoaukean pientalokortteleilla, mikä merkitsee viijelyaukeaan ja kylärakenteeseen liittyvien arvojen häviämistä ja kaittaisee myös Yli-Hiissan arvokkaan alueen yhteyden maisema-alueeseen. Täältä osin Pirkanmaan maakuntamuseo ei voi pitää kaavaratkaisua hyväksyttävänä vaan toteaa, että hankkeessa tulisi huomioida maakunnallisten maisema-alueiden päivitysinventoinnissa esiin tuodut arvot, jolloin ainakin Roholan ja Yli-Hiissan tilojen ja Kostianvirran välisen peltoaukean rakentamisesta tulisi luopua.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

Museo esittää, että tulee vielä tutkia vaihtoehtoa, jossa SM-alueen länsipuoleista VL-alueita kasvatetaan ja muutetaan AP- ja AO-korttelialueiden määrää ja sijoitetta. Melusuojaus tulee osoittaa asemakaavaan siten, että suojausrakenteet eivät heikennä muinaisjäännöksen arvoa ja ymmärrettävyyttä. Melusuojauksesta tulee vielä antaa tarkempia tietoja ja maakuntamuseolle tulee esittää havainnekuvat siitä, miten suojaus toteutettaisiin muinaisjäännösalueen läheisyydessä. Meluvallin kaavamerkinän määräyksessä on syytä ohjata muinaisjäännöksen huomioon ottamista vällin toteuttamisessa. Myös temppepyöräradan sijoittamisesta tulee esittää havainnekuvat. SM-merkinän ja kevyen liikenteen yhteysmerkinän välin tulee jättää riittävä kaista VL-alueita muinaisjäännösalueen fyysisen kajoamattomuuden turvaamiseksi.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä selvitetään mahdollisuuksia antaa virkistysalueille määräyksiä maiseman ja näkymien säilyttämisestä avoimena sekä maiseman arvojen huomioimista paremmin koko kaava-alueella.

Meluselvitystä tullaan täydentämään meluvallia koskevilla suunnitelmalla. Suunnitelmaan sisällytetään arvio melusuojausten vaikutuksista muinaisjäännökseen. Melusuojaus ja kevyen liikenteen väylä eivät ulotu SM-alueelle. SM-alueen rajaus pitää sisällään muinaisjäännöksen suoja-alueen, jolloin sen ja kevyen liikenteen väylän väliin ei enää ole tarvetta jättää suoja-alueita.

Soija Kestilä, Esko Salokangas ja Rauni Salokangas, 27.6.2014:

Mielipiteen jättävät vaativat:

- 1) Ensimmäisesti suunnittelun asemakaavan jättämistä toteuttamatta.
- 2) Toissijaisesti, mikäli suunniteltu asemakaava kuitenkin toteutetaan:
 - a) Meidän tonttimme ja asemakaava-alueelle suunniteltujen asuinpienaloitonttien väliin (jatkuen Väinöläntien ja asema-alueelle suunniteltujen asuinpienaloitonttien väliin) tulee jättää vähintään 30 metrin puiden täyttämä suojavälialue suojaamaan maisemaa sekä vähentämään meluhaittoja.
 - b) Joensuunille tulee poistaa ja jatkaa sen sijaan Amiraalintietä asuinpienaloitonttien välistä ja kääntymien niiden jälkeen vasemmalle tonttiamme kohti tarkoituksenmukaisuuden vuoksi.

Kaavan laatijan vastine:

Jos asemakaavaa ei toteutettaisi, voimassa olevan rantakaavan mukaan kaavaluonnoksen korttelin 499 tonttien 1 ja 2 kohdalle olisi mahdollista rakentaa matkailua palvelevia rakennuksia.

Väinöläntien tilan ja korttelien 499 ja 498 väliin tullaan jättämään viherkaista.

Jatkosuunnittelussa Joensuunille tullaan poistamaan ja Amiraalintietä tullaan jatkamaan Väinöläntien tilan rajalle saakka.

Pentti Pajja, Sirkka-Liisa Pajja, Petri Pajja ja Jarkko Pajja, 27.6.2014:

Mielipiteen jättävät esittävät seuraavaa:

1. Joensuun tie poistettaisiin.
2. Amiraalintie jatkuisi suoraan Väinöläntien tilan 3:41 rajalle.
3. Roholantie jatkuisi suoraan ja Herukkatie liittyisi siihen, jos tiehen jätetään esitetylainen risteys niin risteysalueen reunat tulisivat olla riittävän avoimet näkyvyyden ja turvallisuuden säilyttämiseksi. (Etuuormaintraktorilla ja ajoneuvoyhdistelmillä liikuttaessa esteetön näkyvyys on välttämätön).
4. Kaava-alueella olevat tontit eivät saa olla Väinöläntien tilan rajassa kiinni vaan väliin täytyy jättää viherkaistaa siten kuin alueen itä- ja koillisrajalla on tehty.
5. Kohdassa 5. uuden Roholantien liittyminen vanhaan Roholantiehen kulman tulee olla 90 astetta jotta liikenne Väinöläntien tilalle olisi täysperävaunuyhdistelmillä mahdollista ja joustavaa.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkosuunnittelussa Joensuunille tullaan poistamaan ja Amiraalintietä tullaan jatkamaan Väinöläntien tilan rajalle saakka.

Roholantien ja Herukkatieen risteys suunnitellun lähtökohdalla on ollut Herukkatieen pyöräilijöiden turvallisuus. Risteysaluetta tullaan tarkistamaan kaikki liikenneverkon käyttäjät huomioiden.

Väinöläntien tilan ja korttelien 499 ja 498 väliin tullaan jättämään viherkaista.

PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA
ROHOLAN ASEMAKAAVA
PALAUTERAPORTTI LUONNOSVAIHEEN
PALAUTTEESTA

Liite 10: Kaavaluonnoksen palauteraportti
15.01.2015

Helme Rönni, 25.6.2014:

Mielipiteen jättäjä vaatii, että Roholan tilan päärakennuksen ympärille on jätettävä viheralueeksi osoitettu riittävä suojavyöhyke. Tämä tarkoittaa käytännössä luonnoksessa suunnitellun Roholantien tielinjauksen muuttamista ja korttelin 498 asuintonttien uudelleenjärjestelyä. Lisäksi on huomioitava suunnitellun Roholantien mutkassa sijaitseva käytössä oleva tilan kaivo, jonka jääminen pihapiiriin yhteyteen on turvattava.

Kaavan laatijan vastine:

Jatkotyössä tarkistetaan Roholantien linjausta ja korttelin 498 tonttien sijaintia suhteessa Roholan tilaan.

Nokialla, 15.01.2015

Helena Väisänen
Arkkitehti SAFA
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA

ROHOLAN ASEMAKAAVA

PALAUTERAPORTTI 24.06.2015

KAVAEHDOTUS (05.03.2015)

Saapuneet lausunnot:

Palautteen antaja	Pvm
Pälkäneen kunnan sivistyslautakunta	14.04.2015
Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta	15.04.2015, 13.05.2015
Pirkanmaan maakuntamuseo	20.04.2015
Pirkanmaan liitto	23.04.2015
Tampereen kaupunki, ympäristöterveys	24.04.2015
Pälkäneen kunnan rakennuslautakunta	06.05.2015
Pirkanmaan ELY-keskus	11.05.2015

Saapuneet muistutukset:

Palautteen antaja	Pvm
Heimo Rönni	17.04.2015
Pentti Pajja + muut allekirjoittaneet, yht. 4 hlöä	21.04.2015
Seija Kestilä + muut allekirjoittaneet, yht. 3 hlöä	24.04.2015

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Kaavateiden mitoitusta on tutkittu eri katuvaihtoehdoista tehdyin poikkileikkauksin, jotka on esitetty kaavaselostuksessa.

Alueella ei ole pääsääntöisesti ollut tarvetta osoittaa alueita kääntöpaikkoja varten, koska päätyviä katuja on vain kaksi. Katualueille on lisäksi osoitettu pysäköintiin varattuja alueita, jotka toimivat myös kääntöpaikkoina. Alueet toimivat myös alueina, joiden kautta lunta saadaan aurattua VL-alueille. Katualueilta on hyvät yhteydet VL-alueille, joille lunta voidaan varastoida.

Vierahotellien suunnittelussa on huomioitu kunnan rajalliset resurssit niiden hoitoon. VL-alueille on osoitettu mahdollisimman paljon toimintoja, jotka vähentävät tarvetta alueiden jatkuvaan hoitoon. Tällaisia alueita ovat viljelypalstat ja viinimarjapensaiden alueet ja metsäalueet. Korttelien sisään jäävien vierahotellien osalta tavoitteena on, että alueen asukkaat osallistuisivat näiden alueiden toteuttamiseen ja hoitoon. Leikki- ja urheilualueiden osalta alueet ovat toteutettavissa siten, että niiden hoitaminen on helppoa.

Alueelle varatut ET-alueet palvelevat myös sähkö- ja puhelinlaitteiden tarpeita.

Pirkanmaan maakuntamuseo, 20.04.2015:

Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa, että kaavaehdotusta ei ole merkittävästi muutettu museon kaavaluonnoksesta antaman lausunnon perusteella. Museo esittää, että SM-alueen länsipuoleista VL-alueita kasvatetaan vielä ja AP- ja AO-korttelialueiden kokoa Amiraalintien varressa supistetaan.

Pirkanmaan maakuntamuseo huomauttaa, että kaavakartalla puuttuu merkintä Kostianvirran ranta-alueen kuulumisesta valtakunnallisesti merkittävään Pälkäneen pitäjänkeskuksen rakennettuun kulttuuriympäristöön eikä kaavan vaikutusten arvioinnissa ole huomioitu sitä.

Museo kertoo, että kaava-alue rajautuu maakunnallisesti arvokkaaseen Pälkäneen maisema-alueeseen, jota on vuonna 2013 tehdessä päivitysinventoinnissa ehdotettu laajennettavaksi siten, että se kattaisi kaava-alueen. Museo huomauttaa, että kaavan vaikutusten arvioinnissa ei ole mainittu maakunnallisten maisema-arvojen häviämistä kaavaratkaisun toteutuessa.

Museo esittää, että meluvallin kaavamerkinnän määräyksestä tulee ilmetä, että valli suunnitellaan ja toteutetaan siten, ettei muinaisjäänneksen arvo heikkene.

Kaavan toteuttamisesta koskevaan kaavaselostuksen lukuun Pirkanmaan maakuntamuseo pyytää lisäämään tiedon, että kiinteän muinaisjäänneksen hoitamisesta on säännelty muinaismuistolaisissa (295/1963, 10§).

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaehdotusta on tarkistettu Pirkanmaan maakuntamuseon antaman lausunnon perusteella luonnosvaiheesta antamalla korttelialueiden ulkopuolella oleville peltoalueille kaavamääräys alueiden säilyttämisestä avoimena (VL-2). Arkeologiseen inventointiin perustuva SM-alueen rajaus pitää sisällään muinaisjäänneksen suojaluokituksen eikä

Pälkäneen kunnan sivistyslautakunta, 14.04.2015 §24:

Sivistyslautakunta esittää, että liikenteen suunnittelu hyötyjätepisteelle on suunniteltava erikseen.

Sivistyslautakunta toteaa, että päiväkotit tulee palvelemaan myös muualta Pälkäneeltä tulevia lapsia, kuin Roholan aluetta ja Pälkänevedentien suunnasta tulevia lapsia, mikä on otettava huomioon.

Sivistyslautakunta pitää tärkeänä alueelle suunniteltuja liikennejärjestelyjä. Uutta kevyen liikenteen väylää ja Kostianvirran ylittävää siltaa sivistyslautakunta pitävät välttämättöminä, että voidaan taata koululaisten turvallinen koulumatka kouluihin

Kaavan laatijan vastine:

Hyötyjätepisteiden liikennöinti on suunniteltu kaavassa järjestettäväksi päiväkodin tontin kautta. Kaavaselostuksen lukuun 6/ Kaavan toteuttaminen lisätään maininta, että päiväkodin tontin pysäköintialueiden ja liikennöinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon hyötyjätepisteiden liikennöinnin suunnittelu siten, että se ei häiritse päiväkodin saattoliikennettä ja pysäköintiä.

Päiväkodin sijaintia pohdittaessa on arvioitu niitä tulosuuntia, joilta ajoneuvoliikenne päiväkotitontille suuntautuu. On arvioitu, että pääosa päiväkodille suuntautuvasta ajoneuvoliikenteestä tulisi Roholan alueelta tai Pälkänevedentien suunnalta. Pälkänevedentien suunnalla ei tarkoiteta tässä ainoastaan Luopioisten suuntaa vaan myös Lahdentien kautta tulevaa liikennettä.

Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta, 15.04.2015 §33, 13.5.2015 §44:

Tekninen lautakunta päätti palata asian käsittelyyn ja lausunnon antamiseen toukokuun kokoukseen.

Toukokuun kokouksessaan tekninen lautakunta päätti esittää, että Roholan asemakaavasta lopullisesti päätettäessä huomioidaan, että:

1. vesi- ja viemäriinjien suunnittelussa otetaan huomioon myös se seikka, että jätevesien johtamista varten Tommolon puhdistamolle joudutaan suunnittelemaan ja rakentamaan uusi siirtolinja pumpaamoineen alueen läheltä Tommolan puhdistamolle,
2. alueen vesi- ja viemäriinjat tulee suunnitella ja rakentaa siten, että niiden toimivuus ja kapasiteetti on tasapainossa alueen tulevan rakennuskannan kanssa (ei yli eikä alikapasiteettia),
3. pumpaamoille varataan tarvittavat paikat,
4. kaavateiden kääntöpaikat ovat tarvittavan suuret,
5. aurauksia ja lumen varastointia varten osoitetaan tarvittavan suuret alueet.
6. viheralueet tehdään asiallisiksi ja helposti hoidettaviksi ja
8. sähkö- ja puhelinlaitteille varataan tilat.

Kaavan laatijan vastine:

Vesi- ja viemäriinjien sekä pumpaamoiden suunnittelussa ja sijaintien osoittamisessa on tehty yhteistyötä vesihuoltolaitoksen käyttöpäällikkö Harri Vierikan kanssa.

Kaavateiden mitoitusta on tutkittu eri katuvaihtoehdoista tehdyin poikkileikkauksin, jotka on esitetty kaavaselostuksessa.

Alueella ei ole pääsääntöisesti ollut tarvetta osoittaa alueita kääntöpaikkoja varten, koska päätyviä katuja on vain kaksi. Katualueille on lisäksi osoitettu pysäköintiin varattuja alueita, jotka toimivat myös kääntöpaikkoina. Alueet toimivat myös alueina, joiden kautta lunta saadaan aurattua VL-alueille. Katualueilta on hyvät yhteydet VL-alueille, joille lunta voidaan varastoida.

Vierahotellien suunnittelussa on huomioitu kunnan rajalliset resurssit niiden hoitoon. VL-alueille on osoitettu mahdollisimman paljon toimintoja, jotka vähentävät tarvetta alueiden jatkuvaan hoitoon. Tällaisia alueita ovat viljelypalstat ja viinimarjapensaiden alueet ja metsäalueet. Korttelien sisään jäävien vierahotellien osalta tavoitteena on, että alueen asukkaat osallistuisivat näiden alueiden toteuttamiseen ja hoitoon. Leikki- ja urheilualueiden osalta alueet ovat toteutettavissa siten, että niiden hoitaminen on helppoa.

Alueelle varatut ET-alueet palvelevat myös sähkö- ja puhelinlaitteiden tarpeita.

VL-alueen kasvattamista muinaisjäänneksen arvon tai paremman ymmärrettävyyden vuoksi ole nähty tarpeelliseksi.

Alueella on voimassa Pirkanmaan 1 maakuntakaava. Voimassa olevan rajauksen mukaan maakunnallisesti arvokas maisema-alue ei ulotu suunnittelualueelle. Pirkanmaan maakuntakaava 2040, johon päivitetty maisema-alueen rajaus sisältyy, on valmistilla eikä sillä ole vielä lainvoimaisuutta eikä sitä voida käyttää ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

Kaavakartalle lisätään merkintä valtakunnallisesti arvokkaasta rakennetusta kulttuurirympäristöstä ja merkintää vastaava kaavamääräys. Asia lisätään myös kaavaselostukseen.

Meluvallin kaavamääräykseen lisätään määräys, että valli tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei muinaisjäänneksen arvo heikkene.

Kaavan toteuttamista koskevaan lukuun lisätään maininta, että kiinteän muinaisjäänneksen hoitamisesta on säännelty muinaismuistolaisissa (295/1963, 10§).

Pirkanmaan liitto, 23.04.2015:

Pirkanmaan liitto toteaa lausunnoissaan, että asemakaavallinen tarkastelu Roholan alueelle on liian suppea, kun kyseessä on seudullisesti merkittävä rakentaminen. Se tulee liiton mukaan ilmi mm. kevyen liikenteen tydyttävää ratkaisua selvittäessä. Asemakaavaan lisätty määräys alkulun rakentamisesta ennen aluetta ei selvitystenkään mukaan riitä uuden alueen kevyen liikenteen ratkaisuksi, vaan tarvitaan siltä virran yli.

Pirkanmaan liitto toteaa, että Yli-Hiissan peltoaukean jättäminen pois kaava-alueesta vaikeuttaa maisema-arvojen huomioonottamista.

Pirkanmaan liitto toteaa, että alueen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen määrään, kevyenliikenteen yhteyksien järjestämiseen nykyiseen keskustajamaan valtatie länsipuolella sekä maisema-arvojen säilymiseen.

Pirkanmaan liitto suosittelee, että mikäli laajemman alueen suunnittelu yleiskaavalla ei tällä hetkellä ole mahdollista, ja asuinalue valtatie itäpuolella halutaan mahdollistaa ainoastaan asemakaavalla, tulisi se seudullisten vaikutusten lieventämiseksi asemakaavoittaa ja toteuttaa vaiheittain. Maisema-arvot puoltavat itäisten korttelien välisistä toteutettaviksi. Osittainen toteuttaminen vähentää vaikutuksia liikenteeseen, ja antaa mahdollisuuksia kehittää kevyen liikenteen yhteyksiä pidemmällä aikavälillä.

Kaavan laatijan vastine:

Kaavaselostuksessa kaavan toteuttamista koskevassa luvussa on kerrottu, että "Kostianvirran uuden kevyen liikenteen sillan rakentaminen on välttämätöntä alueen liikennejärjestelyiden ja Lahdentien liikenneturvallisuuden kannalta". Kevyen liikenteen sillasta ei ole mahdollista antaa kaavamääräystä Roholan asemakaavan yhteydessä.

Roholan alueelle tullaan laatimaan toteuttamissuunnitelma, jossa voidaan ottaa huomioon alueen vaihteittainen toteuttaminen ja liikennejärjestelyt. Toteuttamissuunnitel-

man laatiminen mahdollistaa alueen hallitun kehittämisen ja seudullisten vaikutusten lieventämisen.

Yli-Hiissan peltoaukean pois jättäminen kaavasta on ollut maanomistajan toive. Maanomistaja on halunnut säilyttää alueen avoimena peltona viljelykäytössä.

Tampereen kaupunki, ympäristöterveys, 24.04.2015:

Päikäneen ympäristöterveydenhuollosta vastaavana viranomaisena vuoden 2015 alusta toiminut Tampereen kaupungin Viranomaispalvelut/Ympäristöterveys toteaa, ettei sillä ole huomauttamista kaavaehdotuksesta.

Kaavan laatijan vastine:

-

Päikäneen kunnan rakennuslautakunta, 06.05.2015 §34:

Päikäneen kunnan rakennuslautakunta pyytää lisäämään kaavamerkinnän Kostianvirran SM-alueen ja korttelin 493 väliin jäävälle tontille. Käyttötarkoitusta osoittava kaavamerkintä puuttuu samoin kuin rakennusalan rajausten merkintä. Tontilla olevalla rakennuksella on suojelumerkintä, mutta pihamaan täydennysrakentamista tai pihamaan perinteisiä arvoja ei ole ohjattu.

Rakennuslautakunta pyytää huomiomaan, että muutettaessa nykyistä Roholantietä muuttuvat asemakaava-alueen ulkopuolisen alueen kiinteistöjen osoitenumerot. Osoitenumeron hankinta on ollut kiinteistöjen omistajien asiana, mutta muutoksen johtuessa kunnan järjestelyistä saattaa olla kohtuullista, että kunta hoitaa osoitenumeroiden muutoksen.

Rakennuslautakunta esittää, että toiminnan järjestämisen kannalta saattaisi olla yksinkertaisempaa, että Kyttäläntien varteen VL-2-alueelle osoitettulle pl-kaavamääräyksellä olevalle alueelle (rakennusala, jolle saa sijoittaa kioskin ja kahvilan) olisi osoitettu oma tonttialueensa rakennusoikeuden ollessa kuitenkin kohtalainen.

Rakennuslautakunta toteaa, että VL-alueille osoitetut erilliset rakennusalat yhteiskäyttöisille rakennuksille saattaa edellyttää ajokelpoisen väylän toteuttamista ja sen kaavaan osoittamista.

Rakennuslautakunta huomauttaa, että mikäli tavoitteena on kaavalla ohjata yhtenäistä korttelikohtaista kate- ja julkisivumateriaalia, niistä tulee antaa erillinen kaavamääräys.

Rakennuslautakunta pitää pientalotontteille (AP) osoitettua autopaikkamäärää 1ap/asunto liian pienenä. Asuntoalueen sijainti ja yhteydet huomioiden velvoitepaikkojen tarve on hyvinkin 2 p/asunto.

Rakennuslautakunta toteaa, että meluesteen rakentamisen vaihtoehtoja tulisi tutkia jo kaavaa laadittaessa.

Rakennuslautakunta huomauttaa, että asiakerjoista ei täysin aukene se, miksi kaavan yleismääräyksiin on lisätty Kyttäläntien alkukutunnellin rakentamiseen liittyvä kaavan toteuttamisen ehto. Seostusosassa on nostettu esiin yhtä lailla meluesteen rakentaminen osalla aluetta rakentamisen ehdoksi. Käytännössä vesi- ja viemäriverkoston rakentaminen on rakentamisen edellytyksenä eri-

tamisen kannalta. Kuntakeskuksen palveluiden läheisyys ja hyvät julkisen liikenteen käyttömahdollisuudet ovat perusteluna yksityisautoilun vähentämispyrkimyksiin Roholan alueella. AP-alueelle muuttavien henkilöiden oletetaan hyväksyvän alueen autopaikkavaatimukset ja kestävästä kehityksen mukaiset tavoitteet.

Meluesteen rakentamistarpeesta on laadittu keväällä 2015 selvitys (Roholan asemakaava, Päikäne, Mesuselvytyk, 4.3.2015 Ramboll). Selvityksessä on otettu kantaa myös meluvallin korkeuteen eri kohdissa teialuetta. Meluvallin vaatima maa-alue on huomioitu kaavaa laadittaessa. Muilta kuin maankäyttöä koskevalta osin meluesteen suunnittelu liittyy kaavan toteutusvaiheeseen.

Kyttäläntien alkukulun toteuttamisen edellyttäminen kaavamääräyksellä perustuu Pirkanmaan ELY-keskuksen kaavaluonnosvaiheessa antamaan lausuntoon: "Vallatien rajaavan vaikutuksen vuoksi asemakaavan toteuttaminen tulee ajallisesti liittää Roholantien alkukulun ja uuden kevyen liikenteen sillan rakentamiseen."

Maaperäselvityksen laatimista koko kaava-alueelle ei olla nähty tarpeellisuutta, koska maaperäkartat eivät ole antaneet viitteitä rakentamiseen huonosti sopivista alueista tai maalajeista. Roholan asemakaava-alueelle laaditaan tonttikohdainen rakennettavuus selvitys.

Uuden Kostianvirran kevyen liikenteen sillan rakentaminen ei ole Roholan asemakaavahankkeen yhteydessä päätettävä asia.

Pirkanmaan ELY-keskus, 11.05.2015:

ELY-keskus pitää tärkeänä, että Roholan asemakaavaan liittyen laaditaan toteuttamissuunnitelma, jossa huomioidaan ajoitukseen liittyvät kysymykset sekä maapolittiset reunaehtot.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaavaratkaisussa ei ole riittäväällä tavalla huolehdittu valtakunnallisten alueidenkäyttövoittojen toteuttamisesta kansallisen kulttuuriympäristön ja sen alueellisesti vaihtelevan luonteen säilyttämiseksi (MRL 24 §). Kaavaehdotuksessa on muun ohella kortteleissa 493, 495 ja 499 merkittynä useita rakennuspaikkoja, jotka sulkevat kulttuuriympäristön ja maisemaselvityksessä esitetyt avoimen Kostianvirran ranta-alueen ja jotka rakennettuina vähentävät muinaisen rantapenkereen maisemallista arvoa. On tärkeää, ettei tällaisilla alueilla tapahtu muutoksia tai rakentamista, joka on olennaisesti ristiriidassa valtakunnallisten kulttuuriarvojen kanssa.

ELY-keskus muistuttaa, että maakuntakaavan yleismääräyksen mukaan taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja ne tulee osoittaa yksityiskohdallisessa kaavoituksessa virkistyskäyttöön.

ELY-keskus huomauttaa, että maankäyttö- ja rakennuslain 116 §:n mukaan asemakaava-alueella rakennuspaikan sopivuus ratkaistaan asemakaavassa. Alueen hulevesien hallinnasta säädetään lain 13 a -luvussa. Säännökset edellyttävät kaavan laadinnan yhteydessä tarvittavia tietoja muun muassa kaavoitettavan alueen maaperästä ja perustamisolosuhteista sekä rakentamisen ja hulevesien johtamisen vaikutuksista valuma-alueiden virtaussuhteisiin. Valuma-alueet muodostuvat usein suunnittelualuetta laajempina. Ilman selvitystä valuma-aluekokonaisuuden toiminnasta jäävät

tyisesti, kun Roholan alue ei kuulu nykyisellään vesihuoltolaitoksen toiminta-alueeseen. Liittymisvelvollisuus syntyy lähinnä vain toiminta-alueerajauksilla.

Rakennuslautakunta esittää, että korttelialueiden maaperän laatu tulisi varmistaa maaperätutkimuksin ennen kaavan hyväksymistä.

Rakennuslautakunta huomauttaa, että mahdollisen sillan rakentaminen Kostianvirran yli saattaa edellyttää sekä vesilain mukaisia lupakäsittelyä että kaavan muutoksia.

Kaavan laatijan vastine:

SM-alueen pohjoispuolella oleva tontti kuuluu kortteliin 493 (tontti numero 1). Tontilla 1 on voimassa sama käyttötarkoitus, mutta eri kerrosluvu kuin muualla korttelissa. Eri kaavamääräysten alaisten kortteliosien välinen raja osoitetaan paksulla viivalla. Tontille ei ole nähty tarpeelliseksi osoittaa tarkemmin rakennusalan rajoja. Rakentamisen etäisyydestä rantaviivasta määrätään Päikäneen kunnan rakennusjärjestyksessä.

Maininta Roholantien osoitenumeroiden muutoksesta ja kunnan roolista sen toteuttamisessa lisätään suosituksena kaavaselostukseen.

Kioskin ja kahvilan osoittaminen olemassa olevan ladon yhteyteen ei edellytä kaava-alueen osoittamista omaksi korttelialueeksi eikä sitä ole nähty tarpeelliseksi, koska alue ei rajaudu rakennettuihin korttelialueisiin ja alueen liikennöinti on järjestettävissä suoraan Kyttäläntieltä.

VL-alueilla sijaitseville yhteiskäyttöisille rakennuksille ei ole haluttu osoittaa kaavassa ajoyhteyttä, koska alueet on haluttu säilyttää ensisijaisesti jalan ja pyörällä käytettävänä. Alueille on lyhyt matka katualueilta ja pysäköintialueet katujen varsilla on suunniteltu niin, että ne palvelevat hyvin yhteiskäyttöisiä alueita. Huoltoilikeentele on kunnan mahdollista myöntää lupa VL-alueen kautta, mikäli alueille toteutetaan sellaista toimintaa, joka edellyttää jatkuvaa huoltoilikenettä, esim. jätteenkeräystä.

Korttelialueiden yhtenäisen rakennustavan ohjaamiseen on nähty riittäväksi rakennusjärjestyksessä annetut määräykset (Päikäneen kunnan rakennusjärjestys, 8§: "Uudisrakennuksen on sijoituksensa, kokonsa, muotonsa, ulkomateriaalinsa ja väriensä puolesta sovellettava noudatettuun rakennustapaan ja olevaan rakennuskantaan. Rakennuksen vaikutukseen maisemakuvaan ja luonnonolosuhteisiin tulee myös kiinnittää huomiota. Rakennuspaikalla rakennusten tulee muodostaa ympäristökvaltaan sopusuhtainen kokonaisuus.")

AP-korttelialueiden pysäköintipaikkavaatimusta ei ole tarvetta nostaa. Kaavassa ei ole kielletty varaamista autopaiikkoja määrättyä enemmän, mikäli se on tarpeellista. Auton säilytyspaikan rakennusalan leveys on 7,0 m, mikä mahdollistaa kahden auton pysäköinnin rinnakkain. Suunnittelun tavoitteena on ollut luoda alue, jolla kannustetaan jalankulkua ja pyöräilyä luomalla sujuvat ja liikenneturvallisuuden kannalta hyvät pyöräily- ja jalankulun yhteydet Päikäneen kuntakeskustan suuntaan. Kaavan toteuttaminen edellyttää Kyttäläntien alkukulun rakentamista ja myös Kostianvirran ylittävän kevyen liikenteen sillan toteuttamista on pidetty välttämättömänä alueen toteut-

kaavan toteuttamisen vaikutukset epäselviksi. ELY -keskus kiinnittää edelleen huomiota siihen, että rakennuspaikkojen sijoittaminen selvityksissä mainittujen kostoikkojen ja jokitörmän alueelle tulee perustua asianmukaisiin selvityksiin niiden rakennettavuudesta.

Alueella kulkee kaksi voimajohtoa, jotka liittyvät toisiinsa kaavaluonnokseen merkittyjen Kyttäläntien ja Amiraalintien liittymässä. ELY -keskus toteaa, että sekä ilma- että maajohtod edellyttävät niille tarvittava johtoaletta, jolle ei pääsääntöisesti saa rakentaa rakennuksia ja joilla on voitava suorittaa tarvittavia johtojen huolto- ja tarkastustöitä.

ELY-keskus pitää tarpeellisena, että kaavaehdotuksesta järjestetään viranomaisneuvottelu ennen sen viemistä hyväksymiskäsittelyyn.

Kaavan laatijan vastine:

Roholan alueelle tullaan laatimaan toteuttamissuunnitelma, jossa voidaan ottaa huomioon alueen vaihteleva toteuttaminen ja liikennejärjestelyt. Toteuttamissuunnitelman laatiminen mahdollistaa alueen hallitun kehittämisen ja seudullisten vaikutusten lieventämisen.

Alueella on voimassa Pirkanmaan 1 maakuntakaava. Voimassa olevan rajoituksen mukaan maakunnallisesti arvokas maisema-alue ei ulotu suunnittelualueelle. Pirkanmaan maakuntakaava 2040, johon viitattu maisema-alueen rajaus sisältyy, on valmistella eikä sillä ole vielä lainvoimaisuutta eikä sitä voida käyttää ohjeena asemakaavaa laadittaessa.

Kostianvirran rannan osalta aluetta koskee valtioneuvoston 22.12.2009 tekemä päätös valtakunnallisesti merkittävistä rakennetuista kulttuuriympäristöistä/ Päikäne, Päikäneen pitäjakeskus (ID 360). Kaavakartalle lisätään merkintä valtakunnallisesti arvokkaasta rakennetusta kulttuuriympäristöstä ja merkintää vastaava kaavamääräys. Asia lisätään myös kaavaselostukseen. Valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön rajaus koskee korttelin 493 tontteja 1 ja 2 sekä korttelin 499 tontteja 1 ja 2.

Kortteleiden 493, 495 ja 499 alueella on voimassa rantakaava, jossa alue on osoitettu matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi. Toteutuessaan voimassa oleva kaava sulki rantamaisemaa Roholan kaavaehdotusta enemmän. Vapaan rantaviivan pituus on Roholan asemakaavaehdotuksessa rantakaavaa suurempi. Vertailu voimassa olevaan rantakaavaan lisätään kaavan vaikutusten arviointiin.

Kulttuuriympäristö- ja maisemaselvityksen toimenpidesuosituksen mukaan muinaisen rantapenkereen tulisi erottua maastosta myös tulevaisuudessa. Suositus on huomioitu kaavaehdotuksessa kortteleiden 490, 493, 495 ja 499 sekä Amiraalintien sijainnilla ja suuntauksella sekä jättämällä ranta-alue avoimeksi lähivirkistysalueeksi. Lähivirkistysalueelle on annettu lisäksi määräys alueen säilyttämisestä avoimena. Selvityksen mukaan maisemaa tulisi avata varsinkin Kostianvirran varrelta parantamaan vanhojen tilojen näköyhteyttä vesistöihin sekä suuren Pohjan sodan aikaisen maastooseman hahmottamista. Pääosa avoimena säilytettävästä alueesta sijoittuu lähivirkistysalueelle, jolle on annettu määräys alueen säilyttämisestä avoimena.

Roholan asemakaava-alueelle laaditaan tonttikohdainen rakennettavuus selvitys.

Alueen sähköjohdot tullaan kaapeloimaan ja johdot voidaan sijoittaa katualueille ja lähivirkistysalueille, eikä tarvetta johtoalueiden aluevarauksille ole todettu olevan asuinkortteleiden alueille.

Hankkeesta voidaan järjestää viranomaisneuvottelu ELY-keskuksen ehdotuksen pohjalta.

Heimo Rönni, 17.04.2015:

Heimo Rönni esittää, että Roholan tilakeskuksen rakennuksia ei osoiteta asemakaavassa suojeltaviksi.

Rönni esittää, että Roholantien linjausta muutetaan siten, että talon kaivo jää kadun ja talon väliin.

Kaavan laatijan vastine:

Roholan tilan rakennusten suojelua koskevan kaavamääräyksen mukaan rakennusta ei saa purkaa ja rakennuksen rakennusajalle ominaiset piirteet tulee säilyttää. Kaavamääräys tarkoittaa, että rakennuksiin on mahdollista tehdä tarvittavia korjaus-, muutos- ja laajennustöitä ja pihapiiriin on mahdollista rakentaa myös lisää rakennuksia. Tontilla on rakennusoikeutta 881 kerrosalaneliömetriä, mikä mahdollistaa tarvittaessa huomattavan lisärakentamisen tontilla. Suojelumääräys perustuu alueelle laadittuun rakennusinventointiin. Sen mukaan rakennuksen ominaiset piirteet, jotka tulee korjaus-, muutos- ja laajennustöissä huomioida, ovat päärakennuksessa sen 1800-luvun lopun ilme, aittarakennuksessa 1700-luvulla käytetty rakennustekniikkaa ja navetassa sen 1800- ja 1900-luvun karjanrakennusten vaiheista ja toiminnoista kertova tilajako. Päärakennus on merkittävä, koska se sijaitsee isojaon täydennyksen jälkeisellä paikalla, sinne on soten aikana ollut asutettuna siirtoväkeä ja se sijaitsee keskeisenä kiintopisteinä maisemassa.

Roholantien linjausta muutetaan siten, että talon kaivo jää kadun ja talon väliin, ei katualueelle.

Pentti Paija, Sirkka-Liisa Paija, Petri Paija ja Jarkko Paija, 21.04.2015:

Paijat vaativat, että Roholan asemakaavassa osoitetut tontit eivät ole Väinölin tilan rajassa kiinni vaan väliin tulee jättää viherkaistaa siten kuin alueen itä- ja koillisrajalla on tehty.

Kaavan laatijan vastine:

Asemakaavaehdotusta tarkistetaan Paijojen esittämällä tavalla.

Seija Kestilä, Esko Salokangas ja Rauni Salokangas, 24.04.2015:

Kestilä ja Salokankaat vaativat seuraavaa:

- 1) Ensisijaisesti suunnitellun asemakaavan jättämistä toteuttamatta.
- 2) Toissijaisesti, mikäli suunniteltu asemakaava kuitenkin toteutetaan, tontin nro 3:18 ja asema-kaava-alueelle suunnitellun asuinpientalokorttelin nro 499 väliin tulee jättää vähintään 30 metrin puiden täyttämä suojaviheralue suojaamaan maisemaa sekä vähentämään meluhaittoja.

Yhteenveto tehtävistä tarkistuksista

Kaavaselostuksen lukuun 6/ Kaavan toteuttaminen lisätään maininta, että päiväkodin tontin pysäköintialueiden ja liikennöinnin suunnittelussa tulee ottaa huomioon hyötyjätepisteiden liikennöinnin suunnittelu siten, että se ei haittaa päiväkodin saattoliikennettä ja pysäköintiä.

Kaavakartalle lisätään merkintä valtakunnallisesti arvokkaasta rakennetusta kulttuurirympäristöstä ja merkintää vastaava kaavamääräys. Asia lisätään myös kaavaselostuksen kohtiin 3.2/ Suunnittelutilanne ja kohtaan 5.2./ Kaavan vaikutukset.

Meluvallin kaavamääräyksen lisätään määräys, että valli tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei muinaisjäänneksen arvo heikkene.

Kaavan toteuttamista koskevaan lukuun lisätään maininta, että kiinteän muinaisjäänneksen hoitamisesta on säännelty muinaismuistolaisissa (295/1963, 10§).

Roholan alueelle tullaan laatimaan toteuttamissuunnitelma.

Maininta Roholantien osoitenumeroiden muutoksesta ja kunnan roolista sen toteuttamisessa lisätään suosituksena kaavaselostuksen lukuun 6/ Kaavan toteuttaminen.

Roholan asemakaava-alueelle laaditaan tonttikohmainen rakennettavuusselvitys.

Roholantien linjausta muutetaan siten, että Roholan talouskeskuksen kaivo jää kadun ja talon väliin, ei katualueelle.

Korttelin 482 tontti 6 poistetaan ja tontin 5 rajaa tarkistetaan siten, että asuinkorttelin ja kaava-alueen rajan väliin jää 10 metriä leveä lähivirkistysalue.

Tarkistetaan kaavaselostuksen luku 5/Kaavan kuvaus ja perustelut sekä asemakaavan seurantalomake tehtyjen muutosten jälkeen.

Mikäli 30 metrin viherkaistaa ei ole mahdollista toteuttaa, he esittävät, että kortteliin 499 suunnitellut 4 asuinpientaloa tulee poistaa suunnitellusta kaavasta.

Perusteluina muistutuksen jättäjät esittävät seuraavia seikkoja:

- Toteutuessaan asemakaava muuttaisi täysin tontin käyttötarkoituksen.
- Toteutuessaan asemakaava vaikuttaisi negatiivisesti mökkitontin arvoon.
- Toteutuessaan asemakaava muuttaisi merkittävästi mökiltä avautuvia maisemia.
- Toteutuessaan asemakaava häiritseisi mökkitontin rauhallisuutta ja lisäisi meluhaittaa.

Kaavan laatijan vastine:

On huomattavaa, että jos asemakaavaa ei toteutettaisi, voimassa olevan rantakaavan mukaan kaavaluonnoksen korttelin 499 tonttien 1 ja 2 kohdalle olisi mahdollista rakentaa matkailua palvelevia rakennuksia. Voimassa olevassa rantakaavassa tontit ovat kiinni muistutuksen jättäjän omistamassa tontissa.

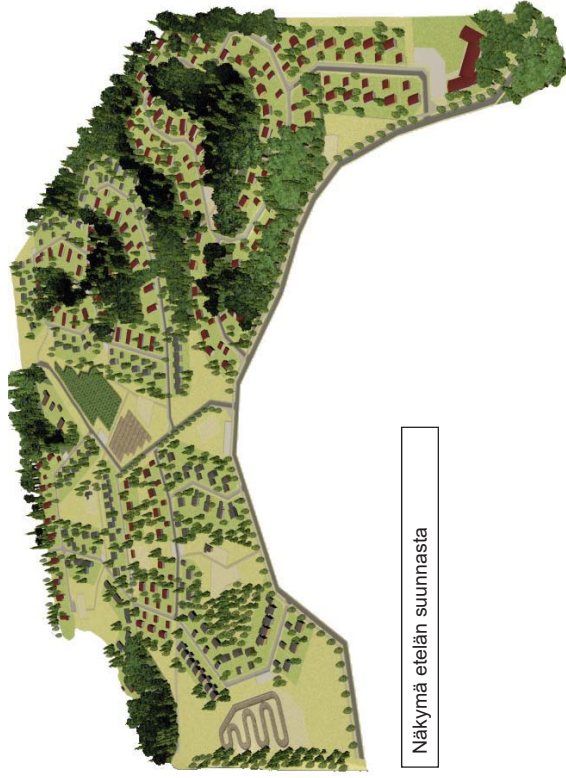
Kaavaluonnosta tarkistettiin muistutuksen jättäjän antaman palautteen perusteella siten, että korttelin 499 ja kiinteistön 3:18 väliin osoitettiin 10 metriä leveä lähivirkistysalue. Leveys on vastaava kuin alueen itäreunassa korttelissa 459, mikä on perusteltua, jotta kaavan ratkaisut perustuvat samoihin periaatteisiin eri maanomistajien omistamilla alueilla.

Kortteli	Käyttö- tarkoitus/ Kerros- Tontin no	Pinta-ala PL	Pinta-ala AP	Pinta-ala AO	Pinta-ala AP tontit	Pinta-ala AO tontit	Raken- nus- oikeus PL	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Tehok- kuus	AO- tonttien ikm
458 PL		6998					1100			0,16	
459	1/102/3			1158				232		0,20	
	2/102/3			1158				232		0,20	
	3/102/3			1158				232		0,20	
	4/102/3			1158				232		0,20	
	5/102/3			1504				301		0,20	5
	6/1200/3			1323				265		0,20	
	7/1200/3			1234				247		0,20	2
460	1/102/3			1123				225		0,20	
	2/102/3			1259				252		0,20	
	3/102/3			1260				252		0,20	
	4/102/3			1260				252		0,20	
	5/102/3			1260				252		0,20	5
461	1/1200/3			1383				277		0,20	
	2/1200/3			1434				287		0,20	
	3/1200/3			1457				291		0,20	3
462	1/1200/3			1263				253		0,20	
	2/1200/3			1304				261		0,20	2
463	1/1200/3			1272				254		0,20	
	2/1200/3			1373				275		0,20	2
464	1/1200/3			1275				255		0,20	
	2/1200/3			1280				256		0,20	
	3/1200/3			1200				240		0,20	
	4/1200/3			1197				239		0,20	
	5/1200/3			1262				252		0,20	
	6/1200/3			1221				244		0,20	6
465	1/1200/3			1254				251		0,20	
	2/1200/3			1219				244		0,20	2
466	1/102/3			1261				252		0,20	
	2/102/3			1176				235		0,20	
	3/102/3			1176				235		0,20	
	4/1200/3			1200				240		0,20	4
467	1/1200/3			1200				240		0,20	
	2/1200/3			1200				240		0,20	
	3/1200/3			1334				267		0,20	
	4/1200/3			1264				253		0,20	
	5/1200/3			1248				250		0,20	
	6/1200/3			1238				248		0,20	
	7/1200/3			1105				221		0,20	7

Kortteli	Käyttö- tarkoitus/ Kerros- Tontin no	Pinta-ala PL	Pinta-ala AP	Pinta-ala AO tontit	Pinta-ala AO tontit	Raken- nus- oikeus PL	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Tehok- kuus	AO- tonttien ikm
468	1/1200/3					1260				252	0,20
	2/1200/3					1260				252	0,20
	3/1200/3					1321				264	0,20
	4/1200/3					1804				361	0,20
	5/102/3					1287				257	0,20
	6/102/3					1260				252	0,20
	7/1200/3					1223				245	0,20
	8/1200/3					1258				252	0,20
469	1/1200/3					1212				242	0,20
	2/1200/3					1237				247	0,20
	3/1200/3					1248				250	0,20
	4/1200/3					1230				246	0,20
	5/1200/3					1240				248	0,20
	6/1200/3					1234				247	0,20
	7/1200/3					1258				252	0,20
470	1/1200/3					1248				250	0,20
	2/1200/3					1243				249	0,20
471 AP			4090					1327			0,32
				675				203			
				675				203			
				675				203			
				878				263			
	1/1200/3					1274				255	0,20
	2/1200/3					1274				255	0,20
472 AP	3/1200/3		3610					1183		235	0,20
				600				180			0,33
				600				180			
				600				180			
				600				180			
				760				228			
	1/102/3			1200				240		0,20	
	2/102/3			1342				268		0,20	
	3/102/3			1260				252		0,20	
	4/102/3			1260				252		0,20	
	5/102/3			1336				267		0,20	
	6/102/3			1564				313		0,20	
	7/102/3			1246				249		0,20	
	8/102/3			1260				252		0,20	8
473	1/1200/3			1200				240		0,20	
	2/1200/3			1200				240		0,20	
	3/1200/3			1200				240		0,20	
	4/1200/3			1284				257		0,20	
	5/1200/3			1187				237		0,20	
	6/1200/3			1175				235		0,20	6

Kortteli	Käyttö- tarkoitus/ Kerros- Tontin no	Pinta-ala PL	Pinta-ala AP	Pinta-ala AO	Pinta-ala AP tontit	Pinta-ala AO tontit	Raken- nus- oikeus PL	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Tehok- kuus	AO- tonttien ikm
474	1			1259						252	0,20	
	2			1259						252	0,20	
	3			1220						244	0,20	
	4			1200						240	0,20	
	5			1200						240	0,20	
	6			1206						241	0,20	6
475	1			1252						250	0,20	
	2			1260						252	0,20	
	3			1260						252	0,20	3
	4			1260						252	0,20	
	5			1260						252	0,20	2
476	1			1332						266	0,20	
	2			1200						240	0,20	2
477	1			1164						233	0,20	
	2			1200						240	0,20	
	3			1244						249	0,20	3
478	1			1245						249	0,20	
	2			1559						312	0,20	
	3			1391						278	0,20	
	4			1260						252	0,20	
	5			1275						255	0,20	5
479	1			1188						238	0,20	
	2			1221						244	0,20	
	3			1200						240	0,20	
	4			1160						232	0,20	4
480	1			1289						258	0,20	
	2			1260						252	0,20	
	3			1354						271	0,20	
	4			1260						252	0,20	
	5			1275						255	0,20	5
481	1			1260						252	0,20	
	2			1284						257	0,20	
	3			1269						254	0,20	
	4			1167						233	0,20	
	5			1340						268	0,20	
	6			1373						275	0,20	
	7			1086						217	0,20	7
482	1			1337						267	0,20	
	2			1260						252	0,20	
	3			1296						259	0,20	
	4			1260						252	0,20	
	5			2087						417	0,20	5
483	1			1195						239	0,20	
	2			1207						241	0,20	
	3			1381						276	0,20	
	4			1330						266	0,20	
	5			1330						266	0,20	
	6			1238						248	0,20	6
484	1			1307						261	0,20	
	2			1356						271	0,20	
	3			1340						268	0,20	
	4			1260						252	0,20	
	5			1258						252	0,20	
	6			1460						292	0,20	6
485	1			1260						252	0,20	
	2			1260						252	0,20	
	3			1158						232	0,20	3
486	1			1382						276	0,20	
	2			1260						252	0,20	2
	3			1443						289	0,20	
	4			1260						252	0,20	
	5			1260						252	0,20	
	6			1395						279	0,20	
	7			1195						239	0,20	
	8			1233						247	0,20	6

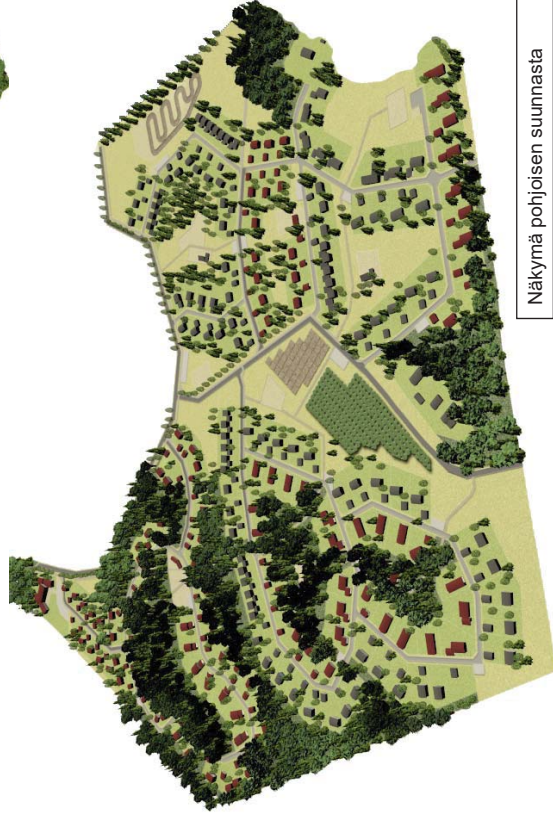
Kortteli	Käyttö- tarkoitus/ Kerros- Tontin no	Pinta-ala PL	Pinta-ala AP	Pinta-ala AO tontit	Pinta-ala AO tontit	Pinta-ala oikeus PL	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Raken- nus- oikeus AP tontit	Tehok- kuus	AO- tonttien ikm
	AP			3593						1158		4
										289		
										203		
										203		
487	AP			4517						1435		6
										245		
										189		
										189		
										189		
										189		
488	1									189		
	2									240	0,20	
	3									239	0,20	
	4									227	0,20	
	5									227	0,20	4
489	1									253	0,20	
	2									250	0,20	
	3									253	0,20	
	4									283	0,20	4
490	1									252	0,20	
	2									242	0,20	
	3									242	0,20	
	4									242	0,20	
	5									241	0,15	
	6									540	0,15	
491	1									881	0,15	
	2									282	0,20	
492	1									280	0,20	
	2									280	0,20	3
493	1									3603		
	2									1608		
	3									1244		
	4									173	0,15	
	5									173	0,15	
	6									180	0,15	5
494	AP			4148						1344		
										259		
										630		
										630		
										189		
										189		
										189		
										1147	0,20	
										1137	0,20	
										1190	0,20	3
495	1									1163	0,15	
	2									174	0,15	2
	3									174	0,15	
	4									309	0,20	2
496	1									1327	0,20	
	2									1305	0,20	2
	3									1305	0,20	
	4									1234	0,20	2
497	1									1274	0,20	
	2									1260	0,20	
	3									1252	0,20	3
	4									1240	0,20	
	5									1547	0,20	
498	1									1108	0,20	
	2									1120	0,20	
	3									1120	0,20	
	4									1120	0,20	
	5									1648	0,20	
	6									1214	0,20	6
499	1									2193	0,15	
	2									1280	0,15	
	3									1240	0,15	
	4									1228	0,15	4
										1409	0,15	180
										6447	0,15	46570
										1409	0,15	180
										17010	0,15	25
										19558	0,15	180
										238875	0,15	180
										8543	0,15	180

Näkymä etelään suunnasta

Näkymä lännen suunnasta

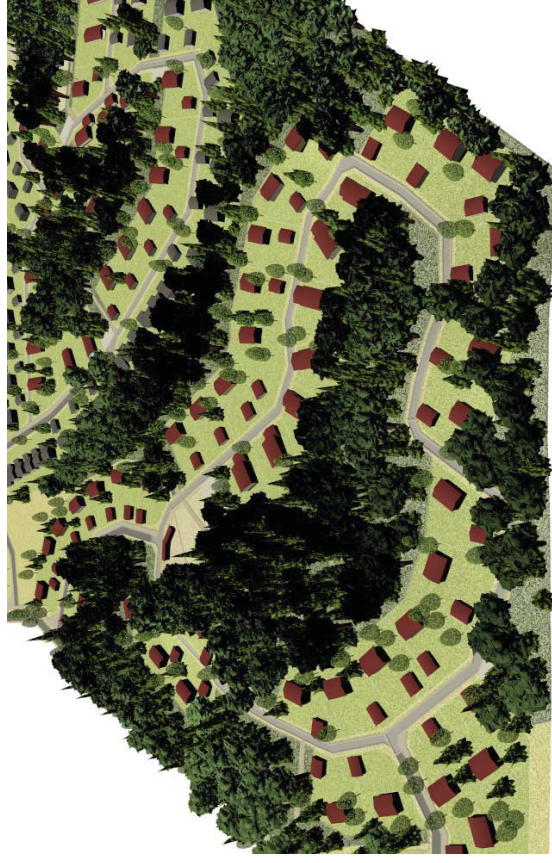
Näkymä pohjoisen suunnasta

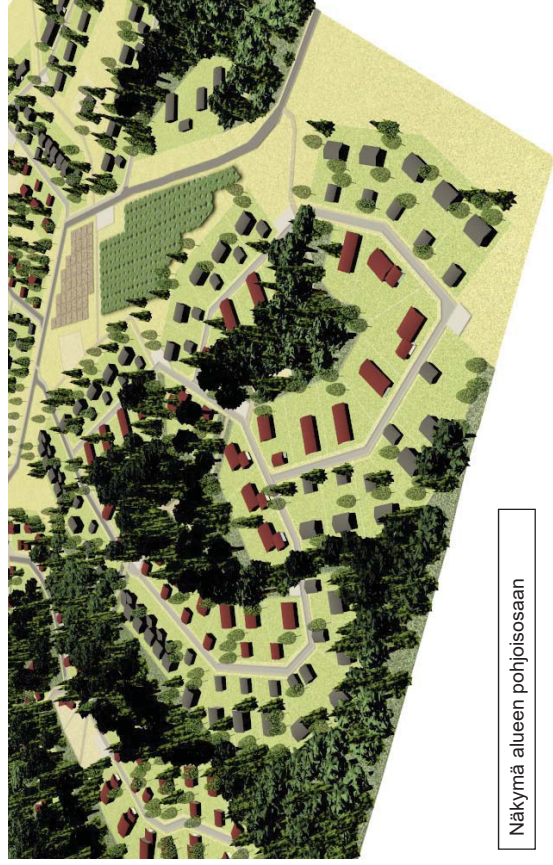
Näkymä idän suunnasta

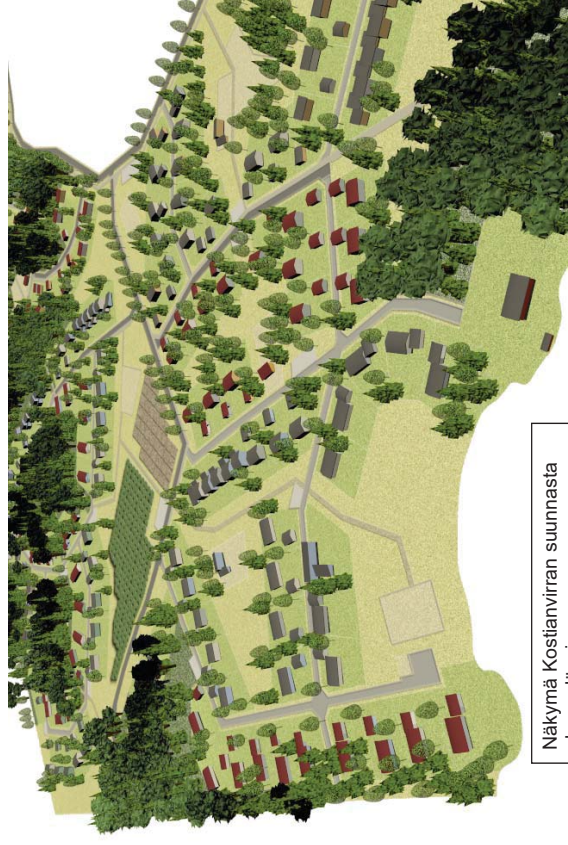
Näkymä alueen länsiosaan

Näkymä alueen itäosaan

Näkymä alueen pohjoisosaan

Näkymä Kostianvirran suunnasta
alueen länsiosaan

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
OLEMASSA OLEVAT RAKENTEET:

18.11.2016

Tiet:

- Kyttäläntien aikukku (nyk. Roholantie)
- Kyttäläntie osittain (nyk. Roholantie)
- Roholantie
- Joenkalliontie
- Lahdentie

Korttelialueet:

- Kortteli 491 Roholan talouskeskus
- Kortteli 493 tontti 1 Joenkallion rakennukset

Muut alueet:

- Muinaisjäännösalue

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
VAIHE 1/ 1-4 VUODEN SISÄLLÄ:

18.11.2016

Katualueet:

- Kyttäläntien aikukku
- Kyttäläntie
- Roholantie Roholan talouskeskukselle saakka
- Joenkalliontie
- Tykkitie ja kevyen liikenteen väylä
- Arjontie
- Amiraalintietä osittain
- Rantaroholantien itäosa
- Herukkatie alkuosa
- Vadelmatien alkuosa
- Kalliorinteentie
- Juhantien alkuosa
- Katualueisiin kuuluvat pysäköintialueet

Korttelialueet:

- 459 tontit 1-5, 460, 469, 470, 471, 474, 475, 483, 484, 485, 486 AP korttelinosat, 488, 492, 493, 494, 497 tontit 4-5 ja päiväkotit

Muut alueet:

- Meluvali Lahdentien varteen
- Pelikenttä Roholantien ja Kyttäläntien risteykseen
- Leikkipuisto kortteleiden 486 ja 484 väliin
- Ulkoilureitit
- Vijelypalstat ja marjapensasalue
- Pumpaamat Amiraalintien ja Kyttäläntien varteen
- Tarvittavat hulevesialueet

Tarvittavat suunnitelmat:

- Katusuunnitelmat
- Hulevesisuunnitelma
- Kunnallistekniikan suunnitelma
- Viheralueiden hoitosuunnitelma
- Suunnitelma meluvalista

Muuta:

- Ohjeistus ja hallinnointi yhteisalueiden toteuttamisesta

Yhteensä 65 AO-tonttia ja 14 AP-tonttia

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

VAIHE 2/ 5-8 VUODEN SISÄLLÄ:

- Katualueet:**
- Roholantie Roholan talouskeskuksesta eteenpäin
 - Amiraalintien loppuosat
 - Rantaroholantien loppuosa
 - Herukkatie loppuosa
 - Melavantien eteläosa
 - Juhantintien loppu
 - Katualueisiin kuuluvat pysäköintialueet

- Korttelialueet:**
- 459 tontit 6-7, 461, 462, 463, 464 tontit 1-4, 472, 473, 486 tontit 1-8, 487, 489, 490, 495, 496, 497 tontit 1-3, 498 ja 499

- Muuta:**
- Ohjeistus ja hallinnointi puutarhavihjealueiden toteuttamisesta ja vuokrauksesta
 - Muinaisjäännösalueen hoitosuunnitelma ja opastaulu

18.11.2016

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNNITELMA

VAIHE 3/ 9-12 VUODEN SISÄLLÄ:

- Katualueet:**
- Juhantintien loppuosa
 - Melavantien loppuosa
 - Karviaistie
 - Herukkatie loppuosa
 - Vadelmatien loppuosa

- Korttelialueet:**
- 464 tontit 5-6, 465, 466, 467, 468, 476, 477, 478, 479, 480, 481 ja 482

- Muut alueet:**
- Leikki puisto Melavantien varteen
 - Ulkoilureitit
 - Tarvittavat hulevesialueet
- Tarvittavat suunnitelmat:**
- Katusuunnitelmat
 - Viheralueiden hoitosuunnitelma
 - Metsänhoitosuunnitelma

18.11.2016

Yhteensä 61 AO-tonttia ja 11 AP-tonttia

Yhteensä 54 AO-tonttia ja 0 AP-tonttia

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
VAIHE 1
AIESOPIMUKSEN MUKAINEN TONTTJAKO

18.11.2016

18.11.2016

AIESOPIMUKSEN MUKAISET
MAANOMISTAJAJEN TONTIT

Kunta yhteensä 36 AO-tonttia
Maanomistajat yhteensä 29 AO- tonttia

Kunta yhteensä 12 AP-tonttia
Maanomistajat yhteensä 2 AP- tonttia

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
VAIHE 2
AIESOPIMUKSEN MUKAINEN TONTTJAKO

AIESOPIMUKSEN MUKAISET
MAANOMISTAJAJEN TONTIT

Kunta yhteensä 35 AO-tonttia
Maanomistajat yhteensä 26 AO- tonttia ja 1 PL-tontti

Kunta yhteensä 5 AP-tonttia
Maanomistajat yhteensä 6 AP- tonttia

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
VAIHE 3
AIESOPIMUKSEN MUKAINEN TONTTJAKO

18.11.2016

AIESOPIMUKSEN MUKAISET
MAANOMISTAJIEN TONTIT

Kunta yhteensä 54 AO-tonttia
Maanomistajat yhteensä 0 AO- tonttia

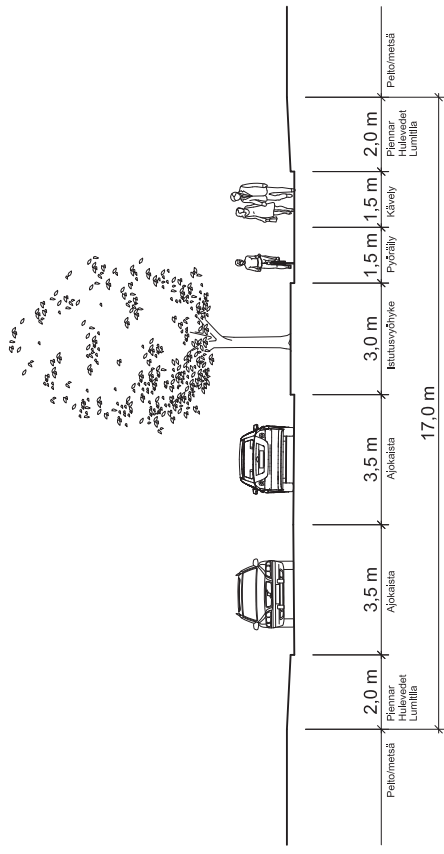
Kunta yhteensä 0 AP-tonttia
Maanomistajat yhteensä 0 AP- tonttia

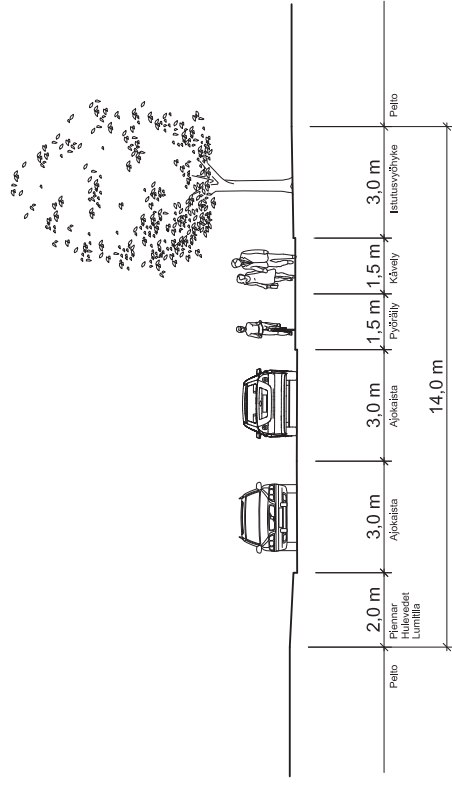
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
KATULEIKKAUKSET

18.11.2016

Kadun poikkileikkaus. Kyttäälantie.

Kadun poikkileikkaus. Roholantie.

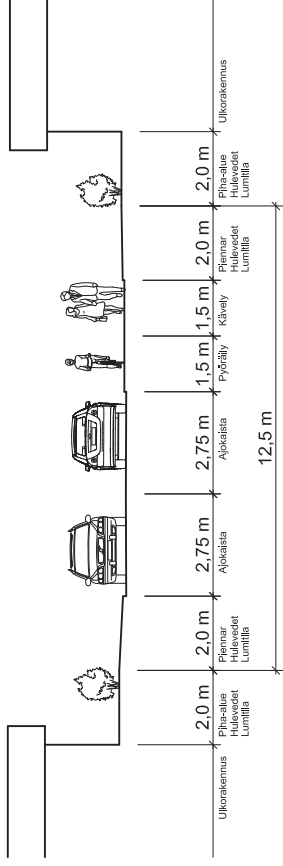
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

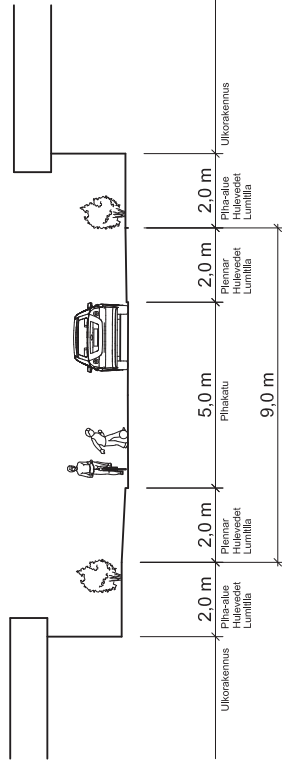
Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

PÄLKÄNEEN KUNTA
ROHOLAN ALUEEN ASEMAKAAVA
TOTEUTTAMISSUUNITELMA
KATULEIKKAUKSET

18.11.2016

Kadun poikkileikkaus. Tykkitie, Herukkatie, Kalliorinteentie ja Juhanintie.

Kadun poikkileikkaus. Pihakadut.

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

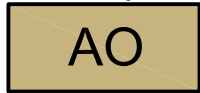
PÄLKÄNEEN KUNTA, ONKKAALA

ROHOLAN ASEMAKAAVA, KAAVAEHDOTUS 1:2000

Asemakaava koskee kiinteistöjä 635-424-4-24, 635-424-2-128, 635-424-5-4, 635-424-4-44, 635-424-4-35, 635-424-4-36, 635-424-4-37, 635-424-4-38, 635-424-4-9, 635-424-4-8 ja 635-426-10-24 sekä osin kiinteistö 635-895-2-5.

Asemakaavan muutoksella muodostuvat Pälkäneen kunnan Onkkaalan kylän korttelit 458-499-, lähivirkistysaluetta, yhdyskuntateknisen huollon aluetta, yleisen tien aluetta, muinaisjäännösaluetta ja katualuetta.

Merkintöjen selitykset:

Erillispientalojen korttelialue.

Asuinpientalojen korttelialue.

Lähipalvelurakennusten korttelialue.

Lähivirkistysalue.

Lähivirkistysalue, jolla on pyrittävä säilyttämään nykyinen puusto.

Lähivirkistysalue. Aluetta tulee hoitaa siten, että se säilyy avoimena.

Yleisen tien alue.

Yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten alue.

Muinaismuistolain rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta ja sen lähiympäristöä koskevat maankäyttösuunnitelmat on lähetettävä maakuntamuseoon lausuntoa varten.

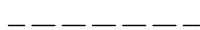
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Ohjeellinen tontin raja.

458

Korttelin numero.

1

Ohjeellisen tontin numero.

ROHOLAN

Kadun nimi.

100

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

$e=0,30$

Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen suurimman osan sallitun kerrosluvun.

$1/2$ k I

Murtoluku roomalaisen numeron edessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta saa kellarikerroksessa käyttää kerrosalaan luettavaksi tilaksi.

I u $2/3$

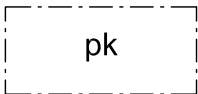
Murtoluku roomalaisen numeron jäljessä osoittaa, kuinka suuren osan rakennuksen suurimman kerroksen alasta ullakon tasolla saa käyttää kerrosalaan laskettavaksi tilaksi.

Rakennusala.

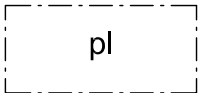
Rakennusala, jolle saa rakentaa asukkaiden yhteiskäyttöön tarkoitettuja harrastetiloja ja kasvihuoneita, korttelin huoltoa, jätteiden keräystä, kierrätystä ja kompostointia palvelevia tiloja sekä katoksia ja aitauksia. Yhteistilojen rakennusoikeutta ei lasketa korttelin muuhun rakennusoikeuteen.

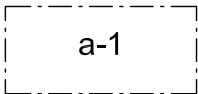
Rakennusala, jolle saa sijoittaa lasten päiväkodin.

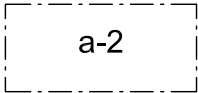
Rakennusala, jolle saa sijoittaa alueellisen hyötyjätöpisteen.

Rakennusala, jolle saa sijoittaa kioskin tai kahvilan.

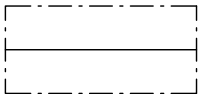
Auton säilytyspaikan rakennusala. Rakennusosalalle saa sijoittaa myös varasto- kasvihuone-, sauna-, veranta- tai vastaavaa tilaa. Hulevesistä tulee huolehtia alueella siten, että niitä ei johdateta katualueille.

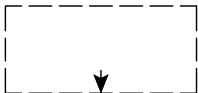
Rakennusala, jolle tulee rakentaa autotalli-, -katos tai varasto. Rakennus tulee rakentaa kiinni viereisten asuinrakennusten ulkoseiniin siten, että korttelialueen rakennukset kytkeytyvät toisiinsa kiinni.

Ohjeellinen rakennusala.

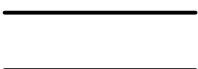
Rakennuksen harjansuuntaa osoittava viiva.

Nuoli osoittaa rakennusalan sivun, johon rakennus on rakennettava kiinni.

ma-KYTTÄ

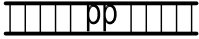
Maanalainen katu.

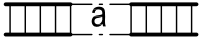
Katu.

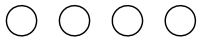
Pihakatu.

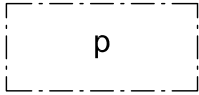
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie.

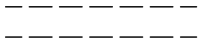
Liikennealueen alittava kevyen liikenteen yhteys.

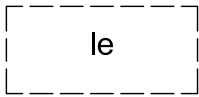
Säilytettävä/ istutettava puurivi.

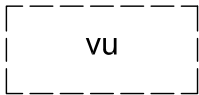
Pysäköimispaikka.

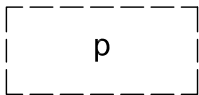
Ohjeellinen jalankululle ja polkupyöräilylle varattu tie.

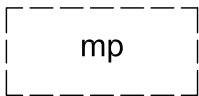
Ohjeellinen leikki- ja oleskelualueeksi varattu alueen osa.

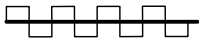
Ohjeellinen urheiluun ja virkistykseen varattu alueen osa.

Ohjeellinen pysäköimispaikka.

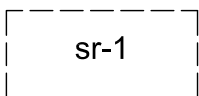
Ohjeellinen puutarhaviljelyyn varattu alueen osa.

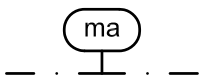
Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

Alueelle on rakennettava melueste. Merkintä osoittaa esteen likimääräisen sijainnin. Meluesteen tulee suojata asuinkortteleita niin, että melutaso viereisellä korttelialueella saa olla korkeintaan 45 dBA(klo 22-07). Melueste tulee suunnitella ja toteuttaa siten, ettei muinaisjäännöksen arvo heikkene.

Suojeltava rakennus, joka on rakennusperinteisesti, maisemallisesti, asutushistoriallisesti tai arkkitehtonisesti arvokas. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksen rakennusajalle ominaiset piirteet tulee säilyttää.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Alueen kulttuurihistorialliset arvot ovat lähtökohtana alueen suunnittelulle, rakentamiselle ja maankäytölle.

Kaikessa alueen suunnittelussa, maankäytössä ja rakentamisessa tulee lähtökohtana olla alueen ominaispiirteiden ja maisemallisen aseman säilyttäminen.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on sovitettava rakentamisen tarpeet siten, että edistetään valtakunnallisesti arvokkaan maisemakokonaisuuden arvojen säilymistä.

Uudisrakentamisen suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota rakennuksen kokoon, materiaaleihin ja väriytykseen, jotta se sopeutuu mahdollisimman hyvin olemassa oleviin rakennuksiin ja maisemaan.

Merkittävistä rakennushankkeista tulee olla yhteydessä museoviranomaisiin.

Yleismääräykset:

Autopaikkoja on varattava AO-korttelialueilla 2 ap/ asunto ja AP-korttelialueilla 1 ap/asunto. Pihakaduilla sallitaan auton peruuttaminen tonteilta katualueelle.

Omarantaisilla tonteilla rantaan on sallittua sijoittaa enintään yksi 5m pitkä venelaituri.

Alueella edellytetään kiinteistökohtaista hulevesien käsittelyä.

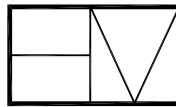
Lähivirkistysalueille voidaan sijoittaa hulevesisuunnitelman mukaisia hulevesien käsittelyalueita ja rakenteita.

Asemakaavan kortteleiden 485, 486, 487, 489, 490 ja 493 asuinrakentamisen toteuttaminen edellyttää, että asemakaavassa osoitettu Lahdentien melua estävä rakenne on toteutettu.

Asemakaavan toteuttaminen edellyttää, että asemakaavassa osoitettu Kyttäläntien uusi alikulkutunneli on toteutettu.

26.09.2016

Helena Väisänen
Arkkitehti, SAFA

Arkkitehtitoimisto Helena Väisänen

Jokipolventie 15, 37130 Nokia Puh. 040 5576086 E-mail helena.vaisanen@kolumbus.fi

Asemakaavan pohjakartta on hyväksytty 14.11.2013. Tarkastanut Jani Kiiskilä/ Valkeakosken kaupunki.

Tämä asemakaava ja asemakaavan muutos on hyväksytty Pälkäneen kunnanvaltuuston päätöksellä 14.12.2016 §71.

Kaava on tullut lainvoimaiseksi 08.02.2017.

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenvedo

Kunta 635 Pälkäne Täyttämispvm 10.02.2017
 Kaavan nimi Roholan asemakaava
 Hyväksymispvm 14.12.2016 Ehdotuspvm
 Hyväksyjä V-kunnanvaltuusto Vireilletulosta ilm. pvm 02.04.2012
 Hyväksymispykälä 71 Kunnan kaavatunnus
 Generoitu kaavatunnus 635V141216A71
 Kaava-alueen pinta-ala [ha] 61,4878 Uusi asemakaavan pinta-ala [ha] 56,2171
 Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha] Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha] 5,2707

Ranta-asemakaava Rantaviivan pituus [km]

Rakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset
 Lomarakennuspaikat [lkm] Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	61,4878	100,0	54099	0,09	56,2171	53699
A yhteensä	25,8576	42,1	52080	0,20	25,8576	52080
P yhteensä	1,1108	1,8	1409	0,13	1,1108	1409
Y yhteensä						
C yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	24,7617	40,3	610	0,00	24,0471	610
R yhteensä					-1,4580	-400
L yhteensä	9,3288	15,2			9,3288	
Kadut	3,9836	42,7			3,9836	
Pihakadut	3,4053	36,5			3,4053	
Kev.liik.kadut	0,0943	1,0			0,0943	
LT	1,8456	19,8			1,8456	
E yhteensä	0,0422	0,1	0,0422	0,13	0,0422	0,0422
ET	0,0422	100,0			0,0422	
S yhteensä	0,3867	0,6			0,3867	
SM	0,3867	100,0			0,3867	
M yhteensä					-3,0981	
M					-3,0981	
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojellut rakennukset [k-m ²]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä	5	503	503

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	61,4878	100,0	54099	0,09	56,2171	53699
A yhteensä	25,8576	42,1	52080	0,20	25,8576	52080
AP	1,9864	7,7	5541	0,28	1,9864	5541
AO	23,8712	92,3	46539	0,19	23,8712	46539
P yhteensä	1,1108	1,8	1409	0,13	1,1108	1409
PL	1,1108	100,0	1409	0,13	1,1108	1409
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	24,7617	40,3	610	0,00	24,0471	610
VL	24,7617	100,0	610	0,00	24,0471	610
R yhteensä					-1,4580	-400
RM					-1,4580	-400
L yhteensä	9,3288	15,2			9,3288	
Kadut	3,9836	42,7			3,9836	
Pihakadut	3,4053	36,5			3,4053	
Kev.liik.kadut	0,0943	1,0			0,0943	
LT	1,8456	19,8			1,8456	
E yhteensä	0,0422	0,1	0,0422	0,13	0,0422	0,0422
ET	0,0422	100,0			0,0422	
S yhteensä	0,3867	0,6			0,3867	
SM	0,3867	100,0			0,3867	
M yhteensä					-3,0981	
M					-3,0981	
W yhteensä						

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojellut rakennukset [k-m ²]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä	5	503	503
Asemakaava	5	503	503